

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2023, del
GOVERN D'ANDORRA

Maig de 2025

El Ple del Tribunal de Comptes, en l'exercici de la funció fiscalitzadora requerida per l'article 2 del Decret legislatiu del 27-9-2017 de publicació del text refós de la Llei del Tribunal de Comptes, del 13 d'abril del 2000, i les seves modificacions posteriors, ha aprovat, en la sessió celebrada el 15 de maig de 2025, l'informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2023, del Govern d'Andorra.

Els treballs de fiscalització s'han dut a terme amb sotmetiment a les lleis i als valors ètics fonamentals d'integritat, independència i objectivitat, competència, comportament professional i confidencialitat i transparència que regeixen l'organització i l'activitat del Tribunal de Comptes.

L'informe, havent acomplert amb els tràmits que requereix l'article 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, serà tramès al Consell General per a la seva consideració.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	5
1.1. Objecte i abast	5
1.2. Metodologia	5
1.3. Marc jurídic	6
1.4. Organització i control intern	8
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	9
2.1. Pressupost de l'exercici	9
2.1.1. Pressupost inicial	9
2.1.2. Modificacions pressupostàries	10
2.2. Liquidació del pressupost	12
2.2.1. Impostos directes i indirectes	15
2.2.2. Taxes i altres ingressos	17
2.2.3. Transferències corrents d'ingressos	18
2.2.4. Ingressos patrimonials	19
2.2.5. Despeses de personal	19
2.2.6. Consum de béns corrents i serveis	22
2.2.7. Transferències i subvencions atorgades	24
2.2.8. Inversions reals	26
2.2.9. Actius financers	27
2.2.10. Passius financers i despeses financeres	28
2.3. Estats financers	29
2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu	33
2.3.2. Altres actius financers	34
2.3.3. Comptes a cobrar, vendes i ingressos	34
2.3.4. Inventaris	37
2.3.5. Altres actius financers no corrents	37
2.3.6. Propietats d'inversió	39
2.3.7. Propietat, planta i equipament	40
2.3.8. Actius intangibles	42
2.3.9. Comptes a pagar	43
2.3.10. Passius financers corrents	43
2.3.11. Passius financers no corrents	44
2.3.12. Endeutament	44
2.3.13. Provisions a llarg termini	46
2.3.14. Provisions a curt termini	47
2.3.15. Actius nets/patrimoni	48
2.3.16. Resultats extraordinaris	50
2.4. Estat del romanent de tresoreria	51
2.5. Contractació pública	54
2.6. Sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal	56
2.7. Altres aspectes a destacar	58
2.8. Evolució de les magnituds i ratis principals	63
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	70
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	72
5. CONCLUSIONS	74
6. AL·LEGACIONS	74
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	125

Abreviacions

BOPA:	Butlletí Oficial del Principat d'Andorra
DLTRLGFP:	Decret Legislatiu de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques
DLTRLSEPF:	Decret Legislatiu de publicació del text refós de la Llei de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal
LBOT:	Llei de bases de l'ordenament tributari
LCP:	Llei de contractació pública
LFC:	Llei de les finances comunals
LFP:	Llei de la funció pública
LQDCC:	Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns
LQTC:	Llei qualificada de transferències als comuns
NICSP:	Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de l'Administració general, integrada entre d'altres, pel Govern d'Andorra (en endavant Govern).

La fiscalització del Govern forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2023, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2023.

La liquidació de comptes del Govern corresponent a l'exercici 2023, objecte d'aquesta fiscalització, va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 27 de març de 2024 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de tresoreria, gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de l'endeutament, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

A data del present informe, el Govern no ha remès els estats financers consolidats de l'exercici 2023 del Govern i les seves entitats dependents.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i al Codi d'Ètica del Tribunal de Comptes, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera del Govern s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Comprovar si els comptes anuals i altres estats financers del Govern expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pel Govern en l'exercici 2023 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, se n'ha fet referència en l'informe.

El treball de camp a les dependències del Govern va concloure l'11 de març de 2025.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable del Govern en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei qualificada de delimitació de competències dels Comuns, de 4-11-93, i les seves modificacions posteriors.
- Llei del Govern, de 15 de desembre de 2000, i les seves modificacions posteriors.
- Llei 27/2008, del 20 de novembre, d'impostos especials i les seves modificacions posteriors.
- Llei 31/2008, de 18 de desembre, de mesures de reactivació econòmica i les seves modificacions posteriors.
- Llei 93/2010, del 16 de desembre, de mesures de promoció de l'activitat econòmica i social, i de racionalització i d'optimització dels recursos de l'administració i les seves modificacions posteriors.
- Llei 23/2014 del 30 d'octubre, qualificada de la creació i regulació del pla de pensions de la funció pública i les seves modificacions posteriors.
- Decret legislatiu del 29-4-2015 de publicació del text refós de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals, i les seves modificacions posteriors.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, i normes de desenvolupament.

- Decret legislatiu del 27-9-2017 de publicació del text refós de la Llei del Tribunal de Comptes, del 13 d'abril del 2000, i les seves modificacions posteriors.
- Llei 32/2017, del 20 de desembre, de col·laboració entre l'Administració general i els comuns, i entre els comuns, i les seves modificacions posteriors.
- Correcció d'errata del 21-02-2018 per la qual s'esmena un error de transcripció al Decret legislatiu del 7-02-2018 de publicació del text refós de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari, i les seves modificacions posteriors.
- Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública i les seves modificacions posteriors.
- Llei 11/2019, del 15 de febrer, del servei d'acció exterior i de la carrera diplomàtica.
- Decret legislatiu del 5-6-2019 de publicació del text refós de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, i les seves modificacions posteriors.
- Decret legislatiu del 5-6-2019 de publicació del text refós de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte, i les seves modificacions posteriors.
- Decret legislatiu del 5-6-2019 de publicació del text refós de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, i les seves modificacions posteriors.
- Decret legislatiu del 3-7-2019 de publicació del text refós del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989, i les seves modificacions posteriors. (Vigència fins al 26-07-2023)
- Decret Legislatiu del 18-9-2019 de publicació del text consolidat de la Llei 18/2017, del 20 d'octubre, qualificada de transferències als comuns.
- Decret legislatiu del 20-11-2019 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996, i les seves modificacions posteriors.
- Decret legislatiu del 20-11-2019 de publicació del text refós de la Llei 32/2014, del 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal, i les seves modificacions posteriors.
- Llei 14/2022, del 12 de maig, de contractació pública.
- Llei 13/2023, del 31 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2023.
- Llei 14/2023, del 3 de juliol, de text consolidat del Codi de l'Administració (vigència a partir del 27-07-2023).

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i de direcció, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern del Govern. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

Al Govern, la fiscalització i verificació del control intern recau, per mandat normatiu, en la intervenció general la qual s'estructura en els dos àmbits de competència que li atorga el DLTRLGFP, l'anomenat servei de comptadoria, el qual és el centre director de la comptabilitat administrativa i de la tresoreria, i les intervencions delegades, les quals assumeixen la funció fiscalitzadora de l'activitat de l'Administració.

El Govern utilitza una aplicació de gestió pressupostària i comptable pel registre de les operacions econòmiques.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses		Pressupost inicial	Pressupost d'ingressos		Pressupost inicial
DESPESES			INGRESSOS		
1	Despeses de personal	131.468.528	1	Impostos directes	114.541.588
2	Consum de béns corrents i serveis	63.321.572	2	Impostos indirectes	336.356.189
3	Despeses financeres	17.543.441	3	Taxes i altres ingressos	47.581.305
4	Transferències corrents	258.725.193	4	Transferències corrents	37.631
			5	Ingressos patrimonials	27.921.094
	Despeses corrents	471.058.734		Ingressos corrents	526.437.807
6	Inversions reals	44.313.797	6	Alienació d'inversions	4.184
7	Transferències de capital	38.384.460	7	Transferències de capital	-
8	Actius financers	13.317.220	8	Actius financers	18.627.684
9	Passius financers	4.866.206	9	Passius financers	26.870.742
	Despeses de capital	100.881.683		Ingressos de capital	45.502.610
Total pressupost despeses		571.940.417	Total pressupost ingressos		571.940.417

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents observacions:

Estructura pressupostària

La normativa bàsica en relació a la gestió econòmicofinancera de les entitats públiques d'àmbit estatal es recull en el DLTRLGFP, les NICSP i la llei del pressupost vigent per a l'exercici. Cap d'aquests textos defineix una estructura pressupostària. Es recomana que s'aprovi una estructura pressupostària d'obligat compliment, que hauria de definir de forma clara els comptes pressupostaris que s'han d'utilitzar en l'elaboració del pressupost, tant per ingressos com per despeses, i la correlació amb els comptes definits en les normes comptables.

2.1.2. Modificacions pressupostàries

Els quadres següents resumeixen les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici, que han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Estat d'ingressos del pressupost

	Capítol	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost final
1	Impostos directes	114.541.588	-	114.541.588
2	Impostos indirectes	336.356.189	-	336.356.189
3	Taxes i altres ingressos	47.581.305	-	47.581.305
4	Transferències corrents	37.631	-	37.631
5	Ingressos patrimonials	27.921.094	-	27.921.094
	Ingressos corrents	526.437.807	-	526.437.807
6	Alienació d'inversions	4.184	-	4.184
7	Transferències de capital	-	-	-
8	Actius financers	18.627.684	-	18.627.684
9	Passius financers	26.870.742	-	26.870.742
	Ingressos de capital	45.502.610	-	45.502.610
	Total pressupost ingressos	571.940.417	-	571.940.417

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Estat de despeses del pressupost

	Pressupost inicial	Reconduïts	Transferències de crèdits	Crèdits ampliables	Crèdits ampliables contra ingressos	Suplements de crèdit	Crèdits traspasats d'exercici anterior	Pressupost final
1. Despeses de personal	131.468.528	226.119	303.585	6.424.310	0	0	0	138.422.542
2. Consum de béns corrents i serveis	63.321.572	1.679.055	(417.881)	(1.214.101)	109.200	0	0	63.477.846
3. Despeses financeres	17.543.441	0	683	0	0	0	0	17.544.124
4. Transferències corrents	258.725.193	2.657.014	2.831.219	108.361	1.035.423	(1.350.000)	682.777	264.689.987
6. Inversions reals	44.313.797	17.594.709	(1.346.400)	(4.932.942)	65.000	8.082.998	1.800.000	65.577.161
7. Transferències de capital	38.384.460	9.613.199	768.113	(401.003)	0	1.350.000	209.666	49.924.435
8. Actius financers	13.317.220	7.046	(2.139.319)	15.375	0	0	1.435.974	12.636.296
9. Passius financers	4.866.206	0	0	0	0	0	0	4.866.206
Total	571.940.417	31.777.142	0	(0)	1.209.623	8.082.998	4.128.417	617.138.596

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió efectuada s'han posat de manifest les següents incidències i observacions:

Comptabilització de les modificacions pressupostàries dels ingressos

Contràriament al disposat en el DLTRLGFP, el Govern no enregistra comptablement les operacions que afecten l'estat d'ingressos de les modificacions pressupostàries i igualment no es registren en les previsions pressupostàries d'ingressos les operacions que es deriven de les modificacions que s'aproven.

Modificacions de pressupost en dates properes al tancament de l'exercici

Durant l'exercici 2023 s'han comptabilitzat i aprovat modificacions pressupostàries en dates properes al tancament de l'exercici les quals han tingut per finalitat donar cobertura pressupostària a despeses per les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre-les, la qual cosa seria contrària al principi d'especialitat regulat en l'article 15.2 del DLTRLGFP.

De les mostres efectuades, s'ha observat que han tingut la finalitat indicada els crèdits ampliables que es relacionen a continuació:

- Crèdits ampliables per un total de 7.905.523 euros, aprovats el 22 de desembre de 2023, per dotar crèdit a diverses partides del capítol I del pressupost de despeses.

Transferències de crèdit que minoren despeses de capital prèviament augmentades

L'article 26.2 del DLTRLGFP estableix que no es poden reduir crèdits per a despeses de capital que hagin estat augmentats per crèdits extraordinaris, suplementos o transferències de crèdits. S'observen transferències de crèdit per un import total de 3.091.542 euros, que minoren crèdits de partides que prèviament havien estat incrementades mitjançant suplementos de crèdits i transferències de crèdit.

Transferències de crèdit que minoren despeses corrents prèviament augmentades

L'article 26.4.d) del DLTRLGFP estableix que no es poden reduir crèdits per a despeses corrents que hagin estat augmentats per suplementos de crèdit, transferències de crèdits o crèdits ampliables. S'observen transferències de crèdit per un import total de 3.647.116 euros, que minoren crèdits de partides que prèviament havien estat incrementades mitjançant transferències de crèdit.

Transferències de crèdit entre diferents ministeris

L'article 26.4.a) del DLTRLGFP estableix que es poden referir només a crèdits inclosos en un mateix ministeri. S'han observat transferències de crèdit entre diferents ministeris per un import total de 2.717.606 euros.

Limitacions a les transferències de crèdits establertes per la 13/2023, del 31 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2023

S'han observat transferències de crèdit que incompleixen l'article 26 del DLTRLGFP en la seva redacció donada per la Llei del pressupost per a l'exercici 2023:

- Transferències de crèdit entre diferents programes per a despeses de capital i actius financers, contravenint l'article 26.1. b) del DLTRLGFP. S'han detectat operacions per un import de 2.717.606 euros.
- Transferències de crèdit, entre diferents programes entre els capítols "Transferències corrents" i "transferències de capital" i Actius financers", contravenint l'article 26.1.c) del DLTRLGFP. S'han detectat operacions per un import de 113.613 euros.

Crèdits traspassats de l'exercici anterior

S'han traspassat al pressupost de l'exercici 2023 crèdits extraordinaris i suplement de crèdits per import de 4.128.417 euros, aprovats al darrer trimestre de l'exercici 2022. El sistema d'informació comptable de Govern no té parametritzada una pista d'auditoria que permeti relacionar els compromisos de despeses comptabilitzats amb els crèdits traspassats.

Avenços de fons. Utilització anticipada dels crèdits

Per decret núm. 481/2023, de 18 d'octubre de 2023 es va autoritzar un avenç de fons de 1.350 milers d'euros per incrementar les transferències de capital destinades a donar cobertura pressupostària a inversions sanitàries cabdals i inajornables del SAAS. Posteriorment, la Llei 23/2023, del 28 de novembre, de suplement de crèdit, ratifica l'avenç de fons.

El suplement de crèdit s'ha traspassat a l'exercici 2024, en el qual s'ha adoptat el compromís i liquidat la despesa corresponent. Per tant, no s'ha produït una utilització anticipada dels fons, previament a la seva ratificació, contravenint l'article 28 de la DLTRLGFP.

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports rebuts pel Govern es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i press. final	% Liq. / press.	Liq. exerc. anterior	Var. liq. exercicis	% Var. liq. exercicis	Cobrat exercici
Ingressos corrents	526.437.807	526.437.807	550.518.139	24.080.333	105%	544.470.073	6.048.066	1%	536.472.840
1. Impostos directes	114.541.588	114.541.588	169.965.777	55.424.189	148%	150.752.813	19.212.964	13%	171.226.415
2. Impostos indirectes	336.356.189	336.356.189	308.172.821	(28.183.368)	92%	317.739.329	(9.566.508)	(3%)	299.756.232
3. Taxes i altres ingressos	47.581.305	47.581.305	40.841.393	(6.739.912)	86%	47.692.289	(6.850.896)	(14%)	34.053.528
4. Transferències corrents	37.631	37.631	53.352	15.722	142%	50.857	2.496	5%	53.352
5. Ingressos patrimonials	27.921.094	27.921.094	31.484.796	3.563.702	113%	28.234.785	3.250.010	12%	31.383.312
Ingressos de capital	4.184	4.184	59.000	54.816	1.410%	-	59.000	-	617.744
6. Venda d'inversions reals	4.184	4.184	9.000	4.816	215%	-	9.000	-	9.000
7. Transferències de capital	-	-	50.000	50.000	-	-	50.000	-	608.744
Var. actius i passius financers	45.498.426	45.498.426	36.682.192	(8.816.235)	81%	552.803.654	(516.121.463)	(93%)	33.906.373
8. Actius financers	18.627.684	18.627.684	36.650.685	18.023.001	197%	48.455.812	(11.805.127)	(24%)	33.978.458
9. Passius financers	26.870.742	26.870.742	31.507	(26.839.235)	0%	504.347.842	(504.316.335)	(100%)	(72.085)
Total	571.940.417	571.940.417	587.259.331	15.318.914	103%	1.097.273.727	(510.014.396)	(46%)	570.996.957

Font: Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

	Pressupost inicial	Modificacions pressupost	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exercici anterior	Var. liquidat exercici	% Var. liq. exercici	Pagat exercici
1. Despeses de personal	131.468.528	6.954.014	138.422.542	137.539.710	882.832	99%	122.587.081	14.952.629	12%	137.467.036
2. Consum de béns corrents i serveis	63.321.572	156.274	63.477.846	51.226.715	12.251.132	81%	49.509.106	1.717.609	3%	45.992.719
3. Despeses financeres	17.543.441	683	17.544.124	17.400.767	143.357	99%	21.554.507	(4.153.740)	(19%)	7.288.737
4. Transferències corrents	258.725.193	5.964.794	264.689.987	251.772.950	12.917.037	95%	221.879.741	29.893.209	13%	247.528.167
5. Inversions reals	44.313.797	21.253.364	65.577.161	30.825.434	34.751.727	47%	23.085.105	7.740.329	34%	28.348.255
7. Transferències de capital	38.384.460	11.539.975	49.924.435	38.486.598	11.437.837	77%	33.128.137	5.358.461	16%	37.842.978
8. Actius financers	13.317.220	-680.924	12.636.296	9.465.725	3.170.572	75%	22.018.882	(12.553.157)	(57%)	6.751.878
9. Passius financers	4.866.206	0	4.866.206	4.655.679	210.526	96%	618.899.051	(614.243.371)	(99%)	4.655.679
TOTAL	571.940.417	45.198.179	617.138.596	541.373.577	75.765.020	88%	1.112.661.608	(571.288.032)	(51%)	515.875.450

Font: Govern
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

	Pressupost inicial	Modificacions Pressupost	Pressupost final	Liquidat exercici	% Liq./ Pressupost	Liquidat exerc. anterior	Var. Liquidat exercicis	% Var. Liq. exercicis	Cobrat/ Pagat exercici
Ingressos corrents	526.437.807	0	526.437.807	550.518.139	105%	544.470.073	6.048.086	1%	536.472.840
Despeses de funcionament 1	453.515.293	13.075.082	466.590.375	440.539.375	94%	393.975.928	46.563.447	12%	430.987.922
Ingressos de capital	4.184	0	4.184	59.000	1.410%	0	59.000	-	617.744
Despeses de capital	82.098.257	32.803.339	115.501.596	69.312.031	60%	56.213.241	13.098.790	23%	66.191.233
Superàvit o dèficit de gestió	(9.771.559)	(45.878.421)	(55.649.980)	40.725.733	73%	94.280.903	(53.555.170)	(57%)	39.911.429
Despeses financeres	17.543.441	683	17.544.124	17.400.767	99%	21.554.507	(4.153.740)	(19%)	7.288.737
Superàvit o dèficit de caixa	(27.315.000)	(45.879.104)	(73.194.104)	23.324.966	32%	72.726.397	(49.401.430)	(68%)	32.622.692
Actius financers (ingressos)	18.627.684	0	18.627.684	36.650.685	197%	48.455.812	(11.805.127)	(24%)	33.978.458
Passius financers (ingressos)	26.870.742	0	26.870.742	31.507	0%	504.347.842	(504.316.335)	(100%)	(72.085)
Actius financers (despeses)	13.317.220	(680.924)	12.636.296	9.465.725	75%	22.018.882	(12.553.157)	(57%)	6.751.878
Passius financers (despeses)	4.866.206	0	4.866.206	4.655.679	96%	618.899.051	(614.243.371)	(99%)	4.655.679
Var. d'actius i passius financers	27.315.000	680.924	27.995.925	22.560.788	81%	(88.114.278)	110.675.066	126%	22.498.815
Resultat pressupostari	0	(45.198.179)	(45.198.179)	45.885.754	102%	(15.387.881)	61.273.636	398%	55.121.507

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat, s'han posat de manifest les observacions següents:

Estalvi net pressupostari

L'indicador de l'estalvi net reflecteix la capacitat del pressupost de generar excedents derivats de les activitats ordinàries, les quals queden recollides en els capítols pressupostaris de l'I al V, una vegada descomptades les quantitats que s'han de destinar a satisfer la despesa financera i el retorn dels préstecs i crèdits amb venciment a l'exercici.

Aquests excedents són, en el cas de produir-se, els que el Govern pot destinar a l'autofinançament d'inversions o d'altres despeses de capital o a atendre el servei del deute de noves operacions d'endeutament que es proposi formalitzar.

Els imports següents són els que deriven dels estats financers i pressupostaris retuts, sense incloure-hi l'efecte de les observacions que es detallen en el transcurs de l'informe les quals no les atenuarien.

Concepte	2023 Import	2022 Import
Ingressos corrents exercici	550.518	544.470
Despeses corrents exercici (cap. I, II i IV)	-440.539	-393.976
Estalvi brut	109.979	150.494
Obligacions reconegudes (cap. III i IX)	22.056	640.454
Estalvi net	87.923	-489.960
<i>Percentatge sobre Ingressos corrents</i>	<i>15,97%</i>	<i>-89,99%</i>

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

Com es resumeix a la nota 2.3.12, en els exercicis 2027 i 2031 el Govern ha de front a l'amortització d'operacions d'endeutament per import de 500 milions d'euros en cadascun d'aquells exercicis.

Tenint en compte que el romanent de tresoreria no afectat al 31 de desembre de 2023 era negatiu de 15.254.114 euros (veure nota 2.4) i atenent a l'estalvi net generat en el darrer exercici, s'han de qüestionar la capacitat del Pressupost general d'atendre els venciment anteriors, la qual cosa obligarà al Govern al refinançament de les operacions indicades.

2.2.1. Impostos directes i indirectes

El resum dels imports registrats en el capítol d'impostos directes figura en el quadre següent:

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i press. final	% Liq. / press.	Liq. exerc. anterior	Var. liq. exercicis	% Var. liq. exercicis	Cobrat exercici
1. Impostos directes	114.541.588	114.541.588	169.965.777	55.424.189	148%	150.752.813	19.212.964	13%	171.226.415
100. Impost sobre la renda	50.000.000	50.000.000	72.055.646	22.055.646	144%	67.386.999	4.668.647	7%	71.477.914
10000. Impost sobre Plusvàlues immobiliàries	7.000.000	7.000.000	13.367.690	6.367.690	191%	9.743.450	3.624.240	37%	11.836.973
10001. IRPF. Impost Renda Persones Físiques	43.000.000	43.000.000	58.687.956	15.687.956	136%	57.643.549	1.044.407	2%	59.641.941
101. De societats	55.100.000	55.100.000	89.507.092	34.407.092	162%	78.170.153	13.336.938	18%	92.079.721
10100. Impost sobre societats	55.100.000	55.100.000	89.507.092	34.407.092	162%	78.170.153	13.336.938	18%	92.079.721
10101. Activitats econòmiques	-	-	-	-	-	-	-	-	200
103. Impost sobre la renda no residents	9.300.920	9.300.920	8.359.262	(941.658)	90%	7.149.988	1.209.294	17%	7.625.002
10301. Impost sobre Renda No Residents	9.300.920	9.300.920	8.359.262	(941.658)	90%	7.149.988	1.209.294	17%	7.625.002
111. Imp.ext.sob.el patrim.pers.físiques	100.000	100.000	1.419	(98.581)	1%	5.037	(3.618)	(72%)	1.419
11100. Impost sobre els habitatges buits	100.000	100.000	1.419	(98.581)	1%	5.037	(3.618)	(72%)	1.419
122. Altres impostos directes	40.668	40.668	42.359	1.691	104%	40.656	1.703	4%	42.359
12200. Sobre activitats que vulguin obrir fins a 24h	40.668	40.668	42.359	1.691	104%	40.656	1.703	4%	42.359
Total	114.541.588	114.541.588	169.965.777	55.424.189	148%	150.752.813	19.212.964	13%	171.226.415

Font: Govern
(Imports en euros)

El resum dels imports registrats en el capítol d'impostos indirectes es mostra en el quadre següent:

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i press. final	% Liq. / press.	Liq. exero. anterior	Var. liq. exercicis	% Var. liq. exercicis	Cobrat exercici
2. Impostos indirectes	336.356.189	336.356.189	308.172.821	(28.183.368)	92%	317.739.329	(9.566.508)	(3%)	299.756.232
200. Sobre transmissions intervius	3.700.000	3.700.000	3.096.917	(603.083)	84%	3.477.258	(380.341)	(11%)	3.114.797
20000. ITP	3.700.000	3.700.000	3.096.917	(603.083)	84%	3.477.258	(380.341)	(11%)	3.114.797
210. Consum béns	151.869.327	151.869.327	155.282.554	3.413.227	102%	148.631.200	6.651.354	4%	148.065.277
21002. IAC	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21010. IGI	151.869.327	151.869.327	155.282.554	3.413.227	102%	148.631.200	6.651.354	4%	148.065.277
211. Consum de serveis	15.432.540	15.432.540	10.246.921	(5.185.619)	66%	6.102.352	4.144.569	68%	10.646.103
21101. ISI Assegurances	3.432.340	3.432.340	3.873.441	441.101	113%	3.442.131	431.309	13%	3.952.135
21102. ISI	-	-	-	-	-	-	-	-	140.018
21103. Impost sobre l'allotjament	12.000.200	12.000.200	6.373.481	(5.626.719)	53%	2.680.221	3.713.280	140%	6.553.951
212. Sobre la producció	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21200. IPI	-	-	-	-	-	-	-	-	-
213. Impostos especials	53.524.455	53.524.455	48.616.186	(4.908.269)	91%	47.214.621	1.401.566	3%	48.616.186
21303. Impostos especials	44.003.828	44.003.828	38.976.341	(5.027.487)	89%	37.960.072	1.026.269	3%	38.976.341
21304. Impost sobre les emissions de CO2	9.520.627	9.520.627	9.639.846	119.218	101%	9.264.548	375.297	4%	9.639.846
214. Sobre el tràfic exterior	109.438.486	109.438.486	88.871.725	(20.566.761)	81%	111.998.691	(23.126.967)	(21%)	88.690.905
21400. Taxa al consum	108.500.000	108.500.000	86.888.859	(21.611.141)	80%	110.802.244	(23.913.385)	(22%)	86.888.854
21410. Tarifa Exterior Comuna (TEC)	930.355	930.355	1.879.857	949.502	202%	1.087.076	792.781	73%	1.794.465
21411. Antidumping	8.131	8.131	103.009	94.878	1.267%	109.371	(6.362)	(6%)	7.587
220. Sobre el Joc	2.391.381	2.391.381	2.058.518	(332.864)	86%	315.206	1.743.311	553%	622.963
22000. Sobre el Joc del Bingo	552.844	552.844	383.247	(169.596)	69%	306.229	77.018	25%	412.944
22001. Impost s/ Joc d'atzar	1.838.538	1.838.538	1.675.270	(163.267)	91%	8.977	1.666.293	18.561%	210.020
Total	336.356.189	336.356.189	308.172.821	(28.183.368)	92%	317.739.329	(9.566.508)	(3%)	299.756.232

Font: Govern
(Imports en euros)

2.2.2. Taxes i altres ingressos

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i press. final	% Liq. / press.	Liq. exerc. anterior	Var. liq. exercicis	% Var. liq. exercicis	Cobrat exercici
3. Taxes i altres ingressos	47.581.305	47.581.305	40.841.393	(6.739.912)	86%	47.692.289	(6.850.896)	(14%)	34.053.528
30. Taxes	18.487.983	18.487.983	21.101.379	2.613.396	114%	19.885.662	1.215.717	6%	17.725.257
300. Taxa d'activitats econòmiques	8.623.178	8.623.178	9.488.626	865.448	110%	8.374.336	1.094.290	13%	6.240.615
301. Taxa de vehicles	6.489.406	6.489.406	7.002.553	513.147	108%	6.845.776	156.777	2%	6.880.344
303. Taxa judicial	742.397	742.397	892.396	150.000	120%	884.726	7.670	1%	892.396
304. Taxa marques i patents	504.552	504.552	399.307	(105.245)	79%	417.332	(18.026)	(4%)	399.283
308. Taxa Salut animal i seg. alimentària	61.369	61.369	69.660	8.490	114%	63.430	6.429	10%	69.380
309. Altres taxes	24.184	24.184	27.193	3.008	112%	27.560	(368)	(1%)	25.293
307. Taxa sol·licituds de treball	2.042.897	2.042.897	3.241.444	1.198.548	159%	3.272.501	(31.057)	(1%)	3.237.946
31. Prestació de serveis	4.696.046	4.696.046	4.033.370	(662.677)	86%	4.127.860	(64.491)	(2%)	4.074.710
310. Legalització de documents	61.517	61.517	68.426	6.908	111%	67.679	746	1%	68.074
312. Serveis sanitaris	488.725	488.725	403.180	(85.545)	82%	505.248	(102.068)	(20%)	430.173
313. Certificats	175.235	175.235	157.643	(17.592)	90%	189.305	(31.662)	(17%)	156.854
314. Carnets escolars	1.024.055	1.024.055	267.603	(756.452)	26%	275.800	(8.197)	(3%)	276.226
315. Passaports	205.104	205.104	142.042	(63.062)	69%	183.944	(41.903)	(23%)	141.219
316. Inscripcions en registre	1.630.942	1.630.942	1.762.352	131.409	108%	1.676.633	85.719	5%	1.759.417
317. Inspeccions	41	41	11	(30)	26%	32	(21)	(67%)	11
319. Altres serveis	228.152	228.152	265.068	36.916	116%	295.103	(30.035)	(10%)	255.024
311. Llicències, permisos i autoritzacions	882.244	882.244	967.017	84.773	110%	934.117	32.900	4%	987.684
318. Ús Cartografia digital	31	31	30	(1)	97%	-	30	-	30
32. Venda de béns	436.254	436.254	755.944	319.690	173%	730.621	25.323	3%	738.634
320. Venda de publicacions pròpies	54.374	54.374	19.555	(34.819)	36%	25.364	(5.809)	(23%)	17.198
321. Impressos	288.538	288.538	661.918	373.380	229%	574.652	86.966	15%	660.938
324. Cartografia i fotografia aèria	24.806	24.806	4.835	(19.971)	19%	4.872	(37)	(1%)	2.832
327. Productes sanitaris	30.000	30.000	32.615	2.615	109%	67.509	(34.894)	(52%)	20.348
329. Altres béns	31.976	31.976	30.627	(1.348)	96%	50.622	(19.995)	(39%)	30.983
323. Fotocòpies i altres prod. reprografia	6.561	6.561	6.394	(168)	97%	7.302	(908)	(12%)	6.335
33. Reinteguments	3.331.675	3.331.675	4.483.711	1.152.036	135%	3.577.734	905.977	25%	4.707.513
330. D'exercicis tancats	2.027.943	2.027.943	4.048.735	2.020.793	200%	3.200.338	848.397	27%	4.348.735
331. De pressupost corrents	1.303.732	1.303.732	434.976	(868.757)	33%	377.395	57.581	15%	358.778
34. Altres ingressos	20.629.347	20.629.347	10.468.989	(10.160.357)	51%	19.370.412	(8.903.423)	(46%)	6.807.414
340. Sancions	19.699.793	19.699.793	3.041.396	(16.658.397)	15%	18.624.155	(15.582.759)	(84%)	2.346.113
342. Danys i imprevistos	636.506	636.506	7.306.101	6.669.595	1.148%	727.236	6.578.865	905%	4.421.155
343. Recàrrecs	289.997	289.997	119.242	(170.755)	41%	18.275	100.967	552%	39.896
344. Subhastes	409	409	-	(409)	-	-	-	-	-
345. Ingressos Atípics	2.642	2.642	-	(2.642)	-	746	(746)	(100%)	-
341. Expedients	-	-	250	250	-	-	250	-	250
Total	47.581.305	47.581.305	40.841.393	(6.739.912)	86%	47.692.289	(6.850.896)	(14%)	34.053.528

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió efectuada s'han posat de manifest les següents incidències i observacions:

Venda de "l'Hotel Pol" al Comú de Sant Julià de Lòria

Derivat d'una demanda per danys patrimonials, interposada per Govern en anys anteriors contra el titular de la finca anomenada "Terra de la Portalada", en data 28 de juliol de 2023 es va formalitzar un acord de transacció extrajudicial amb el titular de la finca indicada i la seva asseguradora. De resultes d'aquest acord transaccional, es va fixar una indemnització a favor de Govern per import de 6.248.930 euros, dels quals 3.171.614 euros s'han cobrat en metal·lic i 3.077.315 euros mitjançant la dació en pagament de la finca anomenada "Hotel Pol", la qual, posteriorment s'ha venut pel mateix import al Comú de Sant Julià de Lòria.

El Govern ha liquidat en el concepte 342 “danys i imprevistos” l’import de 3.171.614 euros, corresponent a la part de la indemnització cobrada en metàl·lic, i l’import 3.077.315 euros, corresponent a la venda de la finca.

Atenent al que disposa el principi d’annualitat regulat a l’article 14 del DLTRLGFP, l’ingrés de la venda de la finca al Comú de Sant Julià de Lòria s’hauria d’haver liquidat en el capítol VI del pressupost d’ingressos, “Venda d’inversions reals”, per l’import exigible en l’any 2023 que, d’acord amb el calendari de pagaments acordats, és de 134.824 euros. L’import restant de la venda, en no ser exigible al Comú fins als venciments acordats, s’hauria de liquidar en els pressupostos dels anys en els quals esdevindrà la seva exigibilitat. En conseqüència, les liquidacions del capítol III del pressupost d’ingressos estan sobrevalorades en 3.077.315 euros, i les liquidacions del capítol VI d’ingressos estan infravalorades en 134.824 euros. Així mateix, els deutors pendents de cobrament del romanent de tresoreria estan sobrevalorats en 2.942.491 euros.

2.2.3. Transferències corrents d’ingressos

El resum de les operacions que s’han registrat en el transcurs de l’exercici és el següent:

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i press. final	% Liq. / press.	Liq. exerc. anterior	Var. liq. exercicis	% Var. liq. exercicis	Cobrat exercici
4. Transferències corrents	37.631	37.631	53.352	15.722	142%	50.857	2.496	5%	53.352
430. Subvencions Seguretat Vial	-	-	-	-	-	43	(43)	(100%)	-
43000. Subvencions Seguretat Vial	-	-	-	-	-	43	(43)	(100%)	-
460. Copríncep Francès	-	-	-	-	-	2.130	(2.130)	(100%)	-
46000. Copríncep Francès	-	-	-	-	-	2.130	(2.130)	(100%)	-
489. Altres transferències corrents	37.631	37.631	53.352	15.722	142%	48.684	4.668	10%	53.352
48903. Comissió d’intercanvi cultural	37.631	37.631	53.352	15.722	142%	48.684	4.668	10%	53.352
Total	37.631	37.631	53.352	15.722	142%	50.857	2.496	5%	53.352

Font: Govern
(Imports en euros)

2.2.4. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici, la liquidació del pressupost del capítol d'ingressos patrimonials, presentava el següent resum:

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i press. final	% Liq. / press.	Liq. exerc. anterior	Var. liq. exercicis	% Var. liq. exercicis	Cobrat exercici
5. Ingressos patrimonials	27.921.094	27.921.094	31.484.796	3.563.702	113%	28.234.785	3.250.010	12%	31.383.312
515. A empreses públ.i altres ent.públ.	-	-	-	-	-	9.346	(9.346)	(100%)	-
51500. Int.Prestecs parapúbliques	-	-	-	-	-	9.346	(9.346)	(100%)	-
521. Interessos de dipòsits	5.502	5.502	6.885	1.382	125%	5.708	1.176	21%	6.885
52100. Interessos de dipòsit	5.502	5.502	6.885	1.382	125%	5.708	1.176	21%	6.885
530. Distribució de resultats	21.548.250	21.548.250	23.156.181	1.607.931	107%	23.717.115	(560.933)	(2%)	23.156.181
53001. Distr. Resultats Andorra Telecom	21.000.000	21.000.000	22.554.975	1.554.975	107%	23.231.461	(676.486)	(3%)	22.554.975
53003. Distribució resultats Casa Rossell	73	73	126	53	172%	41	86	211%	126
53008. Distribució de resultats CRAJ	548.177	548.177	601.080	52.903	110%	485.613	115.467	24%	601.080
541. Lloguers	75.641	75.641	61.359	(14.282)	81%	43.857	17.502	40%	63.390
54100. Cafeteria Govern	18.000	18.000	18.448	448	102%	17.225	1.223	7%	18.448
54103. Lloguers duana	12.633	12.633	15.635	3.002	124%	6.938	8.697	125%	15.631
54104. Places d'aparcament	16.839	16.839	7.177	(9.662)	43%	6.681	496	7%	7.044
54107. Casa Rossell	11.208	11.208	8.081	(3.127)	72%	8.982	(901)	(10%)	7.354
54112. Lloguer Auditori Nacional	1.116	1.116	-	(1.116)	-	0	(0)	(100%)	-
54114. Poliesportiu d'Andorra	-	-	3.385	3.385	-	1.335	2.050	154%	3.385
54119. Lloguer Residence Les Palaoes	15.845	15.845	-	(15.845)	-	-	-	-	-
54120. Lloguer Casa d'Areny Plandolit	-	-	233	233	-	-	233	-	233
54122. Lloguer Escola Andorrana Sant Julià	-	-	8.400	8.400	-	2.666	5.704	212%	11.066
544. Altres ingressos patrimonials	6.036.313	6.036.313	7.734.730	1.698.417	128%	4.174.251	3.560.479	85%	7.704.324
54400. Ingressos per cessió d'ús	29.433	29.433	38.643	9.210	131%	21.900	16.743	76%	39.763
54401. Euros col·leccionisme	1.871.880	1.871.880	3.545.587	1.673.707	189%	300.351	3.245.236	1.080%	3.514.061
54402. Euros en circulació	4.135.000	4.135.000	4.150.500	15.500	100%	3.852.000	298.500	8%	4.150.500
550. Resultat d'operacions comercials	240.335	240.335	444.809	204.474	185%	242.771	202.038	83%	444.809
55000. Cànon ITV	240.335	240.335	250.782	10.447	104%	242.771	8.011	3%	250.782
55003. Concessió línies transport nacional	-	-	194.027	194.027	-	-	194.027	-	194.027
580. Interessos de demora	4.404	4.404	33.086	28.682	751%	33.192	(106)	(0%)	(874)
58002. Interessos Legals	4.404	4.404	33.086	28.682	751%	33.192	(106)	(0%)	(874)
590. Ingressos provin. inversions reals	10.649	10.649	47.747	37.098	448%	8.546	39.201	459%	8.597
59000. Ingressos provin. inversions reals	10.649	10.649	47.747	37.098	448%	8.546	39.201	459%	8.597
Total	27.921.094	27.921.094	31.484.796	3.563.702	113%	28.234.785	3.250.010	12%	31.383.312

Font: Govern
(Imports en euros)

2.2.5. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

	Pressupost inicial	Modificacions pressupost	Pressupost final	Liquidat exercici	Ult. press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exercici anterior	Var. liquidat exercicis	% Var. liq. exercicis	Pagat exercici
100. Retribucions bàsiques i altres remuneracions d'alts càrrecs	4.050.352	(885.131)	3.165.221	3.080.250	84.971	97%	3.503.028	(422.777)	(12%)	3.080.250
110. Remuneracions bàsiques i altres, personal fix	91.995.082	6.340.262	98.335.344	98.140.206	195.138	100%	87.324.114	10.816.092	12%	98.140.206
120. Remun. bàsiques i altres d'agent Adm. caràct. indefinit	439.014	352.168	791.182	592.970	198.211	75%	295.339	297.631	101%	537.909
130. Remuneracions bàsiq. i altres d'agent Adm. caràcter eventual	6.714.144	(423.372)	6.290.772	6.266.630	24.142	100%	5.936.388	330.241	6%	6.266.630
160. Quotes seguretat social	16.705.324	1.011.069	17.716.392	17.480.830	235.562	96%	15.540.966	1.939.835	12%	17.480.089
161. Prestacions socials	10.613.172	846.970	11.460.142	11.456.473	3.669	100%	9.353.389	2.103.084	22%	11.456.473
163. Despeses socials del personal	951.440	(287.951)	663.489	522.350	141.138	76%	633.828	(111.477)	(18%)	505.479
Total	131.468.528	6.954.014	138.422.542	137.539.710	882.832	99%	122.587.081	14.952.629	12%	137.467.036

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió de l'àrea es posen de manifest les següents incidències:

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les despeses del personal al servei del Govern es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP.

La pràctica seguida, a més de ser contrària al disposat a l'article 31 del DLTRLGFP, provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

Hores extraordinàries

L'article 13.1 del Reglament de sistemes de compensació estableix que "les hores extres són la circumstància per la qual el personal de l'Administració general, de forma voluntària, autoritzada i motivada per necessitats del servei, treballa fora de la seva jornada laboral".

Així mateix, la Disposició addicional segona del reglament esmentat, estipula que el màxim d'hores extraordinàries autoritzades i compensades amb retribució per persona és de 120 hores a l'any. El màxim d'hores extraordinàries compensades amb temps no pot sobrepassar les 80 hores de descans per any. Aquests límits no es poden excedir excepte en casos puntuals, degudament justificats, després de l'informe del director del departament o del secretari d'Estat i amb l'aprovació del Departament de Funció Pública.

El quadre següent resumeix els treballadors pels quals s'han detectat hores extraordinàries en un nombre superior a 120 hores l'any:

Interval d'hores extres/any	Nombre de treballadors
Més de 300	9
Entre 200 i 300	20
Entre 150 i 200	41
Entre 120 i 150	33
Total	103

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

Registre de personal

L'article 30 de la LFP, estableix que tot el personal de l'Administració general ha de figurar inscrit en el Registre de personal, que depèn del ministeri competent en matèria de funció pública. Així mateix, es regula que, per reglament, el Govern ha de determinar les dades personals i de vinculació amb l'Administració que han de constar en el Registre de personal, i la relació del personal i els llocs de treball a l'Administració.

El Govern hauria de promoure el reglament contemplat en la LFP i establir els mecanismes per tal complir amb la previsió d'aquesta Llei.

Cobertures de funcions estructurals i periòdiques

L'article 109.c) de la LFP contempla el nomenament de personal interí per a la cobertura de funcions estructurals i periòdiques. De la revisió realitzada, s'observen, en el marc del precepte esmentat, nomenaments de personal interí fins el 31 de desembre de 2022 i que torna a ser nomenat, per via d'urgència, l'1 de gener de l'any següent fins el 31 de desembre. Aquesta pràctica qüestiona el caràcter periòdic de les funcions estructurals que requereix l'article 109.c) de la LFP.

Oferta d'ocupació

L'article 28 de la LFP estableix que una vegada aprovat el Pressupost General, el Departament de Funció Pública publica a la seu electrònica del Govern l'oferta d'ocupació de l'exercici. El Departament de Funció Pública no ha publicat l'oferta d'ocupació per a l'exercici 2023.

2.2.6. Consum de béns corrents i serveis

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

	Pressupost inicial	Modificacions pressupost	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exercici anterior	Var. liquidat exercicis	% Var. liq. exercicis	Pagat exercici
200. Lloguer de terrenys i béns naturals	193.305	33	193.338	166.291	27.048	86%	155.454	10.836	7%	166.291
201. Cànon i prestacions derivades concessions administratives	7.370.007	313.133	7.683.140	7.403.967	279.173	96%	7.448.610	(44.643)	(1%)	7.136.948
202. Lloguer d'edificis i altres construccions	1.847.746	15.911	1.863.657	1.700.088	163.569	91%	1.682.569	17.499	1%	1.614.463
203. Lloguer de maquinària, instal·lacions i equipaments	79.384	62.942	142.325	129.469	12.856	91%	209.478	(80.009)	(38%)	116.047
204. Lloguer de material de transport	263.999	4.834	268.833	256.546	12.287	95%	253.630	2.916	1%	237.375
205. Lloguer de mobiliari i efectes	1.833	288	2.120	2.038	83	96%	1.795	243	14%	2.038
206. Lloguer d'equipaments per a informàtica	154.563	3.963	158.526	92.348	66.178	58%	96.143	(3.795)	(4%)	73.816
208. Lloguer d'altre immobilitzat immaterial	3.368.488	(103.034)	3.265.454	2.846.562	408.902	87%	2.622.923	223.629	9%	2.326.320
209. Lloguer d'altre immobilitzat material	2.512	(201)	2.311	2.195	116	95%	2.851	(656)	(23%)	2.006
210. Reparació i conservació, terrenys i béns naturals	77.662	(24.212)	53.450	33.467	19.983	63%	50.032	(16.565)	(33%)	32.014
212. Reparació i cons., edificis i altres construccions	867.047	46.284	903.331	606.358	297.973	67%	435.796	169.562	39%	531.793
213. Reparació i conservació. Maquinària, instal·l. i equipament	4.286.040	(17.873)	4.268.167	3.031.252	1.236.914	71%	3.182.545	(151.293)	(5%)	2.506.275
214. Reparació i conservació, material de transport	556.010	350.111	906.121	803.222	102.899	89%	603.278	199.943	33%	769.247
215. Reparació i conservació, mobiliari i efectes	27.650	(2.114)	25.536	13.319	12.218	52%	12.236	1.082	9%	13.125
216. Reparació i conservació d'equipaments informàtics	574.080	6.166	580.246	504.771	75.475	87%	561.345	(86.574)	(15%)	439.072
218. Reparació i conservació, aparells i instruments mèdics	16.026	2.647	18.673	2.083	16.590	11%	3.130	(1.046)	(33%)	1.753
219. Reparació i conservació d'altre immobilitzat	15.648	(3.240)	12.408	461	11.947	4%	11.430	(10.969)	(96%)	-
220. Material d'oficina	733.375	107.807	841.182	703.245	137.937	84%	474.537	228.709	48%	609.662
221. Subministraments	10.178.297	505.369	10.683.665	9.221.052	1.462.614	86%	9.351.136	(130.085)	(1%)	8.832.200
222. Comunicacions	1.675.737	4.157	1.679.894	1.446.025	233.869	86%	1.507.115	(61.090)	(4%)	1.438.890
223. Transport	2.891.592	(116.922)	2.774.671	2.353.060	421.611	85%	2.920.410	(567.350)	(19%)	2.212.370
224. Primes d'assegurances	1.393.004	4.310	1.397.314	1.254.303	143.012	90%	1.261.625	(7.322)	(1%)	1.217.898
225. Tributs	12.523	30.348	42.872	39.677	3.194	93%	21.445	18.233	85%	39.677
226. Altres serveis	6.208.552	(53.744)	6.154.808	4.796.847	1.357.962	78%	4.287.764	509.083	12%	4.044.684
227. Treballs realitzats per altres empreses	19.848.287	(951.482)	18.896.805	13.444.058	5.452.747	71%	12.033.399	1.410.659	12%	11.289.486
229. Imprevistos o insuficiències	18.743	(4.559)	14.183	3.532	10.652	25%	1.397	2.135	153%	1.021
230. Reemborsament de dietes	306.573	(462)	306.111	155.470	150.640	51%	85.410	70.060	82%	141.736
231. Locomoció	372.889	(24.184)	348.705	216.040	132.665	62%	201.622	14.418	7%	196.525
Total	63.321.572	156.274	63.477.846	51.226.715	12.251.132	81%	49.509.106	1.717.609	3%	45.992.719

Font: Govern
(Imports en euros)

El detall dels conceptes amb major volum de despesa és el següent:

	DESCRIPCIÓ SUBCONCEPTE	PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
201	Cànon i préstecs derivats concessions administratives	7.370.007	313.133	7.683.140	7.403.967	-279.173	96,37%
	20100 CTRA, S.A	3.791.819	263.544	4.055.363	3.827.522	-227.841	94,38%
	20103 Estacions Depuradores d'Aigües Residuals	3.569.573	45.942	3.615.515	3.564.248	-51.267	98,58%
	20104 Ús de la propietat industrial	8.615	3.647	12.262	12.197	-65	99,47%
213	Reparació i cons. maquinaria, instal·lacions i equipaments	4.286.040	-17.873	4.268.167	3.031.252	-1.236.914	71,02%
	21300 Reparació i cons. maq, instal., i equip.	4.286.040	-17.873	4.268.167	3.031.252	-1.236.914	71,02%
221	Subministraments	10.178.297	505.369	10.683.665	9.221.052	-1.462.613	86,31%
	22100 Energia elèctrica	3.112.128	-61.401	3.050.727	2.968.671	-82.056	97,31%
	22105. FEDA Ecoterm	-	590.178	590.178	529.244	-60.934	89,68%
	22110 Aigua	160.105	-12.410	147.695	139.037	-8.658	94,14%
	22120 Carburants per a loc.	530.123	31.553	561.676	450.833	-110.843	80,27%
	22130 Carburants per a calef.	1.747.356	-372.175	1.375.181	959.911	-415.270	69,80%
	22140 Vestuari	449.695	59.254	508.949	454.986	-53.963	89,40%
	22150 Productes alimentaris	470.433	30.458	500.891	380.855	-120.036	76,04%
	22155 Animals vius	15.000	-540	14.460	11.910	-2.549	82,37%
	22160 Productes farm i sanitaris	1.253.711	-97.850	1.155.861	1.031.780	-124.081	89,27%
	22161 Anàlisis clíniques	252.339	-28.835	223.505	115.952	-107.553	51,88%
	22170 Primeres mat., func. i serveis	44.880	-9.049	35.831	33.707	-2.124	94,07%
	22175 Encunyació moneda Euro	971.880	123.780	1.095.660	947.977	-147.683	86,52%
	22180 Productes de neteja	35.125	7.900	43.025	33.919	-9.106	78,84%
	22185 Material esportiu	17.406	1.773	19.179	14.500	-4.679	75,60%
	22190 Altres subministraments	1.118.116	242.733	1.360.849	1.147.769	-213.080	84,34%
223	Transport	2.891.592	-116.922	2.774.671	2.353.060	-421.611	84,81%
	22300 Transport mercaderies	208.765	-19.731	189.034	101.638	-87.397	53,77%
	22310 Missatgers	66.219	42.826	109.045	85.137	-23.908	78,08%
	22320 Col·lectiu persones	1.054.028	-153.333	900.694	859.056	-41.638	95,38%
	22330 Altres transports	45.576	13.317	58.893	53.143	-5.750	90,24%
	22340 Transport Helicòpter	1.517.004	-	1.517.004	1.254.086	-262.918	82,67%
226	Altres serveis	6.208.552	-53.744	6.154.808	4.796.847	-1.357.962	77,94%
	22610 At. protocol. i de represent.	955.374	-8.919	946.456	770.717	-175.739	81,43%
	22620 Divulgació i pub.	392.028	21.580	413.608	279.931	-133.677	67,68%
	22621 Traduccions i correc.	226.474	-48.587	177.886	80.781	-97.106	45,41%
	22630 Jurisdicció i conten.	901.500	-118.367	783.133	705.911	-77.222	90,14%
	22631 Execucions SAIG	11.104	14.398	25.502	16.116	-9.386	63,19%
	22635 Repatriació de Nac.	22.490	-2.340	20.150	150	-20.000	0,74%
	22640 Despeses serv. sanit.	461.330	97.219	558.549	424.747	-133.803	76,04%
	22650 Despeses de comunitat	84.144	19.427	103.571	85.868	-17.703	82,91%
	22660 Reunions, conf. i cursets	743.053	-155.467	587.586	259.999	-327.587	44,25%
	22670 Publicitat i propaganda	408.687	223.526	632.213	532.072	-100.140	84,16%
	22680 Promoció cultural	768.960	-15.869	753.091	652.978	-100.113	86,71%
	22681 Promoció educativa	161.022	530	161.552	128.437	-33.115	79,50%
	22683 Promoció esportiva	892.336	-44.027	848.310	802.848	-45.462	94,64%
	22684 Promoció social	51.300	-7.322	43.978	38.208	-5.771	86,88%
	22690 Altres despeses	128.750	-29.527	99.223	18.085	-81.139	18,23%
227	Treballs real. per altres empreses	19.848.287	-951.482	18.896.805	13.444.058	-5.452.747	71,14%
	22700 Treb. realit. per empre. de neteja i sanejament	3.411.714	71.583	3.483.297	2.963.575	-519.723	85,08%
	22710 Treballs realitzats per empreses de seguretat	570.977	25.381	596.358	520.835	-75.522	87,34%
	22720 Treb. realit. per empre. de valoracions i peritatges	323.764	54.940	378.704	283.512	-95.193	74,86%
	22730 Treb. realit. per empre. de processament de dades	4.490.603	-435.004	4.055.598	2.861.163	-1.194.436	70,55%
	22735 Treb. realit. per empre. de pàgines WEB	164.692	-24.003	140.689	110.151	-30.538	78,29%
	22740 Treb. realit. per empre. impressions i publicacions	53.414	-22.016	31.397	9.003	-22.395	28,67%
	22760 Treb. realit. per empre. estudis i treballs tècnics	8.799.942	-628.481	8.171.461	4.972.190	-3.199.271	60,85%
	22790 Altres treballs a l'ext.	2.033.181	6.119	2.039.300	1.723.629	-315.671	84,52%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.2.7. Transferències i subvencions atorgades

El resum de les operacions pressupostàries de les transferències que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

Transferències corrents

Els imports liquidats al tancament de l'exercici per transferències corrents són:

	Pressupost inicial	Modificacions pressupost	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exercici anterior	Var. liquidat exercicis	% Var. liq. exercicis	Pagat exercici
402. Als coprínceps	707.500	0	707.500	707.500	0	100%	707.500	0	-	707.500
403. A Administracions Públiques	9.170.198	0	9.170.198	9.170.198	0	100%	8.842.778	527.421	6%	8.834.843
411. Transferències a entitats parapúbliques	91.886.841	(7.473.349)	84.193.492	79.587.659	4.605.833	95%	78.184.400	1.403.259	2%	77.931.208
412. A organismes autònoms administratius	2.080.300	(24.642)	2.055.658	2.038.699	16.959	99%	2.773.381	(734.682)	(26%)	2.033.989
442. A fundacions públiques	1.883.332	350.000	2.233.332	2.233.332	0	100%	450.000	1.783.332	396%	2.233.332
443. A empreses públiques amb forma de societat anònima	25.482.286	65.000	25.547.286	25.548.372	914	100%	21.682.885	3.863.507	18%	25.548.372
462. A corporacions locals	41.650.915	2.253.376	43.904.291	43.748.271	156.020	100%	38.802.547	4.945.724	13%	43.748.271
472. A empreses privades	15.523.738	3.277.460	18.801.198	14.207.724	4.593.474	76%	10.967.305	3.240.419	30%	13.304.560
482. A famílies i institucions sense finalitat de lucre	67.947.882	7.531.671	75.479.552	72.093.169	3.386.383	96%	57.122.437	14.970.732	26%	71.012.280
492. A l'exterior	2.612.202	(14.722)	2.597.479	2.440.026	157.454	94%	2.546.528	(106.502)	(4%)	2.376.012
Total	258.725.193	5.964.794	264.689.987	251.772.950	12.917.037	95%	221.879.741	29.893.209	13%	247.528.167

Font: Govern
(Imports en euros)

Transferències de capital

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

	Pressupost inicial	Modificacions pressupost	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exercici anterior	Var. liquidat exercicis	% Var. liq. exercicis	Pagat exercici
700. Consell General	71.229	0	71.229	71.229	0	100%	73.356	(2.127)	(3%)	71.229
702. Consell Superior de la Justícia	104.000	148.490	252.490	170.994	81.496	68%	22.444	148.550	662%	148.490
711. A entitats parapúbliques	4.925.400	1.334.404	6.259.804	2.963.297	3.296.507	47%	3.322.921	(369.624)	(11%)	2.963.297
712. A organismes autònoms administratius	134.753	22.053	156.806	156.305	501	100%	531.260	(374.955)	(71%)	155.000
742. A fundacions públiques	1.965	0	1.965	1.965	0	100%	-	1.965	-	1.965
743. A empreses públiques amb forma de societat anònima	374.885	0	374.885	372.863	2.022	99%	520.215	(147.353)	(28%)	17.808
762. Corporacions locals	26.001.640	5.152.667	31.154.307	28.392.790	2.761.517	91%	24.096.162	4.294.629	18%	28.383.900
763. Organismes autònoms administratius	0	2.633	2.633	2.633	0	100%	-	2.633	-	2.633
772. A empreses privades	150.000	0	150.000	71.254	78.746	48%	83.927	(12.673)	(15%)	-
782. A famílies i institucions sense finalitat de lucre	3.120.589	4.879.727	8.000.315	2.783.267	5.217.049	35%	2.475.852	307.415	12%	2.598.665
792. A l'exterior	3.500.000	0	3.500.000	3.500.000	0	100%	2.000.000	1.500.000	75%	3.500.000
Total	38.384.460	11.539.975	49.924.435	38.486.598	11.437.837	77%	33.128.137	5.358.461	16%	37.842.978

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquestes operacions es desprenen les observacions següents:

Transferències procedents de l'Administració general segons el DLTCLQTC

El DLTCLQTC preveu, en el seu article 14 ii c) que s'aplicarà un percentatge d'un punt per als comuns que disposin en l'exercici precedent d'una societat pública participada únicament pel Comú, amb una despesa superior a la despesa liquidada pel Comú en el mateix exercici; pel que fa al càlcul de la partida de solidaritat i particularitats comunals previst en l'article indicat anteriorment.

S'ha evidenciat que el Comú de la Massana no disposava en l'exercici 2022 (exercici base de càlcul), d'una societat pública participada únicament pel Comú, amb una despesa superior a la despesa liquidada pel Comú en el mateix exercici. Aquest fet comporta que el càlcul i pagament de la transferència prevista pel DLTCLQTC hagi estat superior a la que pertocaria. S'ha quantificat aquest excés de transferència a favor del Comú de la Massana en 206 milers d'euros.

Control financer de les subvencions

El reglament de control pressupostari per a l'exercici 2023 limita la fiscalització de les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost, als supòsits que la intervenció consideri oportú, i no de forma sistemàtica. A la pràctica, es constata que no està implantat el mecanisme de control que preveu el DLTRLGFP, el control financer, el qual permet garantir que les subvencions i ajuts atorgats s'han obtingut de forma adequada i correcta, que s'ha donat compliment a les obligacions de gestió i aplicació dels mateixos per part dels beneficiaris, l'adequat i correcte finançament de les activitats subvencionades i la realitat i regularitat de les operacions que s'han finançat amb els ajuts.

2.2.8. Inversions reals

El resum de les operacions pressupostàries de les inversions que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

	Pressupost inicial	Modificacions pressupost	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exercici anterior	Var. liquidat exercicis	% Var. liq. exercicis	Pagat exercici
60. Inversions noves	29.178.088	16.821.913	46.000.001	21.756.959	24.243.041	47%	13.309.699	8.447.260	63%	20.240.024
600. Terrenys i béns naturals	0	507.882	507.882	412.500	95.382	81%	-	412.500	-	412.500
602. Edificis i altres construccions	10.884.500	9.735.786	20.620.286	10.368.964	10.221.292	50%	978.797	9.420.197	962%	10.074.788
603. Maquinària, instal·lacions i equipament	1.509.131	527.639	2.036.770	923.353	1.113.417	45%	678.996	244.358	36%	799.533
604. Material de transport	123.270	79.197	202.467	84.205	118.262	42%	763.795	(679.590)	(89%)	84.205
605. Mobiliari i estris	934.701	(277.384)	657.317	378.411	278.905	58%	814.964	(436.553)	(54%)	321.268
606. Equipaments per a processos d'informació	911.864	342.617	1.254.281	752.574	501.707	60%	602.434	150.140	25%	717.689
607. Béns destinats a l'ús general	10.608.684	4.433.227	15.041.911	6.323.606	8.718.305	42%	7.706.180	(1.382.574)	(18%)	5.798.611
608. Altre immobilitzat material	801.588	(230.745)	570.843	395.101	175.742	69%	507.993	(112.893)	(22%)	343.847
609. Estudis i projectes d'inversió	3.404.550	1.703.694	5.108.244	2.088.215	3.020.029	41%	1.256.540	831.674	66%	1.687.583
61. Inversions de reposició	9.978.943	1.639.599	11.618.542	4.547.363	7.071.180	39%	5.422.906	(875.543)	(16%)	4.256.040
612. Edificis i altres construccions	5.511.427	(562.922)	4.948.505	1.051.259	3.897.245	21%	2.382.445	(1.331.186)	(56%)	982.436
613. Maquinària, instal·lacions i equipaments	2.053.880	687.517	2.741.397	1.051.834	1.689.562	38%	1.375.034	(323.200)	(24%)	927.614
614. Material de transport	285.000	673.458	958.458	553.212	405.246	58%	262.421	290.791	111%	485.712
615. Mobiliari i estris	75.093	2.956	78.049	38.102	40.546	48%	28.606	9.496	33%	34.262
616. Equipaments per a processos d'informació	249.994	72.986	322.980	44.371	278.609	14%	78.500	(32.129)	(42%)	43.714
617. Béns destinats a l'ús general	1.790.950	735.522	2.526.472	1.786.712	739.760	71%	1.269.871	516.841	41%	1.760.431
618. Béns mobles d'interès històric, artístic o cultural	12.000	30.083	42.083	21.872	20.211	52%	28.028	(6.156)	(22%)	21.872
64. Immobilitzat immaterial	5.156.766	2.801.852	7.958.618	4.521.111	3.437.506	57%	4.352.499	168.612	4%	3.852.191
640. Immobilitzat immaterial	5.156.766	2.801.852	7.958.618	4.521.111	3.437.506	57%	4.352.499	168.612	4%	3.852.191
Total	44.313.797	21.263.364	65.577.161	30.825.434	34.751.727	47%	23.085.105	7.740.329	34%	28.348.255

Font: Govern
(Imports en euros)

L'estat d'execució dels crèdits destinats a inversions es detalla a continuació:

2023	Crèdits	%
Crèdits inicials i plurianuals	44.314	67,58%
Crèdits reconduïts i modificacions de pressupost	21.263	32,42%
Total pressupost	65.577	100,00%
Crèdits liquidats	30.825	
% execució	47,01%	

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

2.2.9. Actius financers

La liquidació del pressupost d'ingressos en el seu capítol d'actius financers presenta el següent detall:

	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i press. final	% Liq. / press.	Liq. exerc. anterior	Var. liq. exercicis	% Var. liq. exercicis	Cobrat exercici
8. Actius financers	18.627.684	18.627.684	36.650.685	18.023.001	197%	48.455.812	(11.805.127)	(24%)	33.978.458
810. A curt termini	-	-	-	-	-	-	-	-	750
81000. Crèdits emancipació	-	-	-	-	-	-	-	-	750
821. Préstecs a mig i llarg termini	-	-	-	-	-	18.447.402	(18.447.402)	(100%)	-
82101. Parapúbliques	-	-	-	-	-	18.447.402	(18.447.402)	(100%)	-
831. Préstecs a mig i llarg termini	-	-	-	-	-	5.617	(5.617)	(100%)	2.152
83100. Crèdits als estudiants	-	-	-	-	-	5.617	(5.617)	(100%)	2.072
83101. Crèdit fiança	-	-	-	-	-	-	-	-	81
840. Devolució de dipòsits	-	-	600	600	-	16.476	(15.876)	(96%)	600
84001. Devolució de dipòsit	-	-	600	600	-	16.476	(15.876)	(96%)	600
841. Devolució de fiances	-	-	2.892.811	2.892.811	-	864.124	2.028.688	235%	217.682
84100. Devolució de fiances	-	-	2.892.811	2.892.811	-	864.124	2.028.688	235%	217.682
850. Venda d'accions del sector públic	-	-	1.537.347	1.537.347	-	5.069.686	(3.532.339)	(70%)	1.537.347
85000. Venda d'accions del sector públic	-	-	1.537.347	1.537.347	-	5.069.686	(3.532.339)	(70%)	1.537.347
870. Romanent de tresoreria	18.627.684	18.627.684	32.219.926	13.592.242	173%	26.052.508	6.167.418	24%	32.219.926
87000. Romanents de tresoreria	18.627.684	18.627.684	32.219.926	13.592.242	173%	26.052.508	6.167.418	24%	32.219.926
Total	18.627.684	18.627.684	36.650.685	18.023.001	197%	48.455.812	(11.805.127)	(24%)	33.978.458

Font: Govern
(Imports en euros)

La liquidació del pressupost de despeses en el seu capítol d'actius financers presenta el següent detall:

	Pressupost inicial	Modificacions pressupost	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exercici anterior	Var. liquidat exercicis	% Var. liq. exercicis	Pagat exercici
810. Concessió de crèdits	5.000.000	(1.954.245)	3.045.755	1.515.763	1.529.992	50%	1.778.900	(263.137)	(15%)	1.492.213
820. Adquisició d'accions del sector públic	100.000	(100.000)	0	-	0	0%	-	0	-	-
830. Adquisició d'altres participacions	710.750	1.350.000	2.060.750	710.750	1.350.000	34%	710.750	0	-	710.750
840. Constitució de dipòsits	7.345.475	0	7.345.475	7.187.696	157.778	98%	4.500.000	2.687.696	60%	4.500.000
841. Constitució de fiances	160.996	23.321	184.317	51.515	132.802	28%	29.232	22.284	76%	48.915
871. Aportació de capital a empreses públ. i altres ens públics	0	0	0	-	0	0%	15.000.000	(15.000.000)	(100%)	-
Total	13.317.220	(680.924)	12.636.296	9.465.725	3.170.572	75%	22.018.882	(12.553.157)	(57%)	6.751.878

Font: Govern
(Imports en euros)

2.2.10. Passius financers i despeses financeres

La liquidació del pressupost d'ingressos en el seu capítol de passius financers presenta el següent detall:

	Pressupost Inicial	Pressupost Final	Liquidat exercici	Dif. realitzat i press. final	% liq. / press.	Liq. exerc. anterior	Var. liq. Exercicis	% var. liq. exercicis	Cobrat exercici
9. Passius financers	26.870.742	26.870.742	31.507	(26.839.235)	0%	504.347.842	(504.316.335)	(100%)	(72.085)
900. Deute públic	-	-	-	-	-	500.000.000	(500.000.000)	(100%)	-
90000. Deute Públic	-	-	-	-	-	500.000.000	(500.000.000)	(100%)	-
921. Préstecs II/t entitats privades	4.000.000	4.000.000	-	(4.000.000)	-	4.000.000	(4.000.000)	(100%)	-
92100. Préstecs II/t entitats privades	4.000.000	4.000.000	-	(4.000.000)	-	4.000.000	(4.000.000)	(100%)	-
941. Fiances	98.743	98.743	31.507	(67.236)	32%	347.842	(316.335)	(91%)	(72.085)
94100. Fiança de concursos i subhastes	98.743	98.743	31.507	(67.236)	32%	347.842	(316.335)	(91%)	(72.085)
950. Encunyació euros andorrans	-	-	-	-	-	-	-	-	-
95000. Venda euros andorrans	-	-	-	-	-	-	-	-	-
920. Préstecs c/t entitats privades	22.771.999	22.771.999	-	(22.771.999)	-	-	-	-	-
92000. Préstecs rebuts c/t de fora SP	22.771.999	22.771.999	-	(22.771.999)	-	-	-	-	-
Total	26.870.742	26.870.742	31.507	(26.839.235)	0%	504.347.842	(504.316.335)	(100%)	(72.085)

Font: Govern
(Imports en euros)

La liquidació del pressupost de despeses en el seu capítol de passius financers presenta el següent detall:

	Pressupost inicial	Modificacions pressupost	Pressupost final	Liquidat exercici	Dif. press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exercici anterior	Var. liquidat exercicis	% Var. liq. exercicis	Pagat exercici
900. Amortització de deute públic	0	0	0	-	0	0%	615.000.000	(615.000.000)	(100%)	-
911. Amortització de préstecs a llarg termini - sector públic	3.522.076	0	3.522.076	3.522.076	0	100%	3.235.469	286.607	9%	3.522.076
913. Amortització de préstecs a llarg termini - sector privat	1.344.130	0	1.344.130	1.133.603	210.526	84%	663.582	470.022	71%	1.133.603
Total	4.866.206	0	4.866.206	4.655.679	210.526	96%	618.899.051	(614.243.371)	(99%)	4.655.679

Font: Govern
(Imports en euros)

La liquidació del pressupost de despeses financeres presenta el següent detall:

	Pressupost inicial	Modificacions pressupost	Pressupost final	Liquidat exercici	Utr. press. final i realitzat	% Liq./ pressupost	Liquidat exercici anterior	Var. liquidat exercicis	% Var. liq. exercicis	Pagat exercici
300. Interessos de deute públic	15.475.000	0	15.475.000	15.475.000	0	100%	18.375.411	(2.900.411)	(18%)	5.379.041
310. Interessos de préstecs	1.508.293	0	1.508.293	1.464.775	43.518	97%	1.747.959	(283.184)	(16%)	1.448.788
330. Interessos de comptes corrents	400.000	(172.506)	227.494	151.518	75.976	67%	44.488	107.030	241%	151.518
349. Altres despeses financeres	160.148	173.189	333.337	309.474	23.863	93%	1.386.649	(1.077.175)	(78%)	309.390
Total	17.543.441	683	17.544.124	17.400.767	143.357	99%	21.554.507	(4.153.740)	(19%)	7.288.737

Font: Govern
(Imports en euros)

Veure 2.3.12.

De la revisió d'aquestes operacions es desprenen les observacions següents:

Incorrecte registre pressupostari d'interessos meritats no vençuts

El Govern ha enregistrat pressupostàriament com a despesa liquidada interessos meritats no vençuts de préstecs i bons per import total de 10.120.397 euros. Atenent al que disposa el principi d'annualitat, regulat a l'article 14 del DLTRLGFP i el que disposa l'article 31.d) del DLTRLGFP, i en no ser exigibles a l'Administració fins al

venciment no són susceptibles de ser reconegudes aquestes obligacions. En conseqüència, la despesa financera de la liquidació del pressupost de l'exercici estaria sobrevalorada en l'import indicat i el resultat pressupostari infravalorat en el mateix import.

2.3. Estats financers

Estat de situació financera	Notes	31/12/2022 (*)	31/12/2023
Actius		1.376.183.173	1.355.284.124
Actius corrents		350.955.524	328.488.607
Efectius i equivalents a l'efectiu	3	92.495.078	66.572.912
Altres actius financers	4	100.292.384	103.720.935
Comptes a cobrar amb contraprestació	5	940.487	866.629
Comptes a cobrar sense contraprestació	5	154.063.907	154.451.859
Inventaris	6	3.163.670	2.876.273
Pagaments anticipats		-	0
Actius no corrents		1.025.227.649	1.026.795.518
Altres actius financers	4	226.591.036	224.932.128
Propietat d'inversió	9	129.539	121.917
Propietat, planta i equipament	7	785.368.543	787.872.795
Actius intangibles	8	13.138.530	13.868.678
Total general		1.376.183.173	1.355.284.124

Estat de situació financera	Notes	31/12/2022 (*)	31/12/2023
Passius		1.808.717.467	1.816.163.032
Passius Corrents		177.304.348	132.417.866
Comptes a pagar	10	120.416.966	86.155.555
Passius financers	11	35.710.796	25.588.241
Provisions a curt termini	12	21.176.586	20.674.070
Passius no corrents		1.631.413.119	1.683.745.166
Passius financers	11	1.348.551.579	1.338.711.132
Provisions a llarg termini	13	282.861.540	345.034.034
Actius nets/Patrimoni		(432.534.295)	(460.878.908)
Actius nets/Patrimoni		(432.534.295)	(460.878.908)
Patrimoni		130.251.764	130.251.764
Reserves		(53.689.270)	(63.217.459)
Resultats d'exercicis anteriors		(509.707.425)	(495.453.883)
Resultat de l'exercici		610.636	(32.459.330)
Total general		1.376.183.173	1.355.284.124

Font: Govern
(Imports en euros)

Estat de rendiment financer	Notes	1/01/2022 a 31/12/2022	1/01/2023 a 31/12/2023
Ingressos		536.167.823	567.845.084
Transaccions sense contraprestació	14	478.430.749	493.608.594
Impostos		443.254.992	461.078.352
Quotes, multes, penalitzacions i llicències		16.927.970	17.409.900
Altres ingressos		18.171.230	2.861.218
Transferències d'altres entitats governamentals		76.557	12.259.123
Transaccions amb contraprestació	15	42.733.566	47.741.602
Ingressos financers		30.063.501	31.580.454
Altres ingressos		4.455.318	8.015.798
Vendes i ingressos per actius construïts o adquirits per a altres entitats		6.986	7.619
Taxes, preus públics i contribucions especials		8.207.762	8.137.731
Variació existències		-	-
Altres ingressos	16	15.003.508	26.494.888
Despeses		535.557.187	600.304.413
Sous, salaris i beneficis als treballadors	18	129.781.442	175.076.692
Subvencions i altres pagaments per transferències	20	255.818.089	290.224.935
Subministraments i material pel consum	17	(216.899)	359.728
Altres despeses de gestió ordinària	21	51.164.991	54.735.455
Despeses de depreciació i amortització	19	42.936.508	44.156.731
Despeses financeres	22	28.777.554	32.482.456
Altres despeses		27.295.501	3.268.418
Deteriorament del valor de propietats, planta i equipament		-	-
Resultat del període		610.636	(32.459.330)

Font: Govern
(Imports en euros)

FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ	2022	2023
Cobraments		
Impostos	523.529.972	468.226.218
Interessos rebuts		
Altres cobraments	72.958.075	64.636.813
Pagaments		
Costos dels treballadors	(122.392.527)	(137.633.695)
Proveïdors	(47.827.824)	(51.986.257)
Interessos pagats	(19.552.320)	(17.530.523)
Altres pagaments	(440.471.055)	(324.846.483)
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	(33.755.679)	866.074
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
Compra de planta i equipament	(25.453.949)	(55.770.365)
Cobraments per inversions	47.658.729	33.990.734
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	22.204.781	(21.779.631)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
Efectiu rebut per préstecs	504.206.971	(72.705)
Reemborsament de préstecs	(618.619.054)	(4.935.904)
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	(114.412.083)	(5.008.609)
Increment/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	(125.962.981)	(25.922.166)
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	218.458.058	92.495.078
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	92.495.078	66.572.912

Font: Govern
(Imports en euros)

Conciliació entre comptabilitat pressupostària i financera

INGRESSOS (drets liquidats)	587.259.331	567.845.084	(19.414.247)
Impostos directes	169.965.777	156.565.956	(13.399.821)
Impostos indirectes	308.172.821	304.512.040	(3.660.781)
Taxes i altres ingressos	40.841.393	40.127.454	(713.939)
Transferències corrents	53.352	12.260.379	12.207.026
Transferències de capital	50.000	50.000	-
Ingressos patrimonials	31.484.796	35.159.482	3.674.686
Venda d'inversions reals	9.000	9.000	-
Actius financers	36.650.685	1.537.347	(35.113.338)
Passius financers	31.507	0	(31.507)
<i>Diferències de canvi positives</i>		4.678.544	4.678.544
<i>Ingrés. Provisions aplicades</i>		12.938.413	12.938.413
<i>Ingressos extraordinaris</i>		(1.242)	(1.242)
<i>Altres</i>		7.711	7.711
DESPESES (oblig. liquidades)	541.373.577	600.304.413	58.930.837
Despeses de personal	137.539.710	175.076.692	37.536.982
Consum de béns corrents i serveis	51.226.715	54.003.887	2.777.173
Despeses financeres	17.400.767	27.782.409	10.381.642
Transferències corrents	251.772.950	249.016.708	(2.756.242)
Inversions reals	30.825.434		(30.825.434)
Transferències de capital	38.486.598	41.383.212	2.896.615
Actius financers	9.465.725		(9.465.725)
Passius financers	4.655.679		(4.655.679)
<i>Variació d'existències 1</i>		223.545	223.545
<i>Variació d'existències 2</i>		63.851	63.851
<i>Altres (serveis de professionals independents)</i>		628.912	628.912
<i>Pèrdues per deteriorament de crèdits responsabilitats</i>		29.286	29.286
<i>Pèrdues procedents de propietat, planta i equip.</i>		3.197.221	3.197.221
<i>Pèrdues procedents de l'immobilitzat intangible</i>		71.197	71.197
<i>Pèrdues en crèdits incobrables</i>			0
<i>Diferències negatives de canvi</i>		4.700.047	4.700.047
<i>Despeses excepcionals</i>			
<i>Dotacions per amortitzacions</i>		34.024.894	34.024.894
<i>Dotacions provisions</i>		10.102.550	10.102.550
RESULTAT	45.885.754	(32.459.330)	(78.345.084)

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió efectuada s'han posat de manifest les següents incidències i observacions:

Estats financers consolidats

El Govern no ha presentat els seus estats consolidats definitius tal i com obliga la NICSP 35. L'apartat 5 de la NICSP 35 indica que les entitats controladores presentaran estats financers consolidats. El Govern compleix la definició d'entitat controladora prevista en la NICSP 35, si bé no ha presentat, a data d'aquest informe, els estats financers consolidats definitius corresponents a l'exercici 2023.

2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu

El detall dels saldos que composen la rúbrica d'efectius i altres equivalents d'efectiu és el següent:

Efectiu i equivalents	31/12/2022	31/12/2023
Corrent	92.495.078	66.572.912
Caixa	277.744	352.801
Bancs	61.801.556	29.887.986
Dipòsits a curt termini	30.415.777	36.332.125
Total	92.495.078	66.572.912

Font: Govern
(Imports en euros)

La gestió comptable de tresoreria que s'ha retut és la següent:

Concepte	31/12/2022	31/12/2023
1. Cobraments	1.161.817.768	579.323.097
(+) Operacions pressupostàries	1.148.353.747	567.389.804
Pressupost corrent	1.113.555.583	546.672.125
Pressupost tancat	34.798.164	20.717.679
(+) Operacions extrapressupostàries	13.464.020	11.933.293
2. Pagaments	1.287.780.748	605.245.263
(+) Operacions pressupostàries	1.107.666.878	514.785.815
Pressupost corrent	1.049.695.563	491.935.675
Pressupost tancat	57.971.315	22.850.140
(+) Operacions extrapressupostàries	111.380.598	11.168.850
(+) Partides conciliants	68.733.272	79.290.598
Flux de tresoreria (1+2)	(125.962.981)	(25.922.166)
Saldo inicial de tresoreria	218.458.058	92.495.078
3. Saldo final de tresoreria	92.495.078	66.572.912

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents observacions:

Partides conciliatòries

L'import de les partides conciliatòries incloses en els comptes de la gestió comptable de tresoreria dels darrers quatre exercicis es mostra en el quadre següent:

	2020	2021	2022	2023
Partides conciliatòries	79.964.667	-146.614.476	68.733.272	79.290.598

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

Tal com estableix l'article 48 del DLTRLGFP, tots els cobraments i pagaments de Govern han de tenir la naturalesa de pressupostaris o extrapressupostaris. El sistema d'informació comptable s'ha de parametritzar perquè el compte de la gestió comptable de tresoreria classifiqui adequadament els cobraments i pagaments.

2.3.2. Altres actius financers

El desglossament de l'epígraf altres actius financers segons l'estat de situació financera retut es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2023	Saldo a 31/12/2022	Variació absoluta	Variació relativa
Interessos a c/t de crèdits	784	784	-	-
Dipòsits constituïts a curt termini en entitats del grup	103.350.383	100.098.138	3.252.245	3,25%
Interessos a curt termini d'inversions financeres en entitats del grup, multigrup i associades.	355.893	193.462	162.431	83,96%
Fiances constituïdes a curt termini	13.875	-	13.875	-
Total	103.720.935	100.292.384	3.428.551	3,42%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.3. Comptes a cobrar, vendes i ingressos

El desglossament de l'epígraf de comptes a cobrar segons l'estat de situació financera retut es resumeix en el quadre següent:

Comptes a cobrar amb contraprestació	31/12/2022	31/12/2023
Deutors per operacions comercials. Pressupost corrent	93.360	529.503
Deutors per operacions comercials. Pressupost tancats	1.122.052	612.052
Deteriorament de valor de crèdits	(274.926)	(274.926)
Total	940.487	866.629

El detall dels comptes per cobrar sense contraprestació és el següent:

Comptes a cobrar sense contraprestació	31/12/2022 (*)	31/12/2023
Deutors per drets reconeguts. Pressupost d'ingressos corrent	39.728.954	90.989.312
Deutors per drets reconeguts. Pressupost d'ingressos tancats	111.675.060	82.920.067
Deutors per drets reconeguts de recursos d'altres ens públics.	0	3
Deutors per ingressos meritats	82.520.605	64.555.711
Deutors per provisions de fons a justificar	2.675.266	406.414
Deteriorament de valor de crèdits	(82.344.228)	(84.567.011)
Tresor públic, IGI suportat	(191.751)	147.362
Total	154.063.907	154.451.859

Font: Govern
(Imports en euros)

Exercici	Taxes de comerç i vehicles	Impost de serveis indirectes	Impostos especials	Altres impostos (AE+IGI+IS+IPI+IAC+IRNR+IRPF)	Sancions i recàrrecs	Total	%	Provisió 2023
2006 i anteriors	740.800	-	-	-	519.011	1.259.811	100%	1.259.811
2007	1.200.851	534.325		22.039	955.884	2.713.099	100%	2.713.099
2008	1.410.966	634.865		40.554	1.117.511	3.203.896	100%	3.203.896
2009	1.552.329	902.754		48.156	1.315.062	3.818.300	100%	3.818.300
2010	1.306.688	1.300.640		85.418	1.178.037	3.870.783	100%	3.870.783
2011	1.750.693	1.142.812		85.277	528.996	3.507.777	100%	3.507.777
2012	1.865.201	992.483	41	65.331	2.039.191	4.962.247	100%	4.962.247
2013	1.962.887	982.726		214.153	1.912.321	5.072.087	100%	5.072.087
2014	1.816.441	102.195		970.992	1.611.680	4.501.307	100%	4.501.307
2015	2.474.792	8.766	7	1.474.838	1.027.723	4.986.126	100%	4.986.126
2016	2.507.328		332	567.850	1.461.821	4.537.331	100%	4.537.331
2017	2.730.682	6.360		698.620	1.730.524	5.166.187	100%	5.166.187
2018	2.850.421	2.619		-1.037.728	13.817	1.829.130	100%	1.829.130
2019	3.077.890		1	-626.900	1.089.973	3.540.963	100%	3.540.963
2020	3.758.749		136	1.051.410	385.361	5.195.656	100%	5.195.656
2021	4.311.051	128		3.021.835	456.700	7.789.714	100%	7.789.714
2022	4.895.671	1.380		2.590.304	1.113.904	8.601.259	85%	7.311.070
2023	5.024.809	8.418		8.407.587	1.326.272	14.767.086	60%	8.860.252
Total s/auxiliars	45.238.247	6.620.472	517	17.679.736	19.783.787	89.322.760		82.125.737
Total s/comptabilitat	-	-	-	-	-	173.909.379		
Diferències	-	-	-	-	-	-84.586.619		
Total provisió s/auxiliars	42.493.973	6.616.897	517	13.928.156	19.086.193	82.125.736		
Total provisió s/comptabilitat	42.493.973	6.616.897	517	13.928.156	19.086.193	82.125.736		
Diferències	-	-	-	-	-	-		

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

El detall del saldo de la provisió per altres comptes a cobrar i altres inversions financeres és el següent:

Descripció	Saldo 2023
Provisió altres inversions financeres	2.441.274
Total	2.441.274

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents observacions:

Prescripció dels deutes

Segons la informació que ens ha estat facilitada, el Govern quantifica el deute tributari, a 31 de desembre de 2023 que ha prescrit a 1 d'abril de 2025, en 46 milions d'euros, el que suposa un increment de 3 milions d'euros en relació al deute tributari que estava prescrit a 31 de desembre de 2022, dels quals 2 milions d'euros corresponen a l'IGI.

Del deute tributari prescrit 35,3 milions d'euros corresponen als conceptes de Taxa d'Activitats Econòmiques, Taxa de Vehicles i Impost Servei Indirecte. Així mateix, del deute tributari prescrit, 34,8 milions d'euros són de deutes anteriors a l'entrada en vigor de la Llei de Bases de l'Ordenament Tributari i 9 milions d'euros corresponen a deutes que es van portar a la Batllia.

En base a allò indicat en l'article 56 de la LBOT, el Govern ha d'aplicar la prescripció d'ofici, mitjançant resolució de l'òrgan competent. Cal indicar que la prescripció d'un deute podria donar lloc a l'exigència de responsabilitats pel perjudici patrimonial causat a la tresoreria del Govern, de conformitat amb el que regula l'article 58 b) del DLTRLGFP. L'increment del deute tributari prescrit indicat anteriorment posa de manifest la necessitat de reforçar els procediments de gestió de cobrament dels deutes tributaris per tal de realitzar les actuacions que interrompen el període de prescripció.

D'altra banda, i segons l'article 59 de la LBOT, El Govern ha de declarar extingit, qualsevol dret de cobrament tributari a favor seu, en el cas d'insolvència provada, total o parcial, dels obligats tributaris. No obstant això, els mateixos obligats tributaris poden ser rehabilitats dins del termini de prescripció. Un cop vençut el termini de prescripció sense que s'hagi procedit a la rehabilitació esmentada, l'Administració ha de declarar definitivament extingits els crèdits afectats.

D'acord amb l'anterior, l'òrgan competent corresponent hauria d'adoptar les resolucions per tal de declarar la prescripció dels deutes prescrits o la insolvència dels obligats tributaris i regularitzar els saldos comptables que corresponguin.

Ingressos meritats de l'Impost sobre Societats (IS) i de l'Impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF)

En l'informe de fiscalització de l'any 2022 s'indicava que, a 31 de desembre de l'any indicat, els saldos deutors per ingressos meritats estaven infravalorats en 72.597.070 d'euros (24.516.796 euros en concepte d'IRPF i 48.080.274 euros en concepte d'IS). El Govern ha reexpressat les xifres comparatives de l'any 2022 dels deutors per ingressos meritats, quantificant-los en 82.520.605 euros, per tant, 9.923.535 euros superiors a l'import total infravalorat que s'indicava en l'informe de fiscalització de 2022.

El Govern ha comptabilitzat en l'estat del rendiment financer els ingressos de l'IRPF i de l'IS per l'import meritat que estima en l'any en curs. Aquesta comptabilització comporta que les diferències entre els ingressos meritats a l'exercici precedent liquidats en el pressupost de l'any curs, i les previsions d'aquests ingressos comptabilitzades a 31 de desembre de l'any anterior, no tinguin reflex en l'estat del rendiment financer.

2.3.4. Inventaris

El quadre de moviments d'aquest epígraf es resumeix de la següent manera:

Inventaris	31/12/2022	31/12/2023
Existències Autes TC	605.362	605.362
Monedes per la venda	2.083.656	1.860.111
Material d'oficina	474.651	410.800
Total inventari a cost	3.163.670	2.876.273
Deteriorament d'existències	-	-
Total net inventari	3.163.670	2.876.273

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.5. Altres actius financers no corrents

El quadre de moviments de l'immobilitzat financer es resumeix de la següent manera:

Descripció	Saldo a 01/01/2023	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/23
Crèdits a llarg termini	1.355.455	1.522.954	-2.820.710	57.699
Deteriorament de valor de valors representatius de deute a llarg termini	-269.190	-	10.822	-258.368
Dipòsits constituïts a llarg termini.	78.568	2.687.696	-600	2.765.664
Fiances constituïdes a llarg termini	198.639	37.640	-	236.279
Inversions financeres a llarg termini en instruments de patrimoni	80.916.710	710.750	-	81.627.460
Valors representatius de deute a llarg termini	144.310.854	-	-3.807.460	140.503.394
Total	226.591.036	4.959.040	-6.617.948	224.932.128

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Inversions financeres permanents en el capital d'empreses públiques:

Entitat pública	Percentatge de participació	Data adquisició /creació	Nre. Accions	Preu/acció	Total cost	Patrimoni net a 31/12/2023	Valor de la participació	Plusvàlua	Minusvàlua (Provisió)
Societats públiques									
Ramaders d'Andorra SA	63,04%	30/7/1999	2.837	60,10	170.507	776.048	489.221	318.714	-
Ràdio i Televisió d'Andorra SA	100,00%	21/8/2000	100	6.010,12	601.012	587.404	587.404	(13.608)	-
Andorra Turisme SAU	100,00%	10/1/2008	1.000	100,00	100.000	8.082.602	8.082.602	7.982.602	-
Andorra Desenvolupament i Inversió SAU (**)	100,00%	11/3/2009	100	600,00	60.000	7.060.928	7.060.928	7.000.928	-
Andorra Telecom SAU	100,00%	23/6/2015	5.000	10.000,00	50.000.000	336.656.005	336.656.005	286.656.005	-
Entitat de dret públic									
Autoritat Financera Andorrana	100,00%	12/6/1989	-	0,00	12.020.242	30.667.693	30.667.693	18.647.451	-
Institut Nacional de l'Habitatge	100,00%	17/6/2021	-	0,00	60.000	6.572	6.572	(53.428)	-
Forces Elèctriques d'Andorra	100,00%	9/12/2022	-	0,00	15.000.000	183.324.437	183.324.437	168.324.437	-
Societats privades amb participació pública									
Companyia d'aigües potables d'Escaldes Engordany, SA (*)	0,43%	25/5/1994	645	6,01	3.877	6.880.252	29.585	25.709	-
Cooperativa Andorrana de Tabacs SA	0,03%	2/9/1966	90	5,00	451	-	-	-	-
Fundacions públiques									
				Capital fundacional					
Fundació Themis	50,00%	3/6/1998	-	200.000,00	99.077	689.138	344.569	245.492	-
Fundació Ramon Llull	26,92%	31/3/2008	-	130.000,00	35.000	182.093	49.025	14.025	(35.000)
Fundació Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra	51,00%	2/4/2001	-	100.000,00	51.000	220.872	112.645	61.645	(51.000)
Fundació Museu Andorra	51,00%	3/12/2015	-	100.000,00	51.000	12.333	6.290	(44.710)	(51.000)
Escena Nacional d'Andorra	34,00%	15/12/2006	-	100.000,00	34.000	95.932	32.617	(1.383)	(34.000)
Fundació Privada Jocs dels Petits Estats d'Europa Andorra 2021(**)	49,00%	Juliol 2018	-	100.000,00	49.000	558	273	(48.727)	(49.000)
									(220.000)
Inversions financeres procedents de comisos									
Autes T.C. Crèdit Andorrà					194.573	-	-	-	0
Aute T.C. Banc Sabadell d'Andorra, SA					12.649	-	-	-	0
						-	-	-	0
Inversions financeres procedents de donacions									
Centre d'Acolliment d'Infants la Gavarrera					200.673	-	-	-	0
						-	-	-	0
Inversions financeres ambaixades									
Ambaixada de Paris					41.400	-	-	-	-
Altres inversions financeres									
Banc Desenvolupament Consell d'Europa					2.843.000	-	-	-	-
TOTAL					81.627.460		567.449.866	489.115.151	(220.000)

(*) El valor del patrimoni net és en data de tancament 31/12/18.
(**) El valor del patrimoni net és en data de tancament 31/12/22.

Font: Govern
(Imports en euros)

Valors representatius de deute a llarg termini:

Descripció	Saldo 31/12/2023	Saldo 31/12/2022	Variació absoluta	Variació relativa
Fons Monetari internacional	140.503.395	144.310.855	-3.807.460	-3%
Total	140.503.395	144.310.855	-3.807.460	-3%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les següents observacions:

Dipòsits constituïts a llarg termini

El Govern ha liquidat en el capítol VIII del pressupost de despeses, un import de 2.687.696 euros en concepte de constitució d'un dipòsit corresponent al finançament del compte de compensació. Atès que el dipòsit indicat s'ha constituït en la tresoreria de Govern en l'exercici 2024, la despesa s'hauria d'haver liquidat amb càrrec al pressupost de l'exercici 2024. A banda de l'indicat, considerant el registre comptable efectuat per Govern, l'actiu financer s'hauria d'haver classificat a curt termini.

2.3.6. Propietats d'inversió

El quadre de moviments d'aquest epígraf es resumeix de la següent manera:

		Saldo a 31/12/2022	Adicions	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/2023
Cost	Inversions en construccions	381.123	-	-	-	381.123
	Total	381.123	-	-	-	381.123
Depreciació Acumulada	Amortització acumulada d'inversions en construccions	(251.583)	(7.622)	-	-	(259.206)
	Total	(251.583)	(7.622)	-	-	(259.206)
Deteriorament	Total	-	-	-	-	-
	Valor net comptable	129.539	(7.622)	-	-	121.917

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.7. Propietat, planta i equipament

Els moviments d'aquest epígraf es resumeixen de la següent manera:

	Saldo a 31/12/2022	Adicions	Baixes	Traspassos	Regularitzacions	Saldo a 31/12/2023
Cost						
Terrenys i béns naturals	162.634.161	6.263.989	(4.236.643)	-	-	164.661.507
Construccions	334.356.853	11.568.500	(10.032.747)	700.086	-	336.592.692
Infraestructures	780.802.164	5.437.949	-	5.701.603	-	791.941.717
Maquinària i utilitatge	12.566.142	1.142.454	(48.176)	7.206	-	13.667.625
Instal·lacions tècniques i altres instal·lacions	101.599.315	54.197	-	717	-	101.654.229
Mobiliari	22.328.394	725.889	(14.185)	-	181	23.040.279
Equips per a processos d'informació	9.597.022	867.448	-	-	-	10.464.469
Elements de transport	18.388.103	662.419	(376.656)	-	-	18.673.866
Altres propietat, planta i equipament	2.198.886	208.843	-	-	-	2.407.729
Adaptació de terrenys i béns naturals. Propietat, planta i equipament	-	523	-	2.874	-	3.396
Construccions en curs. Propietat, planta i equipament	1.842.635	14.722.943	(155.909)	(739.211)	-	15.670.458
Infraestructures en curs	7.560.976	5.667.241	(3.270.424)	-	(5.610.375)	4.347.418,72
Instal·lacions tècniques i altres instal·lacions en muntatge	65.661	-	-	-	(43.419)	22.242
Equips per a processos d'informació en muntatge	-	-	-	-	-	-
Total	1.453.940.313	47.322.394	(18.134.741)	5.673.275	(5.653.613)	1.483.147.628
Depreciació Acumulada						
Amortització acumulada de construccions	(98.162.012)	(6.789.859)	-	-	(150)	(104.952.021)
Amortització acumulada d'infraestructures	(432.247.592)	(16.204.557)	-	-	(7)	(448.452.156)
Amortització acumulada de maquinària i utilitatge	(7.252.025)	(653.243)	2.720	-	(1.399)	(7.903.947)
Amortització acumulada d'instal·lacions tècniques i altres instal·lacions	(75.588.954)	(4.264.657)	-	-	-	(79.853.611)
Amortització acumulada de mobiliari	(16.677.921)	(806.153)	12.136	-	(2.354)	(17.474.291)
Amortització acumulada d'equips per a processos d'informació	(6.866.592)	(481.510)	-	-	(13.967)	(7.362.068)
Amortització acumulada d'elements de transport	(14.470.247)	(738.315)	360.872	-	-	(14.847.689)
Amortització acumulada d'altres propietat, planta i equipament	(1.727.777)	(230.575)	-	-	(1.783)	(1.960.135)
Total	(652.993.119)	(30.168.869)	375.729	-	(19.660)	(682.805.919)
Deteriorament						
Deteriorament de valor de terrenys i béns naturals	(15.578.654)	-	3.109.739	-	-	(12.468.915)
Total	(15.578.654)	-	3.109.739	-	-	(12.468.914)
Valor net comptable	785.368.543	17.153.525	(14.649.273)	5.673.275	(5.673.273)	787.872.795

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió realitzada de l'àrea es destaquen les següents incidències:

Cessió o adscripció d'espais a diferents entitats

Algunes entitats utilitzen espais propietat de Govern, sense que s'hagin formalitzat en tots els casos les seves condicions de cessió o adscripció i sense que s'hagin registrat, de manera uniforme, en els comptes de Govern, les cessions o adscripcions dels espais indicats. En aquest sentit indicar que la Universitat d'Andorra utilitza per a l'exercici de les seves activitats unes construccions i els terrenys on s'hi ubiquen, els quals són titularitat del Govern i pels quals no consta cap acord de cessió o adscripció.

Dació en pagament i venda de la finca "Hotel Pol"

El Govern ha registrat la dació en pagament de la finca anomenada "Hotel Pol" en l'epígraf "Propietat, planta i equipament" de l'actiu no corrent amb contrapartida a "ingressos de transferències" de l'estat del rendiment financer per import de 3.077.315 euros. Així mateix, ha registrat la venda de la finca esmentada pel mateix import al Comú de Sant Julià de Lòria, comptabilitzant un ingrés en l'epígraf "altres ingressos" de l'estat del rendiment financer i una despesa en l'epígraf "despeses d'altres pagaments de transferències" de l'estat del rendiment financer. En conseqüència, els ingressos i despeses de l'estat del rendiment financer estan sobrevalorats en 3.077.315 euros.

Cessió d'ús temporal "Hotel Casamanya i parcel·la annexa"

En virtut del conveni formalitzat amb el Comú d'Ordino i el Quart d'Ordino, en data 17 de gener de 2023, el Govern ha registrat els béns immobles ubicats al terreny anomenat "Hotel Casamanya" i a la parcel·la annexa, valorats en 4.809.068 euros, amb contrapartida a "ingressos de transferències" de l'estat del rendiment financer. Segons els termes del conveni, el Quart d'Ordino cedeix gratuïtament l'ús temporal dels béns indicats a Govern pel termini de 50 anys, produint-se la presa de possessió efectiva el dia que s'adjudiquin les primeres obres dins del marc del projecte d'interès nacional contemplat en el conveni. Atès que, a 31 de desembre de 2023, les obres no s'havien adjudicat, d'acord amb la NICSP 23, els béns indicats s'haurien d'haver registrat amb contrapartida al passiu. En conseqüència, els ingressos de l'estat del rendiment financer i el resultat de l'exercici estan sobrevalorats en l'import de 4.809.068 euros. A partir del moment en què es produeixi la presa de possessió efectiva, el Govern ha d'amortitzar els béns en el termini de la cessió temporal i registrar l'ingrés i reduir el passiu a mesura que es compleixen les condicions d'ús dels béns indicades en el conveni.

2.3.8. Actius intangibles

El detall del càlcul és el següent:

		Saldo a 31/12/2022	Adicions	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/2023
Cost	Propietat industrial i intel·lectual	3.743.563	128.680	-	-	3.872.243
	Aplicacions informàtiques	42.070.823	3.734.852	(65.423)	436.858	46.177.110
	Inversions sobre actius utilitzats en règim d'arrendament o cedit	249.703	11.159	-	-	260.862
	Avançaments per a immobilitzacions intangibles	465.674	775.057	(19.125)	(436.858)	784.748
	Total	46.529.762	4.649.748	(84.548)	-	51.094.963
Depreciació Acumulada	Amortització acumulada de propietat industrial i intel·lectual	(3.056.345)	(209.444)	-	-	(3.265.789)
	Amortització acumulada d'aplicacions informàtiques	(30.175.049)	(3.613.152)	13.351	-	(33.774.850)
	Amortització acumulada d'inversions sobre actius utilitzats en règim d'arrendament	(159.838)	(25.807)	-	-	(185.645)
	Total	(33.391.232)	(3.848.403)	13.351	-	(37.226.284)
Deteriorament	Total	-	-	-	-	-
	Valor net comptable	13.138.530	801.345	(71.197)	-	13.868.678

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.9. Comptes a pagar

El desglossament de l'epígraf de comptes a pagar segons l'estat de situació financera retut es resumeix en el quadre següent:

Comptes a pagar	31/12/2022	31/12/2023
Altres creditors no pressupostaris	1.722.415	1.623.969
Cobraments pendents d'aplicació	1.054.162	1.606.843
Creditors per devolució d'ingressos i altres minoraions	44.783.384	42.997.953
Creditors per IGI suportat	(226.088)	993
Creditors per obligacions reconegudes. Pressupost de despeses corrent	34.021.710	29.223.760
Creditors per operacions pendents d'aplicar a pressupost	6.371.819	8.053.729
Organismes de previsió social, creditors	31.541.756	2.412.045
Tresor públic, creditor per diversos conceptes	281.585	300.027
Creditors per obligacions reconegudes. Pressupostos de despeses tancades	866.223	(63.765)
Total	120.416.966	86.155.555

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.10. Passius financers corrents

El desglossament de l'epígraf de passius financers passius corrents es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2023	Saldo a 31/12/2022	Variació absoluta	Variació relativa
Passius corrents				
Deutes a curt termini amb entitats dependents	9.266.882	20.787.985	-11.521.103	-55,42%
Deutes a curt termini amb entitats dependents	9.266.882	20.787.985	-11.521.103	-55,42%
Deutes representats en altres valors negociables a curt termini	1.133.603	-	1.133.603	-
Deutes amb entitats de crèdit a curt termini	1.133.603	-	1.133.603	-
Dipòsits rebuts a curt termini	2.152	2.152	-	-
Dipòsits rebuts a curt termini.	2.152	2.152	-	-
Fiances rebudes a curt termini	1.231.158	1.273.166	-42.008	-3,30%
Fiances rebudes a curt termini	1.231.158	1.273.166	-42.008	-3,30%
Deutes amb entitats del grup	3.834.049	3.522.053	311.996	8,86%
Deutes amb entitats del grup	3.834.049	3.522.053	311.996	8,86%
Interessos a curt termini d'emprèstits	10.120.397	10.125.440	-5.043	-0,05%
Interessos a curt termini d'emprèstits	10.120.397	10.125.440	-5.043	-0,05%
Total	25.588.241	35.710.796	-10.122.555	-28,35%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.11. Passius financers no corrents

El desglossament de l'epígraf passius financers no corrents es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2023	Saldo a 31/12/2022	Variació absoluta	Variació relativa
Deutes amb entitats de crèdit a ll/t	13.086.640	15.353.847	-2.267.207	-14,77%
Deutes a llarg termini	140.308.017	144.047.185	-3.739.168	-2,60%
Obligacions i bons a ll/t	1.175.000.000	1.175.000.000	-	-
Deutes amb entitats del grup	10.316.476	14.150.547	-3.834.071	-27,09%
Total	1.338.711.133	1.348.551.579	-9.840.446	-0,73%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.12. Endeutament

Es transcriu a continuació el compte d'endeutament formulat pel Govern:

Tipus d'endeutament	Endeutament 31/12/2022	Endeutament 31/12/2023
Notes sostenibles del Principat d'Andorra en els mercats internacionals, emissió 6-05-2021 vt. 6-05-2031	500.000.000 €	500.000.000 €
Notes sostenibles del Principat d'Andorra en els mercats internacionals, emissió 13-10-2021 vt. 13-10-2041	175.000.000 €	175.000.000 €
Notes sostenibles del Principat d'Andorra en els mercats internacionals, emissió 23-02-2022 vt. 23-02-2027	500.000.000 €	500.000.000 €
Pòlissa de crèdit sindicada 28/03/2022 vt. 28/03/2024	-	-
Pòlissa de crèdit sindicada 28/03/2023 vt. 28/03/2024	-	-
Prèstec Banc de desenvolupament del Consell d'Europa, 27-10-2020 vt. 27-10-2034	7.753.846 €	7.107.692 €
Prèstec Banc de desenvolupament del Consell d'Europa, 5-07-2021 vt. 5-07-2035	3.600.000 €	3.323.077 €
Prèstec Banc de desenvolupament del Consell d'Europa, 23-02-2022 vt. 23-02-2041	4.000.000 €	3.789.474 €
Total	1.190.353.846 €	1.189.220.243 €

Tipus d'endeutament	Total formalitzat 31/12/2022	Total formalitzat 31/12/2023
Notes sostenibles del Principat d'Andorra en els mercats internacionals, emissió 6-05-2021 vt. 6-05-2031	500.000.000 €	500.000.000 €
Notes sostenibles del Principat d'Andorra en els mercats internacionals, emissió 13-10-2021 vt. 13-10-2041	175.000.000 €	175.000.000 €
Notes sostenibles del Principat d'Andorra en els mercats internacionals, emissió 23-02-2022 vt. 23-02-2027	500.000.000 €	500.000.000 €
Pòlissa de crèdit sindicada 28/03/2022 vt. 28/03/2024	34.446.030 €	34.446.030 €
Pòlissa de crèdit sindicada 28/03/2023 vt. 28/03/2024	50.000.000 €	50.000.000 €
Prèstec Banc de desenvolupament del Consell d'Europa, 27-10-2020 vt. 27-10-2034	7.753.846 €	7.107.692 €
Prèstec Banc de desenvolupament del Consell d'Europa, 5-07-2021 vt. 5-07-2035	3.600.000 €	3.323.077 €
Prèstec Banc de desenvolupament del Consell d'Europa, 23-02-2022 vt. 23-02-2041	4.000.000 €	3.789.474 €
Total	1.274.799.876 €	1.273.666.273 €

Font: Govern
(Imports en euros)

El detall de l'endeutament presentat per Govern és com segueix:

Deute públic a llarg termini

El detall a 31 de desembre dels imports que figuren als registres comptables en concepte de deutes a llarg termini amb entitats de crèdit i d'emissions de deute públic és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2023	Saldo a 31/12/2022	Variació absoluta	Variació relativa
Deutes amb entitats de crèdit a ll/t	13.086.640	15.353.846	-2.267.206	-14,77%
Obligacions i bons a ll/t	1.175.000.000	1.175.000.000	-	-
Total	1.188.086.640	1.190.353.846	-2.267.206	-0,19%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Les característiques de l'endeutament a llarg termini són les següents:

- a) Deutes amb entitats de crèdit a llarg termini amb un saldo a 31/12/2023 de 13.087 milers d'euros:
 1. Contracte de préstec amb el Banc de Desenvolupament del Consell d'Europa per import de 12.000 milers d'euros. En l'any 2020 es va disposar del primer tram, per import de 8.400 milers d'euros, amb venciment l'any 2034. En l'any 2021, es va disposar del segon tram per import de 3.600 milers d'euros, amb venciment l'any 2035.
 2. Contracte de préstec formalitzat l'any 2022 amb el Banc de Desenvolupament del Consell d'Europa per import de 4.000 milers d'euros, que s'han disposat en el mateix any.
- b) Emissions del deute públic a llarg termini, en modalitat de bons cupó, amb un saldo en data 31/12/2023 de 1.175 milers d'euros:
 1. Emissió de deute públic en la modalitat de bons cupó periòdic del 6 de maig de 2021, per un import nominal de 500.000 milers d'euros i venciment el 6 de maig de 2031.
 2. Emissió de deute públic en la modalitat de bons del 13 d'octubre de 2021, per un import nominal de 175.000 milers d'euros i venciment el 13 d'octubre de 2041.
 3. Emissió de deute públic en la modalitat de bons del 23 de febrer de 2022, per un import nominal de 500.000 milers d'euros i venciment el 23 de febrer de 2027.

Deute públic a curt termini

El detall a 31 de desembre dels imports que figuren als registres comptables en concepte de deutes a curt termini amb entitats de crèdit i d'emissions de deute públic és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2023	Saldo a 31/12/2022	Variació absoluta	Variació relativa
Deutes amb entitats dependents a c/t	9.266.882	20.787.985	-11.521.103	-55,42%
Int. a curt termini d'emprèstits i altres emissions	10.120.397	10.125.440	-5.043	-0,05%
Total	19.387.279	30.913.425	-11.526.146	-37,29%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.13. Provisions a llarg termini

El detall d'aquest epígraf és el següent:

Provisions a llarg termini	31/12/2022	Dotació	Aplicació	Ajust	31/12/2023
Provisió per retribucions a llarg termini al personal	277.929.204	68.629.719	(5.121.157)	0	341.437.767
Provisió a llarg termini per a responsabilitats	4.932.336	771.305	(2.107.373)	0	3.596.267
Total	282.861.540	69.401.024	(7.228.530)	-	345.034.034

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Provisions per retribucions a llarg termini al personal

Per la Llei 23/2014 qualificada de creació i regulació del pla de pensions de la funció pública, modificada per la Llei 29/2018, es constitueix un fons de pensions de la funció pública que adopta el sistema d'aportació definida.

No obstant l'anterior, la Llei reconeix prestacions complementàries a càrrec de Govern, al marge del pla de pensions de la funció pública, a favor dels treballadors públics que estaven inclosos dins del sistema de previsió de prestació definida vigent fins l'entrada en vigor de la Llei i en els termes que aquesta regula i reconeix la possibilitat a funcionaris amb uns determinats anys de servei i també a aquells amb una edat propera a la jubilació obligatòria, a sol·licitar i obtenir una prestació de jubilació voluntària.

El valor actual actuarial de les obligacions contretes pel Govern amb el personal indicat al paràgraf anterior ha estat quantificat en 341.437.767 euros com a conseqüència d'un estudi de valoració efectuat per un expert independent, amb efectes a 31 de desembre de 2023.

D'acord amb l'estudi, i referint-se exclusivament al personal indicat, els pagaments a càrrec del pressupost general superen els 10 milions d'euros anuals incrementant-se anualment arribant a duplicar-se d'aquí a deu anys.

Per atendre en el futur aquests compromisos, els quals s'han meritats durant els exercicis passats, el Govern no ha generat recursos ni disposa d'actius per atendre'ls pel que s'hauran de suportar amb càrrec als ingressos pressupostaris d'exercicis futurs.

D'altra banda, vista l'evolució dels guanys o pèrdues actuàries en els darrers tres exercicis, derivats de l'actualització de la provisió, i tenint en compte que la base de càlcul es pot considerar estable, el Govern hauria d'analitzar la raonabilitat dels paràmetres utilitzats per actualitzar la provisió així com la correcta aplicació dels mateixos.

L'evolució indicada es mostra en el quadre següent:

Efecte	2020	2021	2022	2023
Guany	-	51.480.455	186.365.515	-
Pèrdua	341.535.239	-	-	9.528.190

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.14. Provisions a curt termini

El detall d'aquest epígraf és el següent:

Provisions a curt termini	31/12/2022	Dotació	Aplicació	31/12/2023
Provisió per retribucions a curt termini	5.915.641	8.515.434	(5.915.641)	8.515.434
Provisió a curt termini per a responsabilitats	15.260.945	12.158.637	(15.260.945)	12.158.637
Total	21.176.586	20.674.070	(21.176.586)	20.674.070

Font: Govern
(Imports en euros)

2.3.15. Actius nets/patrimoni

	Capital aportat	Altres reserves	Reserves per pèrdues i guanys actuarials	Resultats acumulats (estalvi o desestalvi)	Resultat de l'exercici	Total
Saldo a 31 de desembre del 2021	130.251.764	50.000.000	(290.054.784)	(489.817.467)	(97.619.828)	(697.240.315)
Canvis en polítiques comptables	-	-	-	-	-	-
Saldo a 1 de gener del 2022 reexpressat	130.251.764	50.000.000	(290.054.784)	(489.817.467)	(97.619.828)	(697.240.315)
Ajustaments no reexpressats	-	-	-	(23.459.416)	-	(23.459.416)
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2022	-	-	-	-	-	-
Actualització reserves guanys i pèrdues actuàries	-	-	186.365.514	-	-	186.365.514
Traspàs del resultat 2021	-	-	-	(97.619.828)	97.619.828	-
Total canvis en els actius nets/patrimonials al 2022	-	-	186.365.514	(97.619.828)	97.619.828	186.365.514
Resultat estalvi/(desestalvi) del període	-	-	-	-	610.636	610.636
Saldo a 31 de desembre del 2022	130.251.764	50.000.000	(103.689.270)	(610.896.711)	610.636	(533.723.581)
Canvis en polítiques comptables	-	-	-	101.189.286	-	101.189.286
Saldo a 1 de gener del 2023 reexpressat	130.251.764	50.000.000	(103.689.270)	(509.707.425)	610.636	(432.534.295)
Ajustaments no reexpressats	-	-	-	20.162.361	-	20.162.361
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2023	-	-	-	-	-	-
*) Correcció errors estimació ingressos IS_IRPF	-	-	-	94.672.008	-	94.672.008
Actualització reserves guanys i pèrdues actuàries	-	-	(9.528.190)	-	-	(9.528.190)
Traspàs del resultat 2022	-	-	-	610.636	(610.636)	-
Total canvis en els actius nets/patrimonials al 2022	-	-	(9.528.190)	114.834.369	(610.636)	104.695.544
Canvis en polítiques comptables	-	-	-	(101.189.286)	-	(101.189.286)
Resultat estalvi/(desestalvi) del període	-	-	-	-	(32.459.330)	(32.459.330)
Saldo a 31 de desembre del 2023	130.251.764	50.000.000	(113.217.459)	(495.453.883)	(32.459.330)	(460.878.908)

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat s'han posat de manifest les següents observacions:

Ajustaments no reexpressats

El Govern ha comptabilitzat els ajustos per correccions d'exercicis anteriors registrats a Patrimoni que s'indiquen a continuació:

	Deure	Haver	Explicació
Rectificació 1		167.787	Correspon a l'anul·lació i/o correcció de factures registrades en l'exercici anterior com a factures pendents de rebre.
Rectificació 2	179.854		Correspon a devolucions i anul·lacions d'ingressos d'exercicis anteriors.
Rectificació 3		94.672.008	Correcció errors provisió impost societats i IRPF
Rectificació 4	122.042		Regularització actius fixos exercicis anteriors
Rectificació 5		20.441.776	Regularització sobrevaloració passiu exercicis anteriors
Rectificació 6	171.696		Regularització impost consum exercicis anteriors
Rectificació 7		26.390	Altres regularitzacions d'exercicis anteriors.
Total	473.593	115.307.962	
Saldo		(114.834.369)	

Font: Govern
(Imports en euros)

El Govern no ha reexpressat les xifres comparatives de les correccions anteriors, excepte pel que fa a la rectificació 3 (veure nota 2.3.3.). D'acord amb la NICSP 3, la correcció d'errors materials d'exercicis anteriors s'ha de realitzar de forma retroactiva reexpressant la informació comparativa per a l'exercici o exercicis anteriors en els que es va originar.

Correcció d'errors provisió impost sobre societats i impost sobre la renda de les persones físiques

La correcció d'errors realitzada s'indica en el quadre següent:

Descripció	IRPF	IS	Total
Ingressos meritats en 2022 liquidats en 2023	23.569.385	52.433.943	76.003.328
Correcció del saldo ingressos meritats a 31.12.22	2.979.178	15.689.503	18.668.681
Total	26.548.563	68.123.446	94.672.009

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Com s'indica en la nota 2.3.3., els saldos deutors per ingressos meritats de l'IRPF i de l'impost sobre societats, a 31 de desembre de 2022, estaven infravalorats en 72.597.070 d'euros. Per tant, la correcció efectuada per Govern de 94.672.009 euros és 22.074.938 d'euros superior a la que correspondria.

Regularització actius fixos d'exercicis anteriors

La despesa registrada contra resultats d'anys anteriors per import de 122.042 euros correspon al registre comptable efectuat en l'exercici 2023 d'altres i baixes de diferents actius que, tenint en compte els acords dels quals deriven, s'haurien d'haver registrat en els comptes d'anys anteriors. Es recomana reforçar els procediments de control

intern de la gestió del patrimoni per tal que el registre comptable de les altes i baixes dels béns que conformen el patrimoni de Govern es realitzi en l'exercici en què s'adopten els acords corresponents.

2.3.16. Resultats extraordinaris

El detall dels resultats extraordinaris en l'exercici és com segueix:

Pèrdues i despeses extraordinàries

Descripció	Saldo 31/12/2023	Saldo 31/12/2022	Variació	% Variació
Pèrdues procedents de propietat, planta i equipament	3.268.418	27.295.500	-24.027.082	-88,03%
Total	3.268.418	27.295.500	-24.027.082	-88,03%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Beneficis i ingressos extraordinaris

Descripció	Saldo 31/12/2023	Saldo 31/12/2022	Variació absoluta	Variació relativa
Danys i imprevistos	7.306.789	796.675	6.510.114	817,16%
Beneficis procedents de propietat, planta i equipament	9.000	-	9.000	-
Ingressos excepcionals	-1.400	2.747	-4.147	-150,96%
Ingressos per arrendaments	100.002	65.757	34.245	52,08%
Reintegraments	4.529.379	3.586.164	943.215	26,30%
Reversió del deteriorament de crèdits	12.927.592	10.617.900	2.309.692	21,75%
Altres ingressos	-18.917	21	-18.938	-90180,95%
Total	24.852.445	15.069.264	9.783.181	64,92%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici presenta el següent detall:

Conceptes	31/12/2022	31/12/2023
1 (+) Drets pendents de cobrament	75.116.813	90.615.411
(+) del pressupost corrent	39.822.314	91.520.201
(+) de pressupostos tancats	112.797.113	83.530.733
(+) d'operacions no pressupostàries	2.675.266	406.414
(-) de cobrament dubtós	(80.177.880)	(84.841.936)
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva		
2 (-) Obligacions pendents de pagament	125.876.487	98.313.147
(+) del pressupost corrent	99.593.080	92.433.034
(+) de pressupostos tancats	866.223	(63.765)
(+) d'operacions no pressupostàries	31.789.003	5.943.878
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	(6.371.819)	
3 (+) Fons líquids	92.495.078	66.572.912
I Romanent de tresoreria afectat	819.888	841.575
II Romanent de tresoreria no afectat	40.915.516	58.033.601
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	41.735.404	58.875.176

Font: Govern
(Imports en euros)

La composició del romanent de tresoreria afectat a 31 de desembre de 2023 és la següent:

Romanent de tresoreria afectat	31/12/2022	31/12/2023
Complement jubilació i millores socials de funcionaris de Duana	784.368	813.654
Ingressos finalistes Conveni donació gala benèfica sobre el càncer infantil (Ministeri de Salut)	27.500	27.500
Donació al fons d'Ucraïna	5.250	-
Donació a la Federació de la Gent Gran del Principat d'Andorra	2.770	-
Quotes turístiques de pesca de les temporades 2022 i 2023 i de les quotes de pesca i caça de la temporada 2023	-	421
Total romanent de tresoreria afectat	819.888	841.575

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Càlcul del romanent de tresoreria

El Govern en l'exercici 2020 va constituir pressupostàriament un dipòsit de 81.045.566 euros de recursos provinents de l'endeutament formalitzat per atendre les despeses derivades de la situació d'emergència sanitària i que no s'havien aplicat al 2020. El pressupost d'ingressos de l'exercici 2021 contemplava la previsió inicial corresponent al dipòsit indicat, el qual no es va liquidar en el pressupost.

Així mateix, el Govern en l'exercici 2021 va constituir pressupostàriament un dipòsit de 106.038.036 euros provinents també d'excedents de liquidat, que no va incloure en els fons líquids del romanent de tresoreria.

El pressupost d'ingressos de l'exercici 2022 contemplava la previsió inicial de romanent de tresoreria de 132.584.007 euros, dels quals s'han liquidat en el pressupost 26.052.508 euros.

El pressupost d'ingressos de l'exercici 2023 contempla la previsió inicial de romanent de tresoreria de 18.627.684 euros, dels quals s'han liquidat en el pressupost 32.219.926 euros, per l'aplicació al pressupost corrent dels excedents de tresoreria generats en exercicis anteriors i provinent de l'endeutament autoritzat.

D'acord amb l'anterior els fons líquids del romanent de tresoreria estan sobrevalorats en 128.811.168 euros.

Infravaloració de les obligacions pendents de pagament del pressupost corrent

La comparació de l'import de les obligacions pendents de pagament d'operacions del pressupost corrent consignat en el romanent de tresoreria amb els saldos dels comptes comptables, posa de manifest que les primeres estan infravalorades en 10.944.439 d'euros.

Constitució de reserves a l'exterior

El Govern, en el marc de la Llei 36/2022, ha constituït unes reserves internacionals a l'exterior de 103.350.383 euros mitjançant un pagament extrapressupostari, les quals no formen part dels fons líquids del romanent de tresoreria. La llei esmentada estableix que les reserves internacionals formen part de la tresoreria de Govern i han d'estar constituïdes per actius líquids o negociables fàcilment realitzables. En conseqüència, els fons líquids del romanent de tresoreria estan infravalorats en l'import indicat anteriorment.

Romanent de tresoreria afectat

S'inclou en la tresoreria de Govern el certificat de dipòsit en concepte del complement de prestació de jubilació obligatòria a càrrec del Govern, dels funcionaris i agents de l'Administració general de caràcter indefinit que tenen la condició de partícips del pla de pensions de la funció pública d'acord amb el que s'estableix en les disposicions addicionals de la Llei 23/2014, del 30 d'octubre, qualificada de creació i de regulació del pla de pensions de la funció pública, per un import de 33.940.000 euros, el qual en l'exercici anterior constava en el romanent de tresoreria com a obligació pendent de pagament d'operacions no pressupostàries. En conseqüència, aquest certificat de dipòsit s'ha de tractar com a romanent de tresoreria afectat.

Romanent de tresoreria

De les observacions que es detallen en els diferents apartats de l'informe en sorgeixen incidències que afecten el romanent de tresoreria retut. El detall és el següent:

Ajustos romanent de tresoreria	Salos deutors	Salos creditors	Fons líquids	Efecte sobre el RT total	Afectat	Efecte sobre el RT no afectat
Sobre valoració liquidacions "Hotel Pol"	-2.942.491			-2.942.491		-2.942.491
Infravaloració obligacions pendents de pagament pressupost corrent		10.944.439		-10.944.439		-10.944.439
Certificat dipòsit complement pensions					33.940.000	-33.940.000
Dipòsit pressupostari constituït en anys anteriors menys import liquidat en 2022			-128.811.168	-128.811.168		-128.811.168
Reserves exteriors			103.350.383	103.350.383		103.350.383
Total	-2.942.491	10.944.439	-25.460.785	-39.347.715	33.940.000	-73.287.715

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

De l'anterior se'n desprèn que el Romanent de tresoreria no afectat del Govern al 31 de desembre de 2023 era negatiu de 15.254.114 euros i el Romanent de tresoreria afectat era de 34.781.575 euros.

2.5. Contractació pública

De la revisió efectuada s'observen les incidències següents:

Registre de contractes

El Govern no disposa d'un sistema de comprovacions sobre si el registre de contractes recull la integritat dels contractes vigents conciliats amb la comptabilitat pressupostària.

Acta de recepció dels subministraments

L'article 106 de la LCP reclamen que l'Administració manifesti la seva conformitat als béns i serveis rebuts mitjançant la formalització d'una acta de recepció.

En la mostra de contractes seleccionats, s'ha observat la formalització de les actes de recepció. No obstant, l'acta de conformitat del contracte de subministrament número 15080, amb número d'expedient 11464778, es va formalitzar en data 12 de març de 2025, mentre que, segons consta en l'acta indicada, la recepció dels subministraments es va produir el 25 d'octubre del 2023. La formalització de l'acta de recepció ha de ser prèvia a la liquidació de la despesa corresponent.

Verificació de la legitimació per a contractar amb l'entitat

Pel que respecta els licitadors, el Govern avalua la legitimitat per a contractar mitjançant l'obtenció d'una declaració genèrica responsable de no trobar-se en cap causa que ho impedeixi; així com dur a terme consultes en registres públics. Aquest procediment pot ser considerat no suficientment eficaç, pel que es recomana que es requereixi una declaració explícita i responsable dels licitadors de manera suplementària, als supòsits regulats al Capítol primer i quart del Títol XXI del Llibre segon, relatius als delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del codi penal.

Divisió en lots de l'objecte del contracte a l'expedient de contractació

L'article 23.4.g) de la LCP exigeix que en l'expedient de contractació es justifiqui, si s'escau, la decisió de no divisió en lots. De la mostra de contractes seleccionada, no consta justificada la decisió de no divisió en lots dels contractes següents:

- Contracte 14829. Treballs de reforma de la gossera oficial.
- Contracte 15657. Treballs d'ampliació de l'office de l'edifici administratiu de l'Obac.
- Contracte 14481. Treballs de reforma de la sala de premsa de l'edifici administratiu del Govern.

Compliment del termini d'execució del contracte

S'ha observat l'incompliment del termini d'execució del contracte següent:

- Contracte 15257, número d'expedient 11800124. Subministrament camió bolquet 4x4. Lot 1.

El contracte formalitzat en data 30 d'octubre de 2023 estableix un termini de lliurament de 10 mesos, comptadors des de la data indicada. L'acta de recepció indica que l'empresa adjudicatària en data 18 de novembre de 2024 ha conclòs en conformitat el contracte adjudicat. Per tant, el termini d'execució ha excedit el termini contractual. Tenint en compte que el contracte estableix com a causa de resolució l'incompliment de termini d'execució, cal justificar en l'expedient si la demora ha estat imputable al contractista o bé a l'administració, per tal de determinar, d'acord amb el pacte cinquè del contracte, si procedeix liquidar despeses de demora a l'adjudicatari.

Règim jurídic dels contractes

El títol III de la LCP regula les especificitats dels contractes d'obres, de concessió d'obres, de concessió de serveis, de subministraments i de serveis, així com els contractes d'entitats que no tenen la condició d'administracions públiques. Com a mesura per reforçar la seguretat jurídica de l'activitat contractual es recomana que en els plecs de clàusules administratives s'indiqui expressament el règim jurídic aplicable al contracte, d'acord amb les especificitats regulades en el títol III de la LCP.

2.6. Sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal

Els objectius de sostenibilitat financera, estabilitat pressupostària i fiscal per a l'exercici 2023 foren publicats al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra núm. 110/2022 de data 16 de setembre de 2022. Els corresponents a l'Administració general, perquè aquesta els consideri en l'elaboració i seguiment del marc pressupostari, eren, en relació a:

- L'objectiu d'endeutament, el 38,5% del producte interior brut expressat en termes nominals.
- L'objectiu de despesa màxima permesa, en l'import de 553.756.991 euros.
- L'objectiu de la despesa corrent o de funcionament, una taxa de creixement del 9,3%.
- L'objectiu del pes de la tributació directa sobre el total d'impostos directes i indirectes una ràtio del 39,9%.

D'acord amb el capítol tercer del DLTRLSEPF, l'Administració general de l'Estat va actualitzar en data 16 de setembre de 2022 la revisió del marc pressupostari de l'Administració general per al mandat 2020-2023.

El Tribunal de Comptes, el 22 de setembre de 2022, va informar favorablement del marc pressupostari general revisat el setembre de 2022, que presenta l'Administració general relatiu al mandat que comprèn els exercicis 2020 a 2023.

Segons l'apartat 2.3.12 d'aquest informe, l'endeutament d'acord amb l'article 12 del DLTRLSEPF és del 37,7% del producte interior brut expressat en termes nominals, inferior a l'objectiu publicat, i inferior al límit del 40% establert en l'apartat 12.4 de la mateixa Llei.

Pel que fa a la despesa màxima permesa, establerta en l'article 15 del DLTRLSEPF, l'import liquidat ha estat de 527.252.174 euros inferior a l'objectiu publicat, i inferior al límit.

L'Administració general ha liquidat una despesa corrent o de funcionament, d'acord amb l'article 16 del DLTRLSEPF del 11,8%, superior a l'objectiu publicat, i superior al límit.

Pel que respecta al pes de la tributació directa sobre el total d'impostos directes i indirectes, d'acord amb l'article 20 del DLTRLSEPF, la ràtio calculada és del 48,5% superior a l'objectiu publicat, i superior al límit del 40%.

De la revisió de l'àrea es posen de manifest les incidències següents:

Avaluació del principi d'eficiència en la gestió dels recursos públics

El DLTRLSEPF determina l'eficiència com un dels principis bàsics que ha de regir la gestió dels recursos públics.

Per avaluar el grau d'acompliment d'aquest principi, la Llei preveu que l'Administració pública es doti d'un instrument de control, en forma d'auditoria sobre la gestió econòmica realitzada en cadascun dels mandats polítics, preveient que els seus requisits i continguts es fixin de forma reglamentària.

No obstant l'anterior el Tribunal no ha rebut les referides auditories a la conclusió del mandat polític 2020-2023 del Govern, contravenint l'article 8.4 del DLTRLSEPF.

2.7. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Economicitat i eficiència de la despesa pública

L'article 36 del DLTRLGFP estableix com a finalitats de la gestió de la despesa pública, a més dels pretesos en les actuacions que s'impulsen, els objectius d'economicitat i eficiència, establint per a la seva supervisió i mesura els controls pressupostaris de legalitat, oportunitat econòmica, control financer, control d'eficàcia i control polític. En relació a la mesura i control dels objectius indicats, així com aquells que deriven del pressupost aprovat pel Consell es formulen les següents observacions:

- El Govern no disposa d'elements de mesura que posin de manifest l'adequat manteniment per a determinades obres.
- No es disposa d'elements de mesura per a determinades obres que posin de manifest:
 - L'assoliment de la qualitat exigida en les obres.
 - Les causes dels sobre costos de les inversions.
 - Les causes dels endarreriments en els terminis d'execució.
- No consta que s'analitzi l'adequació del finançament a la inversió que es projecta.
- No s'observen ordres o disposicions que s'hagin dictat com a mesura correctiva que derivin directament de desviacions de costos i de terminis que s'hagin produït.
- No es disposa d'un sistema eficaç de comptabilitat de costos dels serveis i activitats que es presten que aportin informació suficient per a la presa de decisions en relació als objectius d'economia i eficiència.

En relació als objectius que figuren en l'expedient del pressupost cal indicar:

- Una part significativa són objectius genèrics i poc mesurables.
- Bona part dels mateixos depenen de factors externs o aliens al departament al qual mesuren o a l'organització.
- En general, no estan vinculats a l'avaluació de l'acompliment del personal.

D'altra banda, no consta que s'analitzin i avaluin eficaçment els objectius i el grau de compliment dels indicadors que figuren en el projecte de pressupost.

Polítiques i pràctiques mediambientals

En el pressupost del Govern per l'exercici 2023, s'inclouen 9 projectes del departament de Medi Ambient i Sostenibilitat:

- Desenvolupament sostenible.
- Economia circular.
- Fauna.
- Medi aquàtic.
- Camins i refugis.
- L'aigua.
- Biodiversitat, paisatge i avaluació ambiental.
- Medi atmosfèric.
- Prevenció ambiental.

Segons la informació facilitada pel departament de Medi Ambient i Sostenibilitat, s'han realitzat diferents actuacions que s'emmarquen en les estratègies i plans vigents:

- Pla de sanejament de les aigües 2006-2020: Objectius establerts a l'horitzó 2020. El pla continua vigent al 2023.
- Pla Nacional de Residus: Darrera revisió del pla per al període 2017-2020. Durant el 2021 es va començar a treballar el nou Pla Nacional de Residus. Horitzó 2035, aprovat al 2022.
- Estratègia del medi atmosfèric 2017-2030.
- Estratègia nacional del paisatge: Pla d'accions 2016-2020. Al 2021 es va continuar el treball per l'aprovació de la nova estratègia del paisatge d'Andorra en l'horitzó 2035 (ENPA), aprovada al 2022.
- Estratègia nacional de la Biodiversitat d'Andorra 2016-2024.

Els indicadors relacionats amb aquests plans i estratègies han estat actualitzats en les fitxes d'objectius, activitats i indicadors de cada projecte pressupostari.

A banda dels indicadors recollits en les fitxes d'objectius, activitats i indicadors dels projectes pressupostaris.

A més, anualment, el departament de Medi Ambient i Sostenibilitat realitza els balanços corresponents al control, seguiment i gestió de la qualitat ambiental i en concret, entre altres:

- Balanç de la qualitat de les aigües superficials, (paràmetres fisicoquímics i biològics).
- Inventari i quantificació de la despesa hídrica per usos d'Andorra.
- Balanç hídric.
- Balanç del servei d'explotació, conservació i manteniment de les estacions depuradores d'aigües residuals, i del servei de manteniment i explotació dels sanejaments autònoms.
- Balanç de la qualitat de l'aire.
- Balanç de la qualitat acústica.
- Balanç de gestió de residus.
- Balanç d'exportacions de residus.
- Balanç de queixes i denúncies.

En aquests balanços queden recollits molts dels indicadors relacionats amb els projectes pressupostaris. Tots els documents es troben publicats a la web del departament.

Finalment cal dir que moltes de les dades relacionades amb els projectes i que també es poden considerar com indicadors es publiquen en el programes estadístics anuals.

Oficina de l'energia i canvi climàtic:

- Energia.
- Serveis Generals OECC.
- Meteorologia, Climatologia i Nivologia.
- Canvi Climàtic.

D'acord a les previsions dels articles 12 i 13 de la Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (Litecc), la missió de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic, que integra el Servei meteorològic nacional, és assegurar la implantació progressiva de la política energètica i de lluita contra el canvi climàtic, mitjançant la promoció de l'estalvi energètic, l'eficiència energètica, la diversificació dels recursos energètics, incloent-hi el desenvolupament de fonts d'energia renovable sostenibles, així com l'estudi del fenomen del canvi climàtic, l'inventari nacional de les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle (GEH), la mitigació d'aquestes emissions, el foment de l'adaptació i l'augment de la resiliència del país a l'evolució climàtica per limitar-ne els impactes negatius, i l'observació sistemàtica en matèria de meteorologia, nivometeorologia i climatologia.

La seva activitat es centra en:

- Impulsar el marc legal que permeti la implantació de la política energètica i de lluita contra el canvi climàtic.
- Fer el seguiment i analitzar els indicadors de compliment dels objectius.

- Promoure plans, estratègies i accions en concordança amb els objectius i els principis rectors d'aquesta Llei i els acords i convenis internacionals relacionats en matèria d'energia, de meteorologia, de climatologia i de canvi climàtic establerts o ratificats per Andorra.
- Planificar i desenvolupar campanyes de sensibilització de la societat en els àmbits d'actuació de la seva missió.
- Fomentar sinergies per incentivar iniciatives que contribueixin a la consecució dels objectius.
- Promoure accions encaminades a millorar l'adaptació i a augmentar la resiliència del país en relació amb el canvi climàtic i els seus efectes.
- Planificar, mantenir i operar la xarxa nacional d'observació meteorològica.
- Detectar, preveure, informar i avisar dels fenòmens meteorològics i de l'estat del mantell nival.
- Proveir informació i serveis meteorològics adaptats als usuaris.
- Registrar i tractar les dades meteorològiques i climàtiques.
- Estudiar i caracteritzar l'evolució climàtica.
- Representar el país davant els organismes internacionals en matèria d'energia i de canvi climàtic, els organismes meteorològics, centres de predicció d'allaus i climàtics internacionals, i vetllar per l'acompliment de les obligacions assumides pel país davant d'aquests.

En quant a la informació facilitada per l'Oficina de l'energia i del canvi climàtic, es desenvolupen les polítiques d'acció climàtica i energètica següents, al voltant dels eixos temàtics (1) Transició energètica cap a la neutralitat de carboni, (2) Mobilitat sostenible, connectada i segura, (3) Acció climàtica i (4) Servei meteorològic nacional:

- Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic 2020-2050.
- Estratègia nacional de mobilitat 2021-2050.
- Pla Renova, d'ajuts per a la millora del parc immobiliari nacional, la millora de l'eficiència energètica dels edificis i l'ús de les energies renovables.
- Servei meteorològic nacional, i la coordinació i cooperació amb els serveis veïns competents en la matèria.
- Acció transfronterera activa en el marc de l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic de la Comunitat de Treball dels Pirineus.
- Acció regional, en el marc de xarxes com ara, la RIOCC i la CIMHET.
- Acció internacional. En destaquen, el conveni marc de Nacions Unides sobre el canvi climàtic (informes biennals, comunicacions nacionals i compromisos adquirits pel país prop de la comunitat internacional), l'Acord de París sobre el Clima, i el conveni de l'Organització Meteorològica Mundial.
- Desplegament reglamentari de la Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (Litecc).

Al lloc web de l'Oficina de l'energia i del canvi climàtic es pot descarregar per consulta, el resum de l'acció climàtica del Govern d'Andorra.

Cos de banders:

- Cos de banders.
- PG dir. i serveis generals Medi Ambient.

El pressupost de l'exercici preveu la dotació econòmica dels projectes i els recursos humans necessaris per a dur-los a terme i objectius i indicadors.

Seguretat dels sistemes informàtics

Com a part de l'anàlisi i avaluació del control intern, s'ha sol·licitat al departament d'informàtica de Govern informació sobre aspectes relacionats amb la seguretat de les aplicacions informàtiques de Recursos Humans, del Departament de Tributs i Fronteres, l'AS400 i de tràmits, i la gestió dels seus usuaris.

De la informació obtinguda s'han observat les debilitats següents:

- No s'ha realitzat una auditoria de seguretat informàtica a efectes d'avaluar la possible existència de debilitats.
- No totes les aplicacions informàtiques obliguen a canviar periòdicament les contrasenyes d'accés als usuaris.
- Les aplicacions informàtiques no emmagatzemen un històric de contrasenyes que impedeixi repetir les darreres contrasenyes establertes.
- No hi ha establerts procediments de revisió periòdica d'usuaris i accessos.

2.8. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018	Pressupost 2019	Pressupost 2020	Pressupost 2021	Pressupost 2022	Pressupost 2023 (*)
1. Impostos directes	61.120.286	74.228.539	74.444.670	81.759.944	87.732.627	67.157.280	95.210.882	114.541.588
2. Impostos indirectes	278.699.279	280.828.668	291.989.241	303.983.855	296.875.176	283.445.660	305.800.673	336.356.189
3. Taxes i altres ingressos	25.343.439	25.043.496	25.657.724	25.368.107	26.203.285	27.022.716	37.144.949	47.581.305
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	53.058	54.844	37.631
5. Ingressos patrimonials	29.845.368	35.018.371	32.940.007	33.659.145	36.246.684	20.137.847	26.791.510	23.786.094
Ingressos corrents	395.008.372	415.119.074	425.031.642	444.771.051	447.057.772	397.816.561	465.002.858	522.302.807
6. Alienació d'inversions	-	-	-	-	-	10.000	5.441	4.184
Ingressos de capital	-	-	-	-	-	10.000	5.441	4.184
8. Actius financers	1.640.462	3.935.024	1.003.819	560.204	100.000	84.794.800	152.328.396	18.627.684
9. Passius financers	451.211.678	490.595.414	231.240.224	369.680.001	356.813.528	225.000.000	603.500.000	31.005.742
Total actius i passius financers	452.852.140	494.530.438	232.244.043	370.240.205	356.913.528	309.794.800	755.828.396	49.633.426
Total ingressos	847.860.512	909.649.512	657.275.685	815.011.256	803.971.301	707.621.361	1.220.836.695	571.940.417

(*) Tal com s'explica a l'informe corresponent el pressupost inicial retut per l'entitat difereix de l'aprovat per la Llei del pressupost.

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018	Pressupost 2019	Pressupost 2020	Pressupost 2021	Pressupost 2022	Pressupost 2023
1. Despeses de personal	107.987.838	107.798.666	110.745.447	119.202.031	123.127.167	117.853.944	121.892.786	131.468.528
2. Consum de béns corrents i serveis	50.849.183	49.743.837	53.408.710	52.370.882	53.348.512	53.201.024	57.498.397	63.321.572
3. Despeses financeres	18.217.580	15.811.249	13.220.457	13.372.765	13.836.554	14.593.903	16.296.514	17.543.441
4. Transferències corrents	191.853.938	206.863.584	212.634.198	214.981.456	200.560.727	211.062.811	222.757.735	258.725.193
Despeses corrents	368.908.539	380.217.336	390.008.812	399.927.134	390.872.961	396.711.682	418.445.432	471.058.734
6. Inversions reals	48.374.244	52.023.105	49.404.644	43.054.318	43.946.282	33.793.106	37.235.733	44.313.797
7. Transferències de capital	5.952.105	8.346.942	11.283.327	14.927.047	35.359.274	32.800.605	35.822.716	38.384.460
Despeses de capital	54.326.349	60.370.047	60.687.971	57.981.365	79.305.556	66.593.711	73.058.449	82.698.257
8. Actius financers	1.944.490	953.476	1.193.999	813.893	4.296.927	11.444.306	110.487.306	13.317.220
9. Passius financers	422.681.134	468.108.653	205.384.904	356.288.864	329.495.856	232.871.662	618.845.508	4.866.206
Total actius i passius financers	424.625.624	469.062.129	206.578.903	357.102.757	333.792.783	244.315.968	729.332.814	18.183.426
Total despeses	847.860.512	909.649.512	657.275.686	815.011.256	803.971.301	707.621.361	1.220.836.695	571.940.417

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

(Imports en euros)

Resum pressupost inicial d'ingressos sense actius i passius financers

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018	Pressupost 2019	Pressupost 2020	Pressupost 2021	Pressupost 2022	Pressupost 2023
1. Impostos directes	61.120.286	74.228.539	74.444.670	81.759.944	87.732.627	67.157.280	95.210.882	114.541.588
2. Impostos indirectes	278.699.279	280.828.668	291.989.241	303.983.855	296.875.176	283.445.660	305.800.673	336.356.189
3. Taxes i altres ingressos	25.343.439	25.043.496	25.657.724	25.368.107	26.203.285	27.022.716	37.144.949	47.581.305
4. Transferències corrents	-	-	-	-	-	53.058	54.844	37.631
5. Ingressos patrimonials	29.845.368	35.018.371	32.940.007	33.659.145	36.246.684	20.137.847	26.791.510	23.786.094
Ingressos corrents	395.008.372	415.119.074	425.031.642	444.771.051	447.057.772	397.816.561	465.002.858	522.302.807
6. Alienació d'inversions	-	-	-	-	-	10.000	5.441	4.184
Ingressos de capital	-	-	-	-	-	10.000	5.441	4.184
Total ingressos	395.008.372	415.119.074	425.031.642	444.771.051	447.057.772	397.826.561	465.008.299	522.306.991

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

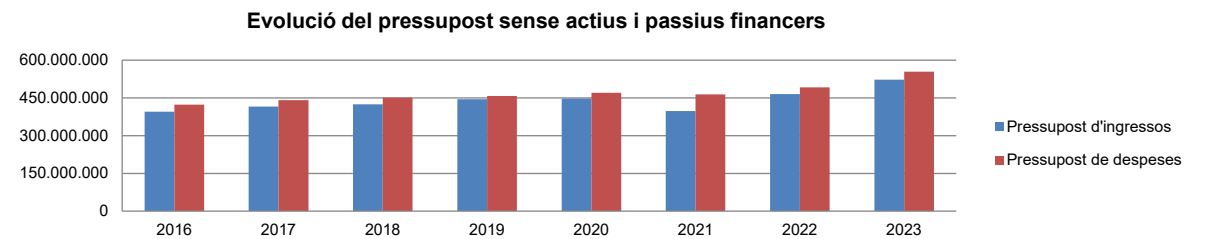
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses sense actius i passius financers

Pressupost de despeses	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018	Pressupost 2019	Pressupost 2020	Pressupost 2021	Pressupost 2022	Pressupost 2023
1. Despeses de personal	107.987.838	107.798.666	110.745.447	119.202.031	123.127.167	117.853.944	121.892.786	131.468.528
2. Consum de béns corrents i serveis	50.849.183	49.743.837	53.408.710	52.370.882	53.348.512	53.201.024	57.498.397	63.321.572
3. Despeses financeres	18.217.580	15.811.249	13.220.457	13.372.765	13.836.554	14.593.903	16.296.514	17.543.441
4. Transferències corrents	191.853.938	206.863.584	212.634.198	214.981.456	200.560.727	211.062.811	222.757.735	258.725.193
Despeses corrents	368.908.539	380.217.336	390.008.812	399.927.134	390.872.961	396.711.682	418.445.432	471.058.734
6. Inversions reals	48.374.244	52.023.105	49.404.644	43.054.318	43.946.282	33.793.106	37.235.733	44.313.797
7. Transferències de capital	5.952.105	8.346.942	11.283.327	14.927.047	35.359.274	32.800.605	35.822.716	38.384.460
Despeses de capital	54.326.349	60.370.047	60.687.971	57.981.365	79.305.556	66.593.711	73.058.449	82.698.257
Total despeses	423.234.888	440.587.383	450.696.783	457.908.499	470.178.517	463.305.393	491.503.881	553.756.991

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2016	Liquidat 2017	Liquidat 2018	Liquidat 2019	Liquidat 2020	Liquidat 2021 (*)	Liquidat 2022 (**)	Liquidat 2023 (**)
1. Impostos directes	82.922.927	71.269.094	84.361.323	88.070.978	87.698.979	117.131.311	150.752.813	169.965.777
2. Impostos indirectes	290.740.248	292.923.122	288.241.145	287.028.310	218.831.688	236.181.278	317.739.329	308.172.821
3. Taxes i altres ingressos	24.684.394	26.920.006	25.454.858	33.090.923	23.294.993	29.403.783	47.692.289	40.841.393
4. Transferències corrents	67.051	56.522	99.960	106.145	3.649.453	6.799.400	50.857	53.352
5. Ingressos patrimonials	40.374.103	32.018.699	34.151.579	33.919.150	65.021.317	24.119.478	28.234.785	31.484.796
Ingressos corrents	438.788.723	423.187.443	432.308.865	442.215.506	398.496.430	413.635.250	544.470.073	550.518.139
6. Alienació d'inversions	13.983	166.014	30.084	10.000	5.441	18.200	-	9.000
7. Transferències de capital	-	-	-	-	-	610.000	-	50.000
Ingressos de capital	13.983	166.014	30.084	10.000	5.441	628.200	-	59.000
8. Actius financers	3.899.873	5.576.742	3.521.053	175.114	2.400.282	134.531	22.403.304	4.430.759
9. Passius financers	726.254.652	522.711.135	231.484.388	373.704.936	560.952.599	682.632.443	504.347.842	31.507
Total actius i passius financers	730.154.525	528.287.877	235.005.441	373.880.050	563.352.881	682.766.974	526.751.146	4.462.266
Total ingressos	1.168.957.231	951.641.334	667.344.390	816.105.556	961.854.752	1.097.030.424	1.071.221.219	555.039.405

(*) Durant aquest exercici el Govern ha finançat parcialment el seu pressupost amb incorporació de romanents d'exercicis anteriors

(**) Ajustat segons observacions de l'informe

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2016	Liquidat 2017	Liquidat 2018	Liquidat 2019	Liquidat 2020	Liquidat 2021	Liquidat 2022	Liquidat 2023
1. Despeses de personal	105.643.932	110.772.164	114.874.954	117.837.112	118.045.641	116.842.820	122.587.081	137.539.710
2. Consum de béns corrents i serveis	44.004.239	45.024.891	49.956.638	44.549.006	45.529.928	45.428.381	49.509.106	51.226.715
3. Despeses financeres	16.212.060	13.773.686	13.069.452	12.410.964	13.092.121	19.389.111	21.554.507	17.400.767
4. Transferències corrents	200.072.390	198.691.070	211.241.600	209.004.637	261.570.334	252.462.561	221.879.741	251.772.950
Despeses corrents	365.932.621	368.261.811	389.142.644	383.801.719	438.238.024	434.122.873	415.530.435	457.940.142
6. Inversions reals	44.514.642	39.862.326	38.058.562	45.173.410	33.589.007	25.332.930	23.085.105	30.825.434
7. Transferències de capital	5.749.457	6.147.725	7.338.259	9.860.238	31.306.605	32.638.733	33.128.137	38.486.598
Despeses de capital	50.264.099	46.010.051	45.396.821	55.033.648	64.895.612	57.971.663	56.213.242	69.312.032
8. Actius financers	18.979.376	880.481	509.613	1.240.691	84.537.181	111.860.589	22.018.882	9.465.725
9. Passius financers	694.344.042	541.604.286	237.033.253	356.219.028	372.457.544	484.951.699	618.899.051	4.655.679
Total actius i passius financers	713.323.418	542.484.767	237.542.866	357.459.719	456.994.725	596.812.288	640.917.933	14.121.404
Total despeses	1.129.520.138	956.756.629	672.082.331	796.295.086	960.128.361	1.088.906.824	1.112.661.610	541.373.578

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos sense actius i passius financers

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2016	Liquidat 2017	Liquidat 2018	Liquidat 2019	Liquidat 2020	Liquidat 2021	Liquidat 2022	Liquidat 2023
1. Impostos directes	82.922.927	71.269.094	84.361.323	88.070.978	87.698.979	117.131.311	150.752.813	169.965.777
2. Impostos indirectes	290.740.248	292.923.122	288.241.145	287.028.310	218.831.688	236.181.278	317.739.329	308.172.821
3. Taxes i altres ingressos	24.684.394	26.920.006	25.454.858	33.090.923	23.294.993	29.403.783	47.692.289	40.841.393
4. Transferències corrents	67.051	56.522	99.960	106.145	3.649.453	6.799.400	50.857	53.352
5. Ingressos patrimonials	40.374.103	32.018.699	34.151.579	33.919.150	65.021.317	24.119.478	28.234.785	31.484.796
Ingressos corrents	438.788.723	423.187.443	432.308.865	442.215.506	398.496.430	413.635.250	544.470.073	550.518.139
6. Alienació d'inversions	13.983	166.014	30.084	10.000	5.441	18.200	-	9.000
7. Transferències de capital	-	-	-	-	-	610.000	-	50.000
Ingressos de capital	13.983	166.014	30.084	10.000	5.441	628.200	-	59.000
Total ingressos	438.802.706	423.353.457	432.338.949	442.225.506	398.501.871	414.263.450	544.470.073	550.577.139

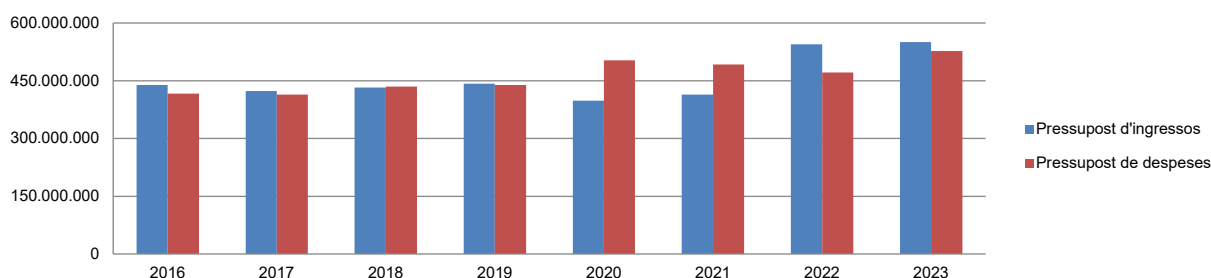
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses sense actius i passius financers

Pressupost de despeses	Liquidat 2016	Liquidat 2017	Liquidat 2018	Liquidat 2019	Liquidat 2020	Liquidat 2021	Liquidat 2022	Liquidat 2023
1. Despeses de personal	105.643.932	110.772.164	114.874.954	117.837.112	118.045.641	116.842.820	122.587.081	137.539.710
2. Consum de béns corrents i serveis	44.004.239	45.024.891	49.956.638	44.549.006	45.529.928	45.428.381	49.509.106	51.226.715
3. Despeses financeres	16.212.060	13.773.686	13.069.452	12.410.964	13.092.121	19.389.111	21.554.507	17.400.767
4. Transferències corrents	200.072.390	198.691.070	211.241.600	209.004.637	261.570.334	252.462.561	221.879.741	251.772.950
Despeses corrents	365.932.621	368.261.811	389.142.644	383.801.719	438.238.024	434.122.873	415.530.435	457.940.142
6. Inversions reals	44.514.642	39.862.326	38.058.562	45.173.410	33.589.007	25.332.930	23.085.105	30.825.434
7. Transferències de capital	5.749.457	6.147.725	7.338.259	9.860.238	31.306.605	32.638.733	33.128.137	38.486.598
Despeses de capital	50.264.099	46.010.051	45.396.821	55.033.648	64.895.612	57.971.663	56.213.242	69.312.032
Total despeses	416.196.720	414.271.862	434.539.465	438.835.367	503.133.636	492.094.536	471.743.677	527.252.174

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

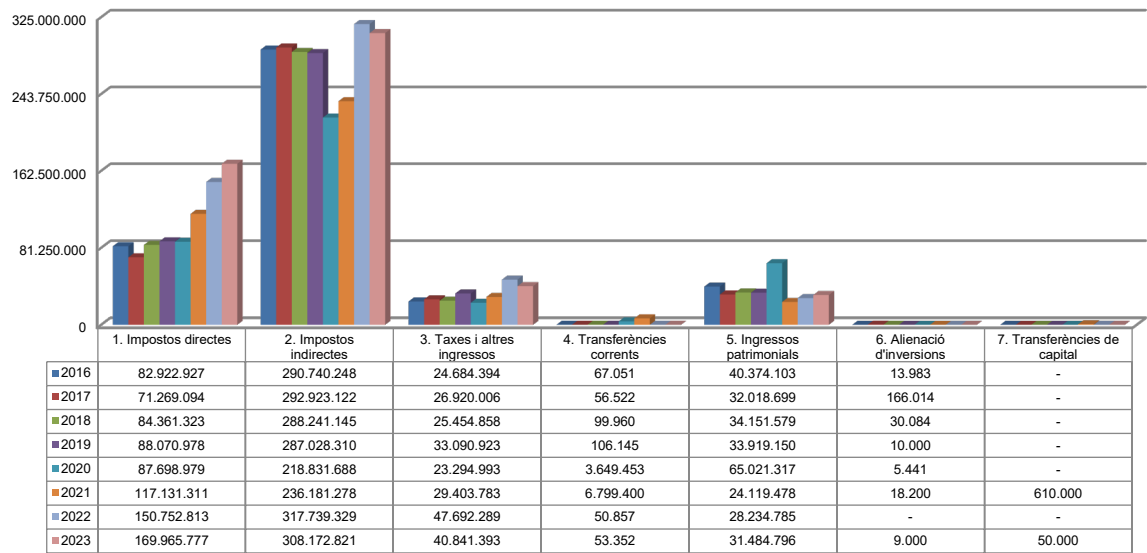
Evolució liquidació del pressupost sense actius i passius financers

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

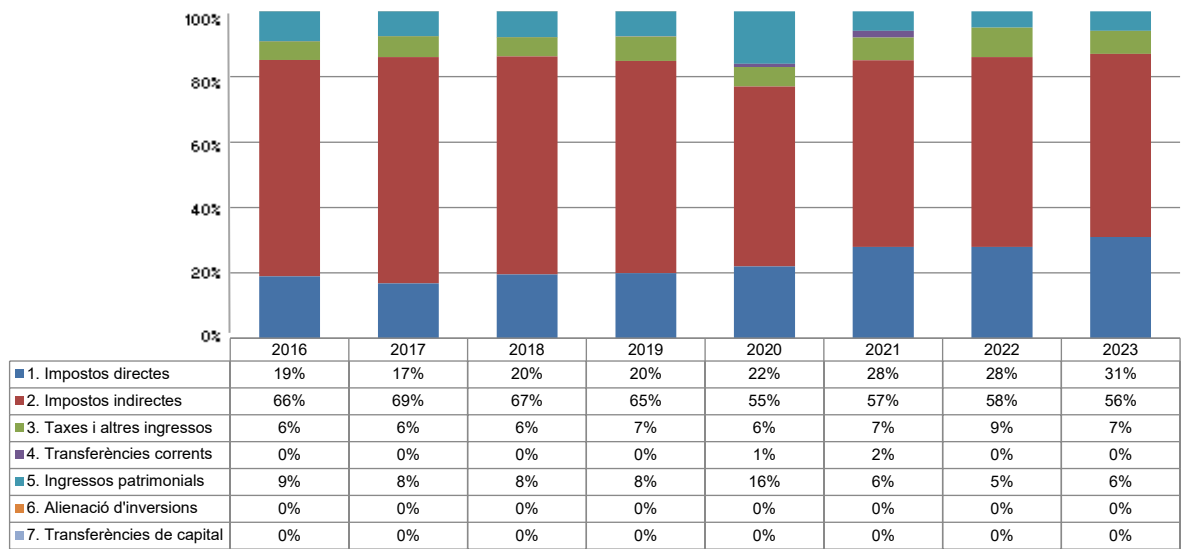
La distribució de les liquidacions sense els actius i passius financers d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos sense actius i passius financers valor absolut

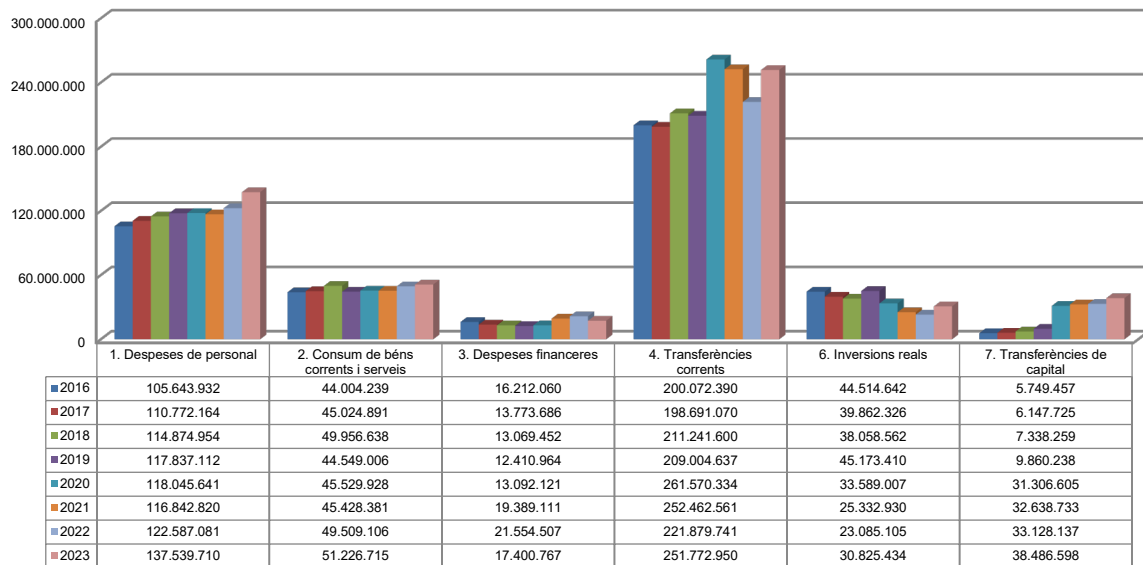
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos sense actius i passius financers valor relatiu

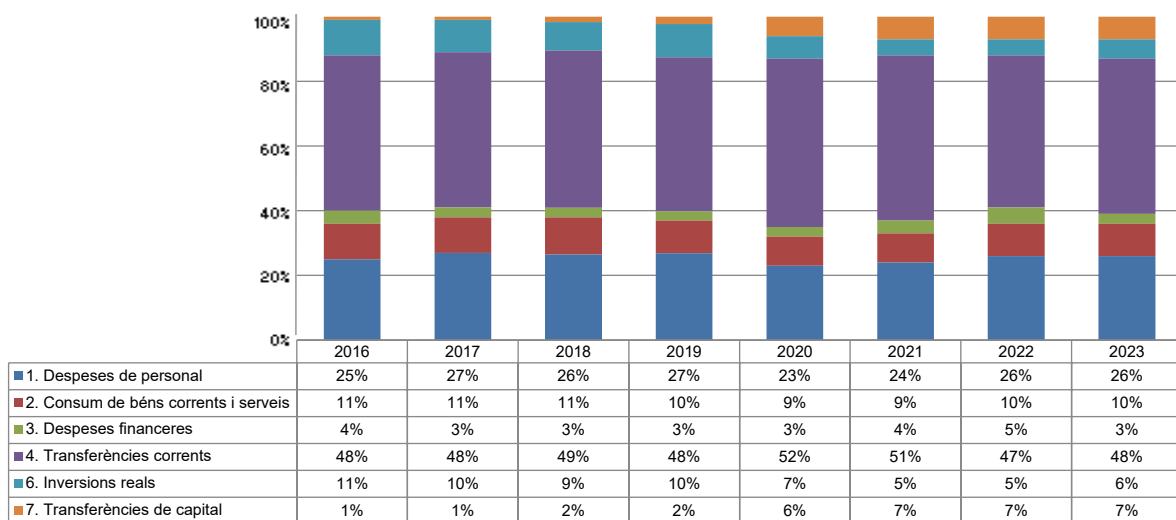
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

Liquidació pressupost despeses sense actius i passius financers valor absolut

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses sense actius i passius financers valor relatiu

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

Resultat pressupostari, variació d'actius i passius financers i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari i la variació d'actius i passius financers:

Descripció	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (*)	2023 (*)
Total ingressos liquidats	1.168.957.231	951.641.334	667.344.390	816.105.556	961.854.752	1.097.030.424	1.071.221.219	555.039.405
Total despeses liquidades	1.129.520.138	956.756.629	672.082.331	796.295.086	960.128.361	1.088.906.824	1.112.661.610	541.373.578
Resultat pressupostari	39.437.093	-5.115.295	-4.737.941	19.810.470	1.726.391	8.123.600	-41.440.391	13.665.827

(*) Ajustat segons observacions de l'informe

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Descripció	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (*)	2023 (*)
Actius i passius financers liquidats (ingressos)	730.154.525	528.287.877	235.005.441	373.880.050	563.352.881	682.766.974	552.803.654	4.462.266
Actius i passius financers liquidats (despeses)	713.323.418	542.484.767	237.542.866	357.459.719	456.994.725	596.812.288	640.917.933	14.121.404
Variació d'actius i passius financers	16.831.107	-14.196.890	-2.537.425	16.420.331	106.358.156	85.954.686	-88.114.279	-9.659.138

(*) Ajustat segons observacions de l'informe

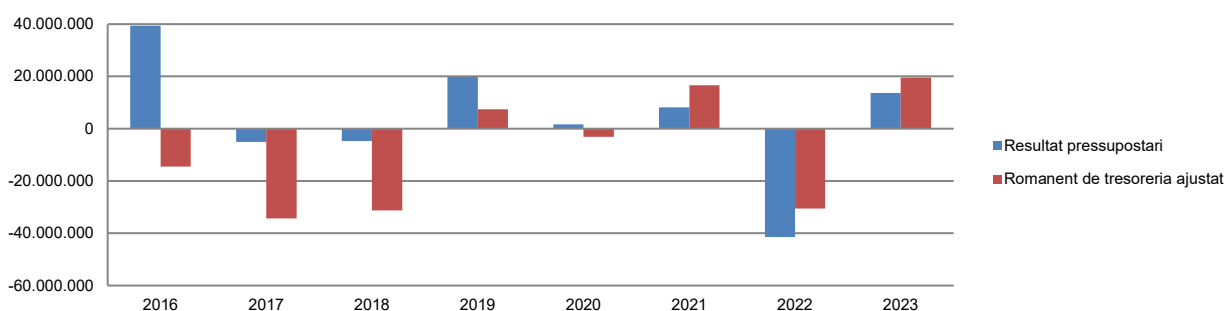
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017	RT Ajustat 2018	RT Ajustat 2019	RT Ajustat 2020	RT Ajustat 2021	RT Ajustat 2022	RT Ajustat 2023
1. (+) Drets pendents de cobrament	38.357.013	35.912.872	32.737.741	70.581.375	61.248.706	98.755.208	72.675.539	87.672.920
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-59.526.304	-76.803.479	-79.434.208	-84.466.361	-88.225.333	-113.555.128	-134.833.132	-109.257.586
3. (+) Fons líquids	6.661.928	6.543.316	15.442.989	21.347.592	23.888.702	31.374.456	31.562.122	41.112.127
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	-14.507.363	-34.347.291	-31.253.478	7.462.606	-3.087.925	16.574.536	-30.595.471	19.527.461
I. Romanent de tresoreria afectat	18.839.552	18.560.546	19.049.183	32.974.753	17.781.583	17.832.868	819.888	34.781.575
II. Romanent de tresoreria no afectat	-33.346.915	-52.907.837	-50.302.661	-25.512.147	-20.869.508	-1.258.332	-31.415.359	-15.254.114
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	-14.507.363	-34.347.291	-31.253.478	7.462.606	-3.087.925	16.574.536	-30.595.471	19.527.461

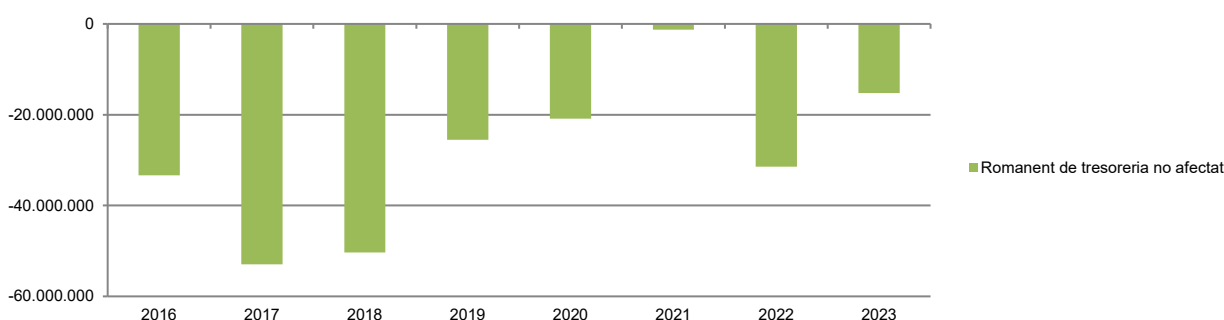
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Evolució resultat pressupostari i romanent de tresoreria

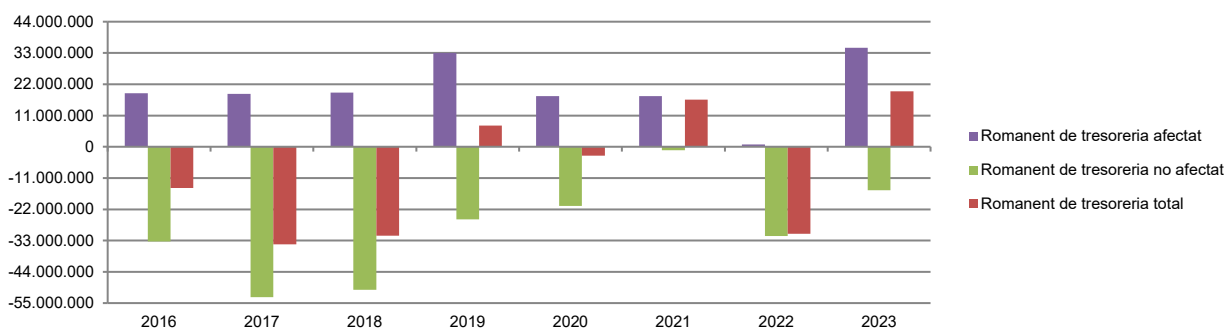
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Evolució romanent de tresoreria no afectat

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Evolució detallada romanent de tresoreria

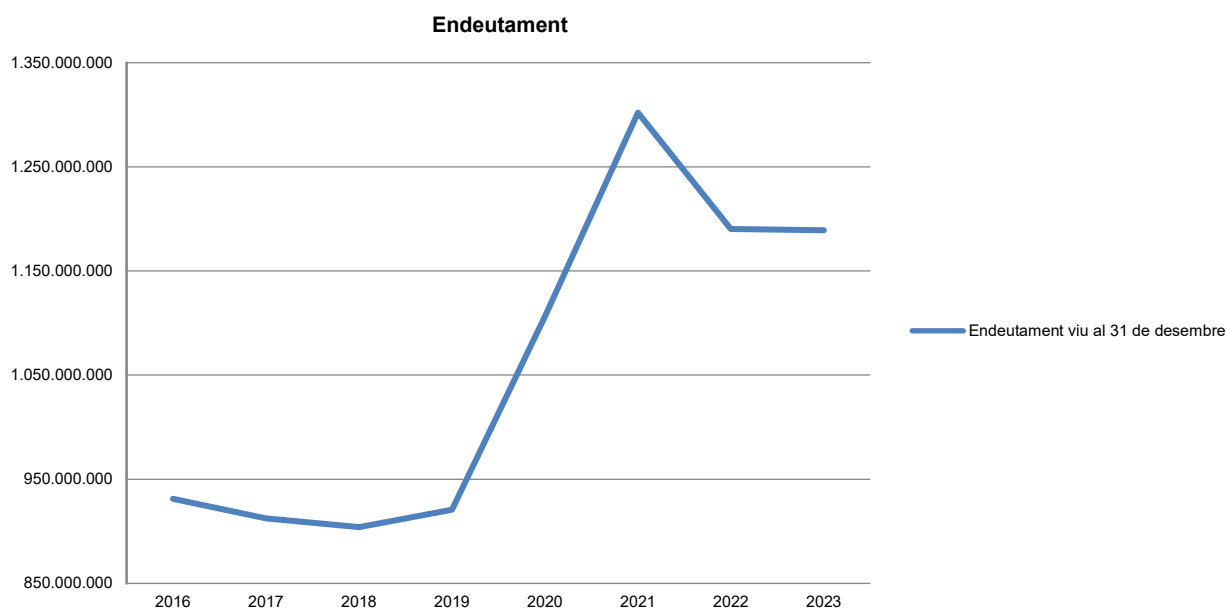
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Endeutament

Es presenta a continuació l'evolució de l'endeutament:

Concepte	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Endeutament viu al 31 de desembre	931.124.714	912.377.635	904.033.385	920.815.658	1.105.951.051	1.302.000.000	1.190.353.846	1.189.220.243

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2019	Exercici 2020	Exercici 2021	Exercici 2022	Exercici 2023
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	$\frac{\text{Modificacions del pressupost}}{\text{Previsions inicials}}$	4,8%	27,7%	61,6%	5,4%	7,9%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	$\frac{\text{Drets liquidats}}{\text{Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria}}$	100,1%	119,6%	176,1%	98,4%	100,3%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	$\frac{\text{Obligacions liquidades}}{\text{Previsions definitives de despeses}}$	93,2%	93,5%	95,2%	86,5%	87,7%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici. Caldria considerar que un valor superior al 40% podria ser indicatiu d'una possible estructura de personal sobredimensionada)	=	$\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 1}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	14,8%	12,3%	10,7%	11,0%	25,4%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	$\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 2}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	5,6%	4,7%	4,2%	4,4%	9,5%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	$\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 4}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	26,2%	27,2%	23,2%	19,9%	46,5%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	$\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 6}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	5,7%	3,5%	2,3%	2,1%	5,7%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	$\frac{\text{Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	13,2%	-10,0%	-5,0%	23,7%	16,8%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	$\frac{\text{Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	-67,3%	-103,4%	-122,2%	-90,0%	16,0%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	$\frac{\text{Drets liquidats totals - Transferències}}{\text{Drets liquidats totals}}$	100,0%	99,6%	99,3%	100,0%	100,0%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	$\frac{\text{Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3)}}{\text{Drets liquidats totals}}$	50,0%	34,3%	34,9%	48,2%	93,5%
Finançament endeutament (Representa el % dels ingressos finançats amb endeutament)	=	$\frac{\text{Drets liquidats passius financers (cap. 9 ingressos)}}{\text{Drets liquidats totals}}$	45,8%	58,3%	62,2%	47,1%	0,0%
Ratis per habitants			Exercici 2019	Exercici 2020	Exercici 2021	Exercici 2022	Exercici 2023
Població: nombre d'habitants		Segons departament d'Estadística	81.748	82.887	84.383	86.610	90.446
Ingressos tributaris per habitant	=	$\frac{\text{Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3)}}{\text{Població}}$	4.993	3.979	4.535	5.960	5.738
Despeses per habitant	=	$\frac{\text{Obligacions reconegudes}}{\text{Població}}$	9.741	11.584	12.904	12.847	5.986
Endeutament per habitant	=	$\frac{\text{Endeutament total}}{\text{Població}}$	11.264	13.343	15.430	13.744	13.148
Càrrega financera per habitant	=	$\frac{\text{Càrrega financera total}}{\text{Població}}$	152	158	230	249	249
Ratis de liquiditat			Exercici 2019	Exercici 2020	Exercici 2021	Exercici 2022 (*)	Exercici 2023
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	$\frac{\text{Actiu corrent - Passiu corrent}}{\text{Actiu corrent}}$	-327.970.961	-178.235.622	-301.689.525	173.651.176	196.070.741
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	$\frac{\text{Passiu corrent}}{\text{Efectiu i altres actius líquids equivalents}}$	27,2%	50,5%	51,8%	197,9%	248,1%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	$\frac{\text{Passiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	4,7%	29,1%	34,9%	52,2%	50,3%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

(*) Les xifres de l'exercici 2022 es mostren reexpressades per a recollir els ajustos per correccions d'exercici anteriors registrats a patrimoni

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- La venda de la finca anomenada “Hotel Pol” al Comú de Sant Julià de Lòria s’hauria d’haver liquidat en el capítol VI del pressupost d’ingressos, “Venda d’inversions reals”, per l’import exigible en l’any 2023 que, d’acord amb el calendari de pagaments acordats, és de 134.824 euros. L’import restant de la venda s’hauria de liquidar en els pressupostos dels anys en els quals esdevindrà la seva exigibilitat. En conseqüència, les liquidacions del capítol III del pressupost d’ingressos estan sobrevalorades en 3.077.315 euros, i les liquidacions del capítol VI del pressupost d’ingressos estan infravalorades en 134.824 euros. Així mateix, els deutors pendents de cobrament del romanent de tresoreria estan sobrevalorats en 2.942.491 euros (nota 2.2.2)
- El Govern no ha presentat els seus estats consolidats definitius tal i com obliga la NICSP 35. (nota 2.3)
- Tal com estableix l’article 48 del DLTRLGFP, tots els cobraments i pagaments de Govern han de tenir la naturalesa de pressupostaris o extrapressupostaris. El sistema d’informació comptable s’ha de parametritzar perquè el compte de la gestió comptable de tresoreria classifiqui adequadament els cobraments i pagaments. (nota 2.3.1)
- El Govern ha liquidat en el capítol VIII del pressupost de despeses, la despesa de constitució d’un dipòsit de 2.687.696 euros, corresponent al finançament del compte de compensació. Atès que el dipòsit indicat s’ha constituït en la tresoreria de Govern en l’exercici 2024, la despesa s’hauria d’haver liquidat amb càrrec al pressupost de l’exercici 2024. A banda de l’indicat, considerant el registre comptable efectuat per Govern, l’actiu financer classificat a llarg termini s’hauria d’haver classificat a curt termini. (nota 2.3.5)
- El Govern ha registrat la cessió gratuïta pel termini de 50 anys dels béns immobles ubicats al terreny anomenat “Hotel Casamanya” i a la parcel·la annexa, valorats en 4.809.068 euros, amb contrapartida a “ingressos de transferències” de l’estat del rendiment financer. Segons els termes del conveni de cessió formalitzat amb el Quart d’Ordino, la presa de possessió efectiva dels béns indicats per part de Govern es produeix el dia que s’adjudiquin les primeres obres dins del marc del projecte d’interès nacional. Atès que a 31 de desembre de 2023, no s’han donat les condicions per a la presa de possessió efectiva els béns indicats s’haurien d’haver registrat amb contrapartida al passiu. En conseqüència, els ingressos de l’estat del rendiment financer i el resultat de l’exercici estan sobrevalorats en l’import de 4.809.068 euros. (nota 2.3.7)

- Vista l'evolució dels guanys o pèrdues actuàries dels darrers quatre exercicis, derivats de l'actualització de la provisió de retribucions del personal a llarg termini i tenint en compte que la base de càlcul es pot considerar estable, el Govern hauria d'analitzar la raonabilitat dels paràmetres utilitzats per actualitzar la provisió així com la seva correcta aplicació. (nota 2.3.13)

Relatives a la contractació pública

- L'article 23.4.g) de la LCP exigeix que en l'expedient de contractació es justifiqui, si s'escau, la decisió de no divisió en lots. En tres dels contractes revisats no consta justificada la decisió de no divisió en lots. (nota 2.5)
- El títol III de la LCP regula les especificitats dels contractes d'obres, de concessió d'obres, de concessió de serveis, de subministraments i de serveis, així com els contractes d'entitats que no tenen la condició d'administracions públiques. Com a mesura per reforçar la seguretat jurídica de l'activitat contractual es recomana que en els plecs de clàusules administratives s'indiqui expressament el règim jurídic aplicable al contracte, d'acord amb les especificitats regulades en el títol III de la LCP. (nota 2.5)

Altres observacions

- S'ha evidenciat que el Comú de la Massana no disposava en l'exercici 2022 (exercici base de càlcul), d'una societat pública participada únicament pel Comú, amb una despesa superior a la despesa liquidada pel Comú en el mateix exercici. Aquest fet comporta que el càlcul i pagament de la transferència prevista pel DLTCLQTC hagi estat superior a la que pertocaria. S'ha quantificat aquest excés de transferència a favor del Comú de la Massana en 206 milers d'euros. (nota 2.2.7)
- Es recomana reforçar els procediments de control intern de la gestió del patrimoni per tal que el registre comptable de les altes i baixes dels béns que conformen el patrimoni de Govern es realitzi en l'any en què s'adopten els acords corresponents. (nota 2.3.15)
- No s'han rebut les auditories a la conclusió del mandat polític 2020-2023 del Govern, contravenint l'article 8.4 del DLTRLSEPF. (nota 2.6)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- La normativa bàsica en relació a la gestió econòmicofinancera de les entitats públiques d'àmbit estatal es recull en el DLTRLGFP, les NICSP i la Llei del pressupost vigent per a l'exercici. Cap d'aquests textos defineix una estructura pressupostària. Es recomana que s'aprovi una estructura pressupostària d'obligat compliment, que hauria de definir de forma clara els comptes pressupostaris que s'han d'utilitzar en l'elaboració del pressupost, tant per ingressos com per despeses, i la correlació amb els comptes definits en les normes comptables. (nota 2.1.1)
- Contràriament al disposat en el DLTRLGFP, el Govern no enregistra comptablement les operacions que afecten l'estat d'ingressos de les modificacions pressupostàries i igualment no es registren en les previsions pressupostàries d'ingressos les operacions que es deriven de les modificacions que s'aproven. (nota 2.1.2)
- El Govern ha aprovat modificacions pressupostàries per import de 7.905.523 euros en dates properes al tancament de l'exercici, quan, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre'ls, la qual cosa seria contrària a l'article 15.2 del DLTRLGFP. (nota 2.1.2)
- S'observen transferències de crèdit per un import total de 3.091.542 euros, que minoren crèdits de despeses de capital que prèviament havien estat incrementades mitjançant suplements de crèdit o transferències de crèdit. Així mateix, també s'observen transferències de crèdit per un import total de 3.647.116 euros, que minoren crèdits de despeses corrents que prèviament havien estat augmentades mitjançant transferències de crèdit. (nota 2.1.2)
- El Govern ha enregistrat pressupostàriament despeses financeres meritades i no vençudes per import de 10.120.397 euros quan, atès que no eren exigibles a l'entitat al tancament de l'exercici, no era procedent fer-ho, contravenint el principi d'annualitat regulat a l'article 14 del DLTRLGFP. (nota 2.2.10)
- Algunes entitats utilitzen espais propietat del Govern, sense que s'hagin formalitzat en tots els casos les seves condicions de cessió o adscripció i sense que s'hagin registrat, de manera uniforme, en els comptes de Govern les cessions o adscripcions dels espais indicats. (nota 2.3.7)
- Els saldos deutors del romanent de tresoreria s'han minorar en l'import de 2.942.491 euros, corresponents a les liquidacions d'ingrés pendents de cobrament que seran exigibles en exercicis futurs, i els saldos creditors s'han d'incrementar en l'import de 10.944.439 d'euros, corresponents a les obligacions pendents de pagament del pressupost corrent no consignades. D'altra banda, l'estat del romanent de tresoreria reflecteix saldos de tresoreria

per 128.811.168 euros que corresponen a dipòsits d'excedents de tresoreria constituïts en anys anteriors i no recull el saldo de tresoreria de 103.350.383 euros de la constitució de reserves en l'exterior. Així mateix, l'estat del romanent de tresoreria no recull l'import afectat de 33.940.000 euros, corresponents al certificat de dipòsit dels complements de pensions. D'acord amb l'indicat, el romanent de tresoreria no afectat, a 31 de desembre de 2023, seria negatiu de 15.254.114 euros. (nota 2.4)

Relatives a la contractació pública

- El Govern avalua la legitimitat per a contractar mitjançant l'obtenció d'una declaració genèrica responsable de no trobar-se en cap causa que ho impedeixi; així com dur a terme consultes en registres públics. Aquest procediment pot ser considerat poc eficaç, pel que es recomana que es requereixi una declaració explícita i responsable dels licitadors de manera suplementària, als supòsits regulats al Capítol primer i quart del Títol XXI del Llibre segon, relatius als delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del codi penal. (nota 2.5)

Altres observacions

- En l'exercici 2023, 103 treballadors han excedit el nombre d'hores extres previst pel Reglament de sistemes de compensació, les quals, a més de contràries a la norma esmentada, són indicadores de debilitats i ineficiències organitzatives. (nota 2.2.5)
- No ha estat dictat el reglament previst en l'article 30 de la Llei 1/2019 de la funció pública, regulant el registre de personal que s'ha de crear d'acord amb el que determina el mateix article. (nota 2.2.5)
- S'ha observat el nomenament de personal interí fins a la finalització de l'exercici que torna a ser nomenat, per urgència, per a l'any posterior, contravenint el que regula l'article 109 de la LFP. (nota 2.2.5)
- D'acord amb allò indicat en els articles 56 i 59 de la LBOT l'òrgan competent hauria d'adoptar les resolucions per tal de declarar la prescripció dels deutes prescrits o la insolvència dels obligats tributaris i regularitzar els saldos comptables que corresponguin. L'increment del deute tributari prescrit posa de manifest la necessitat de reforçar els procediments de gestió de cobrament dels deutes tributaris per tal de realitzar les actuacions que interrompen el període de prescripció. (nota 2.3.3)
- L'article 36 del DLTRLGFP estableix com a finalitats de la gestió de la despesa pública, a més dels pretesos en les actuacions que s'impulsen, entre d'altres, els objectius d'economicitat i eficiència, establint per a la seva supervisió i mesura diferents controls. El Govern no disposa dels mecanismes adequats per a dur a terme el control del compliment d'aquests objectius. (nota 2.7)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Govern a 31 de desembre de 2023, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits al DLTRLGFP i a les NICSP, i guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, el Govern ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2023.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, es tramet al Govern el present informe per tal que pugui presentar les al·legacions que consideri oportunes.

Es reproduïx a continuació la resposta rebuda:

Govern d'Andorra
El cap de Govern

Andorra la Vella, 7 de maig del 2025

Sr. Francesc d'Assís Pons Tomàs
President
Tribunal de Comptes
C/ Dr. Vilanova, núm. 15, planta -3
AD500 Andorra la Vella

Distingit senyor,

D'acord amb el que disposa l'article 10.3 de la Llei del Tribunal de Comptes, em complau trametre-us l'informe de resposta a les observacions efectuades pel Tribunal de Comptes a l'informe sobre la liquidació dels comptes del Govern corresponent a l'exercici del 2023, que ha estat elaborat per la Intervenció General del Ministeri de Finances.

Atentament,

Signat electrònicament
Xavier Espot Zamora
Cap de Govern

Xavier Espot Zamora

**Informe de resposta a les observacions efectuades pel Tribunal de Comptes
en el seu informe sobre la liquidació dels comptes del Govern corresponent
a l'exercici del 2023**

Resposta a les observacions efectuades pel Tribunal de Comptes a l'informe sobre la liquidació dels comptes del Govern corresponent a l'exercici del 2023

Vist l'informe del Tribunal de Comptes referent a la liquidació dels comptes del Govern corresponent a l'exercici del 2023, rebut el 15 d'abril del 2025, i un cop analitzades les observacions que conté, es presenten les consideracions següents (per esquematitzar, s'exposa cadascuna de les observacions del Tribunal de Comptes del cos de l'informe i la resposta corresponent, seguint la mateixa estructura).

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Pressupost inicial (2.1.1)

1. Estructura pressupostària (pàg. 9)

La normativa bàsica en relació a la gestió econòmicofinancera de les entitats públiques d'àmbit estatal es recull en el DLTRLGFP, les NICSP i la llei del pressupost vigent per a l'exercici. Cap d'aquests textos defineix una estructura pressupostària. Es recomana que s'aprovi una estructura pressupostària d'obligat compliment, que hauria de definir de forma clara els comptes pressupostaris que s'han d'utilitzar en l'elaboració del pressupost, tant per ingressos com per despeses, i la correlació amb els comptes definits en les normes comptables.

Resposta

L'estructura pressupostària d'obligat compliment està definida a la Llei de pressupost, entenem que de forma clara. Tot i això, som conscients que cal desenvolupar el Pla comptable pressupostari, i s'hi ha estat treballant en els darrers exercicis.

En aquest sentit, en el darrer quadrimestre de l'exercici 2014 el ministeri encarregat de les finances va iniciar els treballs d'avaluació de la implementació d'una reforma normativa amb l'objectiu de facilitar la gestió econòmicofinancera del Govern, així com d'implementar una normativa actual que es correspongui amb les demandes d'una societat moderna.

En el marc d'aquesta reforma normativa, el ministeri encarregat de les finances ha desenvolupat, pel que fa a la comptabilitat financera, un nou Pla de comptabilitat pública –que va entrar en vigor l'1 de gener del 2017–. Respecte al pla comptable pressupostari, s'ha posposat l'aprovació per part del Govern i la posterior publicació al BOPA de l'estructura pressupostària fins que finalitzin els treballs d'implantació dels mòduls pressupostari i financer del nou sistema econòmicofinancer que han entrat en producció durant el mes de juliol del 2021 i l'any 2022, respectivament,– perquè el document definitiu inclogui els requisits necessaris efectuats en el marc d'aquesta implantació.

Cal fer avinent que si bé el nou sistema d'informació economicofinancer es va posar en funcionament l'1 de gener del 2022, durant el mateix exercici del 2022 i en els exercicis posteriors fins a enguany es troben en curs evolucions per millorar algunes funcionalitats estàndard del sistema i adaptar-les a les especificitats de la normativa de les finances públiques. Per aquest motiu, s'ha cregut convenient retardar l'inici del projecte d'elaboració del pla comptable pressupostari fins a la consolidació del procés d'implantació del nou sistema economicofinancer.

Modificacions pressupostàries (2.1.2)

2. Comptabilització de les modificacions pressupostàries dels ingressos (pàg. 10)

Contràriament al disposat en el DLTRLGFP, el Govern no enregistra comptablement les operacions que afecten l'estat d'ingressos de les modificacions pressupostàries i igualment no es registren en les previsions pressupostàries d'ingressos les operacions que es deriven de les modificacions que s'aproven.

Resposta

Aquesta observació s'ha pres en consideració en la configuració i la parametrització de la nova aplicació informàtica, és a dir, en el nou sistema economicofinancer del Govern que es troba en implementació i que ha entrat en funcionament en el mes de gener del 2022.

Es fa palès que durant el mateix exercici del 2022 i posteriors fins a enguany es troben en curs evolucions per millorar algunes funcionalitats estàndard del sistema i adaptar-les a les especificitats de la normativa de les finances públiques, esperem poder corregir aquesta observació quan s'hagin pogut implementar aquestes millores.

3. Modificacions de pressupost en dates properes al tancament de l'exercici (pàg. 11)

Durant l'exercici 2023 s'han comptabilitzat i aprovat modificacions pressupostàries en dates properes al tancament de l'exercici les quals han tingut per finalitat donar cobertura pressupostària a despeses per les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre-les, la qual cosa seria contrària al principi d'especialitat regulat en l'article 15.2 de la DLTRLGFP.

De les mostres efectuades, s'ha observat que han tingut la finalitat indicada els crèdits ampliables que es relacionen a continuació:

- *Crèdits ampliables per un total de 7.905.523 euros, aprovats el 22 de desembre de 2023, per dotar crèdit a diverses partides del capítol I del pressupost de despeses.*

Resposta

Les despeses de personal al servei del Govern es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP. Tenint en compte aquesta manera d'operar i les limitacions tècniques del sistema economicofinancer, si bé s'efectuen les comprovacions de control de crèdits oportunes prèvies als pagaments, no és possible formalitzar amb més antelació les modificacions pressupostàries necessàries per dotar de crèdit les partides del capítol I del pressupost de despeses.

Es fa avinent que en la configuració i la parametrització de la comptabilització de la nòmina del nou sistema economicofinancer del Govern que va entrar en funcionament l'1 de gener del 2022 es va valorar la solució de registrar les despeses del capítol 1 per fases i no acumular-les en un sol acte. Es va concloure que el desplegament tècnic del procediment administratiu d'ordenació de despeses de nòmina per fases representa més cost burocràtic –comporta unes funcionalitats més complexes– i no garanteix el pagament de les nòmines en els terminis deguts.

L'any 2024 aquesta observació del Tribunal de Comptes queda esmenada atenent la disposició final segona de la Llei 1/2024, de l'1 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2024, que modifica els articles 15 i 31 de la Llei general de les finances públiques, del 19-12-1996, i les seves modificacions posteriors. S'addiciona un apartat als articles 15 i 31, el qual preveu –per motius tècnics i funcionals– agrupar les fases de gestió pressupostària de les despeses que autoritzi la Llei del pressupost en un sol acte administratiu, en el supòsit en què els actes administratius que autoritzen la despesa i els actes que en dicten el compromís es produeixin en moments processals molt distants en el temps als de liquidació, ordre de pagament i pagament material de la despesa.

Cal fer menció que els crèdits ampliables per un total de 7.905.523 euros als quals fa referència el Tribunal de Comptes van ser aprovats en data 29 de desembre del 2023. La data del 22 de desembre de 2023 és la de creació del moviment de crèdit.

4. Transferències de crèdit que minoren despeses de capital prèviament augmentades (pàg. 11)

L'article 26.2 de la DLTRLGFP estableix que no es poden reduir crèdits per a despeses de capital que hagin estat augmentats per crèdits extraordinaris, suplementos o transferències de crèdits. S'observen transferències de crèdit per un import total de 3.091.542 euros, que minoren crèdits de partides que prèviament havien estat incrementades mitjançant suplementos de crèdits i transferències de crèdit.

Resposta

- L'import total que recull l'observació del Tribunal de Comptes correspon a la suma de les reduccions de crèdits pel que fa al concepte de la classificació econòmica en l'àmbit de tot el pressupost del Govern, mitjançant transferències de crèdit, que prèviament havien estat augmentats per crèdits extraordinaris, suplementos de crèdit o transferències de crèdits.

Cal fer avinent que el sistema economicofinancer de l'AS400 està parametrizat perquè no es puguin minorar crèdits de partides de despeses de capital prèviament augmentades tenint en compte que una partida pressupostària és la combinació de servei, subconcepte, programa i projecte.

Per tant, el criteri del Tribunal de Comptes és més restrictiu que el que sempre ha aplicat el Govern i sobre la base del qual es va parametritzar en el seu dia l'aplicació de l'execució del pressupost de l'AS400.

Es fa avinent que en la configuració i la parametrizació del nou sistema economicofinancer del Govern, que va entrar en funcionament l'1 de gener del 2022, es va valorar d'implementar el control perquè no es poguessin minorar crèdits de partides de despeses de capital prèviament augmentades pel que fa al concepte de la classificació econòmica en l'àmbit de tot el pressupost del Govern, d'acord amb el criteri del Tribunal de Comptes. Es va concloure que aquest control restringeix la gestió de les obligacions de despesa i, en conseqüència, pot ser incompatible amb el que estableix l'article 10 de la Llei general de les finances públiques.

Per aquest motiu, per evitar disfuncions en la gestió de les obligacions de despesa, el Govern estudia proposar una modificació de l'LGFP per clarificar aquest criteri d'acord amb l'aplicació que sempre ha fet el Govern, i poder esmenar aquesta observació del Tribunal de Comptes.

5. Transferències de crèdit que minoren despeses corrents prèviament augmentades (pàg. 11)

L'article 26.4.d) de la DLTRLGFP estableix que no es poden reduir crèdits per a despeses corrents que hagin estat augmentats per suplements de crèdit, transferències de crèdits o crèdits ampliables. S'observen transferències de crèdit per un import total de 3.647.116 euros, que minoren crèdits de partides que prèviament havien estat incrementades mitjançant transferències de crèdit.

Resposta

L'import total que recull l'observació del Tribunal de Comptes correspon a la suma de les reduccions de crèdits pel que fa al concepte de la classificació econòmica en l'àmbit de tot el pressupost del Govern, mitjançant transferències de crèdit, que prèviament havien estat augmentats per crèdits extraordinaris, suplements de crèdit o transferències de crèdits.

Cal fer avinent que el sistema economicofinancer de l'AS400 està parametrizat perquè no es puguin minorar crèdits de partides de despeses corrents prèviament augmentades tenint en compte que una partida pressupostària és la combinació de servei, subconcepte, programa i projecte.

Per tant, el criteri del Tribunal de Comptes és més restrictiu que el que sempre ha aplicat el Govern i sobre la base del qual es va parametritzar al seu dia l'aplicació de l'execució del pressupost de l'AS400.

Es fa avinent que en la configuració i la parametrització del nou sistema econòmicofinancer del Govern, que va entrar en funcionament l'1 de gener del 2022, es va valorar d'implementar el control perquè no es poguessin minorar crèdits de partides de despeses corrents prèviament augmentades pel que fa al concepte de la classificació econòmica en l'àmbit de tot el pressupost del Govern, d'acord amb el criteri del Tribunal de Comptes. Es va concloure que aquest control restringeix la gestió de les obligacions de despesa i, en conseqüència, pot ser incompatible amb el que estableix l'article 10 de la Llei general de les finances públiques.

Per aquest motiu, per evitar disfuncions en la gestió de les obligacions de despesa, el Govern estudia proposar una modificació de l'LGFP per clarificar aquest criteri d'acord amb l'aplicació que sempre ha fet el Govern, i poder esmenar aquesta observació del Tribunal de Comptes.

6. Transferències de crèdit entre diferents ministeris (pàg. 11)

L'article 26.4.a) de la DLTRLGFP estableix que es poden referir només a crèdits inclosos en un mateix ministeri. S'han observat transferències de crèdit entre diferents ministeris per un import total de 2.717.606 euros.

Resposta

Es palesa que per verificar si les transferències de crèdit són conforme a dret és necessari considerar els documents pressupostaris complets d'aquestes modificacions, que inclouen les posicions pressupostàries i els imports que es minoren i els que s'incrementen, respectivament.

Contrastades les dades, es pot concloure que de moviments d'aquest tipus tan sols se n'han fet dos (1500002815 i 1500003309), per un valor de 142.270,50 euros, i que es tracta de supòsits que s'acullen a l'article 26.1 del DLTRLGFP i que, per tant, són conforme a dret, atès que es transfereixen crèdits del capítol 6, "Inversions reals".

Doc.entrada	Data compta	50. Ministeri de Justícia i Interior	55. Ministeri de Territori i Urbanisme	80. Ministeri de Cultura, Joventut i Esports	Total general
1500002815	20/9/2023	108.813,25	-108.813,25		0,00
1500003309	20/12/2023		33.457,25	-33.457,25	0,00

Altrament, hi ha tres moviments més d'aquest tipus (1500001613, 1500001800 i 1500002019) que corresponen a transferències entre partides amb centres gestors que compartien ministeri abans del canvi d'orgànica del juny del 2023, motiu pel qual no hi és aplicable aquesta restricció (es tracta d'un moviment per a reorganització administrativa, d'acord amb l'article 26.6 del DLTRLGFP).

Doc.entrada	Data compta	10. Cap de Govern	15. Ministeri de Presidència, Economia, Treball i Habitatge	30. Ministeri de Turisme i Comerç	60. Ministeri d'Afers Socials i Funció Pública	Total general
1500001613	1/3/2023	100,00	-100,00			0,00
1500001800	29/3/2023	28.250,19			-28.250,19	0,00
1500002019	19/4/2023	23.196,03		-23.196,03		0,00

Per tant, no podem estar d'acord amb aquesta observació del Tribunal de Comptes perquè les transferències de crèdit que ha efectuat el Govern entre diferents ministeris en l'exercici del 2023 són d'un import total de 193.817 euros i són conforme a dret.

En l'Excel de l'annex 1 es detallen aquests documents pressupostaris una vegada contrastats.

7. Limitacions a les transferències de crèdits establertes per la Llei 13/2023, del 31 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2023 (pàg. 11)

S'han observat transferències de crèdit que incompleixen l'article 26 del DLTRLGFP en la seva redacció donada per la Llei del pressupost per a l'exercici 2023:

- *Transferències de crèdit entre diferents programes per a despeses de capital i actius financers, contravenint l'article 26.1.b) del DLTRLGFP. S'han detectat operacions per un import de 2.717.606 euros.*
- *Transferències de crèdit, entre diferents programes entre els capítols anomenats "Transferències corrents" i "transferències de capital" i "Actius financers", contravenint l'article 26.1.c) del DLTRLGFP. S'han detectat operacions per un import de 113.613 euros.*

Resposta

Es fa palès que per verificar si les transferències de crèdit són conforme a dret és necessari considerar els documents pressupostaris complets d'aquestes modificacions, que inclouen les posicions pressupostàries i els imports que es minoren i els que s'incrementen, respectivament.

Contrastades les dades en l'Excel de l'annex 1, es pot concloure que no s'ha produït cap moviment de la tipologia que indica el Tribunal de Comptes.

S'ha constatat que han considerat també les transferències de l'1% que, per la seva naturalesa, permeten transferir crèdits entre partides de capítol 6 amb diferents programes.

És a dir: no es produeix en cap cas el supòsit descrit com "Transferències de crèdit entre diferents programes de capital i actius financers"; i no es produeix en cap cas el supòsit descrit com "Transferències de crèdit entre diferents programes" entre els capítols anomenats "Transferències corrents" i "Transferències de capital" i "Actius financers".

8. Crèdits traspasats de l'exercici anterior (pàg. 12)

S'han traspasat al pressupost de l'exercici 2023 crèdits extraordinaris i suplements de crèdits per import de 4.128.417 euros, aprovats al darrer trimestre de l'exercici 2022. El sistema d'informació comptable de Govern no té parametritzada una pista d'auditoria que permeti relacionar els compromisos de despeses comptabilitzats amb els crèdits traspasats.

Resposta

El nou sistema econòmicofinançer del Govern, que va entrar en funcionament l'1 de gener del 2022, no permet relacionar els compromisos que es comptabilitzen en relació amb els crèdits traspassats d'exercicis anteriors.

En cas que la partida pressupostària destinatària dels crèdits traspassats no tingui dotats crèdits amb altres orígens (crèdits inicials, transferències de crèdits, crèdits ampliables...) la relació és directa. En cas contrari, la relació no és directa i s'identifica de manera implícita.

Prenem en consideració l'observació del Tribunal de Comptes per valorar la possibilitat d'incorporar aquest control en les funcionalitats del sistema econòmicofinançer del Govern i incloure'l en les millores en curs que s'estan duent a terme al sistema d'informació.

9. Avenços de fons. Utilització anticipada dels crèdits

Per decret núm. 481/2023, de 18 d'octubre de 2023 es va autoritzar un avenç de fons de 1.350 milers d'euros per incrementar les transferències de capital destinades a donar cobertura pressupostària a inversions sanitàries cabdals i inajornables del SAAS. Posteriorment, la Llei 23/2023, del 28 de novembre, de suplement de crèdit, ratifica l'avenç de fons.

El suplement de crèdit s'ha traspassat a l'exercici 2024, en el qual s'ha adoptat el compromís i liquidat la despesa corresponent. Per tant, no s'ha produït una utilització anticipada dels fons, previament a la seva ratificació, contravenint l'article 28 de la DLTRLGFP.

Resposta

El Decret 481/2023, del 18-10-2023, pel qual s'autoritza un avenç de fons per un import d'1.350.000,00 euros per incrementar les transferències de capital destinades a donar cobertura pressupostària a inversions sanitàries cabdals i inajornables del SAAS es va publicar al BOPA el 25 d'octubre del 2023. El SAAS va aprovar les licitacions per adquirir aquestes inversions el 3 de novembre del 2023, d'acord amb els edictes corresponents publicats al BOPA el 15 de novembre del 2023. Per tant, el SAAS va iniciar l'expedient de contractació d'aquestes inversions sanitàries de seguida que va disposar del finançament al seu pressupost, atenent el caràcter d'extrema urgència i necessitat que va quedar justificat en el mateix Decret d'avançament de fons.

El Decret d'aquest avenç de fons es va ratificar el 14 de desembre del 2023, moment en què va entrar en vigor la Llei 23/2023, de suplement de crèdit corresponent.

Entenem que l'observació del Tribunal de Comptes es deu al fet que les adjudicacions d'aquestes inversions i el seu subministrament es van efectuar en l'exercici del 2024, és a dir, amb posterioritat a la ratificació de l'avenç de fons. Val a dir que els articles 24 i 28 del DLTRLGFP no estableixen aquesta mena d'obligació (utilitzar els fons abans que es ratifiqui el decret corresponent).

Pel que fa al cas de la contractació d'aquestes inversions sanitàries, les adjudicacions es van retardar més del previst perquè la mesa de contractació va necessitar més temps per poder valorar adequadament els criteris qualitatius; en concret, un dels criteris de valoració de la plica B preveia la valoració de la prova de funcionament de cada aparell. Tenint en compte que aquests aparells no permetien dur a terme una prova de funcionament a les instal·lacions del SAAS degut al seu volum, les seves característiques i els requeriments d'instal·lació, va caldre desplaçar-se a l'estranger, a centres sanitaris i/o seus dels proveïdors, que tinguessin aquests equipaments instal·lats per poder fer les proves necessàries per valorar el funcionament de cada equipament.

A continuació es detalla la cronologia d'ambdós contractacions:

TAC

- Aprovació de la licitació per part del Consell Directiu del SAAS: 3-11-2023
- Publicació al BOPA: 15-11-2023
- Data límit per a la presentació d'ofertes: 2-1-2024
- Obertura de la plica A: 4-1-2024
- Obertura de la plica B: 8-1-2024
- Tancament de la plica B: 11-1-2024 (es van haver de demanar solucions/justificacions)
- Obertura de la plica C: 15-3-2024
- Adjudicació per part del Consell Directiu del SAAS: 18-3-24

MAMÒGRAF

- Aprovació de la licitació per part del Consell Directiu del SAAS 3-11-2023
- Publicació al BOPA: 15-11-2023
- Data límit per a la presentació d'ofertes: 2-1-2024
- Obertura de la plica A: 4-1-2024
- Obertura de la plica B: 8-1-2024
- Tancament de la plica B: 11-1-2024 (es van haver de demanar solucions/justificacions)
- Obertura de la plica C: 30-4-2024
- Adjudicació per part del Consell Directiu del SAAS: 13-5-2024

Per tant, no podem estar d'acord amb aquesta observació del Tribunal de Comptes perquè:

- El SAAS va iniciar l'expedient de contractació de les inversions sanitàries de seguida que va disposar del finançament al seu pressupost, atenent el caràcter d'extrema urgència i necessitat que va quedar justificat en el mateix Decret d'avançament de fons.
- L'adjudicació dels contractes de subministraments (les inversions sanitàries) es va fer dins el termini màxim de dos mesos des de l'obertura de les pliques C, d'acord amb l'article 43.3 de l'LCP.
- La mesa de contractació va necessitar més temps del previst per valorar adequadament els criteris qualitatius per la complexitat dels subministraments i això va fer que el procediment de contractació s'allargués.
- Si el procediment de contractació d'aquestes inversions s'hagués efectuat en els terminis previstos, igualment l'adjudicació dels contractes hauria estat posterior a la data de ratificació de l'avenç de fons (14-12-2023).
- Els articles 24 i 28 del DLTRLGFP no estableixen aquesta mena d'obligació (utilitzar els fons abans que es ratifiqui el decret corresponent).

Liquidació del pressupost (2.2)

10. Estalvi net pressupostari (pàg. 13)

L'indicador de l'estalvi net reflecteix la capacitat del pressupost de generar excedents derivats de les activitats ordinàries, les quals queden recollides en els capítols pressupostaris de l'I al V, una vegada descomptades les quantitats que s'han de destinar a satisfer la despesa financera i el retorn dels préstecs i crèdits amb venciment a l'exercici.

Aquests excedents són, en el cas de produir-se, els que el Govern pot destinar a l'autofinançament d'inversions o d'altres despeses de capital o a atendre el servei del deute de noves operacions d'endeutament que es proposi formalitzar.

Els imports següents són els que deriven dels estats financers i pressupostaris retuts, sense incloure-hi l'efecte de les observacions que es detallen en el transcurs de l'informe les quals no les atenuarien.

Concepte	2023 Import	2022 Import
Ingressos corrents exercici	550.518	544.470
Despeses corrents exercici (cap. I, II i IV)	-440.539	-393.976
Estalvi brut	109.979	150.494
Obligacions reconegudes (cap. III i IX)	22.056	640.454
Estalvi net	87.923	-489.960
Percentatge sobre Ingressos corrents	15,97%	-89,99%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

Com es resumeix a la nota 2.3.12, en els exercicis 2027 i 2031 el Govern ha de front a l'amortització d'operacions d'endeutament per import de 500 milions d'euros en cadascun d'aquells exercicis.

Tenint en compte que el romanent de tresoreria no afectat al 31 de desembre de 2023 era negatiu de 15.254.114 euros (veure nota 2.4) i atenent a l'estalvi net generat en el darrer exercici, s'han de qüestionar la capacitat del Pressupost general d'atendre els venciment anteriors, la qual cosa obligarà al Govern al refinançament de les operacions indicades.

Resposta

El càlcul de l'estalvi net pressupostari que efectua el Tribunal de Comptes i que és objecte d'aquesta observació inclou les despeses de passius financers en concepte de refinançament de deute. El nostre parer és que la inclusió d'aquestes despeses de refinançament del deute distorsiona i fa més volàtil aquest indicador condicionant-lo a la maturitat del deute, cosa que fa, en conseqüència, que empitjori en els exercicis en què el volum de deute que s'ha de refinançar és més elevat i a la inversa.

Cal dir que la metodologia de càlcul emprada pel Tribunal de Comptes no es troba recollida ni en la normativa pròpia ni en les pràctiques internacionals. Aquest indicador, amb la interpretació que l'acompanya, es presta a confusió dels responsables polítics, com queda palès en els debats del Consell General dels darrers anys en el moment de l'aprovació dels informes del Tribunal de Comptes, donant una falsa opinió de manca de sostenibilitat financera del deute públic. En aquest sentit, cal recordar que una institució especialitzada en la matèria, com és el Fons Monetari Internacional, afirma en el seu informe corresponent a l'article 4 d'Andorra la sostenibilitat del deute públic andorrà.

També, cal destacar que si aquest indicador s'utilitzés en els països del nostre entorn en tots els casos el resultat seria força negatiu i posaria en dubte la capacitat inversora d'economies consolidades.

Per tot l'exposat, tenint en compte que l'estalvi net pressupostari no està definit en la normativa vigent, d'acord amb la normativa comparada, considerem que escauria calcular aquest indicador d'una de les dos maneres següents: (i) deduït de l'estalvi brut l'anualitat periòdica (capital i interessos) dels préstecs i altre endeutament viu a 31 de desembre (en funció del termini pendent d'amortització de cada préstec); o (ii) deduït de l'estalvi brut el capítol 3 de despeses financeres i el capítol 9 de passius financers sense incloure-hi el refinançament de deute.

A continuació es mostra el càlcul de l'estalvi net pressupostari d'acord amb la segona opció, deduït de l'estalvi brut el capítol 3 de despeses financeres i el capítol 9 de passius financers sense incloure-hi el refinançament de deute. Aquest càlcul posa de manifest, pel que fa als exercicis 2023, 2022, 2019, 2018 i 2017, un estalvi net positiu que es pot destinar a l'autofinançament d'inversions o altres despeses de capital o a atendre els serveis del deute de noves operacions d'endeutament. Respecte als exercicis 2020 i 2021, el resultat d'aquest càlcul és d'un import negatiu a causa de l'afectació de la crisi sanitària i econòmica causada per la COVID-19 en el pressupost del Govern.

Així doncs, atenent el que s'ha exposat, no podem estar d'acord amb aquesta observació del Tribunal de Comptes.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Ingressos corrents exercici	550.519.139 €	544.470.073 €	413.635.251 €	398.495.429 €	442.215.507 €	432.309.985 €	423.157.443 €
Despeses corrents exercici (cap. I, II, IV)	-440.539.375 €	-393.975.925 €	-414.733.752 €	-425.145.903 €	-371.300.755 €	-375.073.193 €	-354.488.125 €
Estalvi brut	109.979.764 €	150.494.148 €	-1.098.511 €	-26.649.474 €	70.924.752 €	56.235.672 €	68.669.318 €
Obligacions reconegudes (cap. III i IX)	-22.056.446 €	-25.453.558 €	-49.962.060 €	-21.256.068 €	-20.330.992 €	-27.713.705 €	-37.452.973 €
Capítol II. Despeses financeres	-17.400.757 €	-21.554.507 €	-19.389.111 €	-13.032.121 €	-12.410.964 €	-13.069.452 €	-13.773.696 €
Capítol IX. Despeses de passius financers	-4.655.679 €	-3.899.051 €	-30.572.949 €	-8.153.947 €	-7.929.028 €	-14.544.253 €	-23.679.287 €
Estalvi net (no inclou passius financers de refinançament)	87.922.318 €	125.040.587 €	-101.060.571 €	-47.905.542 €	50.484.760 €	28.521.967 €	31.245.345 €
Percentatge sobre ingressos corrents	15,0%	23,0%	-24,4%	-12,0%	11,4%	6,6%	7,4%

Taxes i altres ingressos (2.2.2)

11. Venda de l'Hotel Pol' al Comú de Sant Julià de Lòria (pàg. 17)

Derivat d'una demanda per danys patrimonials, interposada per Govern en anys anteriors contra el titular de la finca anomenada "Terra de la Portalada", en data 28 de juliol de 2023 es va formalitzar un acord de transacció extrajudicial amb el titular de la finca indicada i la seva asseguradora. De resultes d'aquest acord transaccional, es va fixar una

indemnització a favor de Govern per import de 6.248.930 euros, dels quals 3.171.614 euros s'han cobrat en metàl·lic i 3.077.315 euros mitjançant la dació en pagament de la finca anomenada "Hotel Pol", la qual, posteriorment s'ha venut pel mateix import al Comú de Sant Julià de Lòria.

El Govern ha liquidat en el concepte 342 "danys i imprevistos" l'import de 3.171.614 euros, corresponent a la part de la indemnització cobrada en metàl·lic, i l'import 3.077.315 euros, corresponent a la venda de la finca.

Atenent al que disposa el principi d'annualitat regulat a l'article 14 del DLTRLGFP, l'ingrés de la venda de la finca al Comú de Sant Julià de Lòria s'hauria d'haver liquidat en el capítol VI del pressupost d'ingressos, "Venda d'inversions reals", per l'import exigible en l'any 2023 que, d'acord amb el calendari de pagaments acordats, és de 134.824 euros. L'import restant de la venda, en no ser exigible al Comú fins als venciments acordats, s'hauria de liquidar en els pressupostos dels anys en els quals esdevindrà la seva exigibilitat. En conseqüència, les liquidacions del capítol III del pressupost d'ingressos estan sobrevalorades en 3.077.315 euros, i les liquidacions del capítol VI d'ingressos estan infravalorades en 134.824 euros. Així mateix, els deutors pendents de cobrament del romanent de tresoreria estan sobrevalorats en 2.942.491 euros.

Resposta

En relació amb la venda de la finca de l'Hotel Pol al Comú de Sant Julià de Lòria estem d'acord amb el Tribunal de Comptes en que, d'acord amb la naturalesa de l'operació, Govern hauria d'haver liquidat l'ingrés de la venda en el capítol VI Venda d'inversions reals del pressupost d'ingressos, enlloc de fer-ho pel capítol III Taxes i altres ingressos.

D'altra banda, però, no estem d'acord amb el Tribunal de Comptes en quan al reconeixement en cada pressupost dels imports pendents de cobrar de la venda de la finca, atès de que ho tractem de manera anàloga als fraccionaments en què la liquidació es reconeix en el moment en que neix el dret i es reconeixen els cobraments derivats del deute en el moment en que es cobren.

En l'exercici 2023 es va generar la liquidació d'ingrés número 2023-174605C per l'import de 2.942.491.37, en concepte del preu ajornat de la compravenda de l'Hotel.

2023-174605C		
		Import pendent pagar
Preu de compravenda	3.077.315,37 €	
	134.824,00 €	
1/1/2024	490.491,37 €	
30/9/2024	490.400,00 €	
30/9/2025	490.400,00 €	490.400,00 €
30/9/2026	490.400,00 €	490.400,00 €
30/9/2027	490.400,00 €	490.400,00 €
30/9/2028	490.400,00 €	490.400,00 €
	3.077.315,37 €	1.961.600,00 €

La liquidació es va registrar per l'import total de la compravenda, d'acord amb el principi d'anualitat i no el de caixa, que regeix l'execució dels pressupostos de despesa i d'ingrés.

Una mostra de l'aplicació d'aquest principi en l'execució del pressupost d'ingressos (tributaris i no tributaris), i en concret en la fase de reconeixement del dret (liquidació), és que en els supòsits de fraccionament de deutes la liquidació es registra sempre per l'import íntegre en l'exercici corrent i, a mesura que es fa el cobrament, el moviment es modifica per l'import cobrat i es genera el nou moviment dins de la mateixa liquidació amb el deute pendent. A 31 de gener, si encara queda pendent, es reconduïx el moviment amb deute pendent a l'exercici següent.

Adjuntem a continuació un exemple d'AS400 (deute no tributari).

La liquidació original és del 2024.

La liquidació original es manté, i és sobre la qual es fan els cobraments, tant els programats com els no programats.

Els cobraments es van fent a la liquidació habilitada a l'exercici (l'import pendent de cobrament es reconduïx, encara que no és un dret nou sinó l'habilitació de la liquidació en un període posterior per poder-hi fer cobraments).

Per tot el que s'ha exposat, no podem estar d'acord amb aquesta observació del Tribunal de Comptes.

Consulta moviment liquidació									
Núm.Liquidació.	2024	11936	1		Total Liquid. .		1.712,36		
					Total Cobrat. .		1.712,36		
Reconeixement .	11941	A facturar S/N?	N		Data liquidació	1/02/24			
Tipus operació.	00	Moviment inicial			Autorit				
Núm. fiança . .									
Núm.Client . .									
Representant. .									
Departament ex.	420	Departament de Tributs i de Fronteres							
Servei exercici	424	Inspecció Tributària							
Codi tarifa . .	20000	01	ITP GOVERN						
					Qtat.unitats. .		1		
Import LIQUID..	23	EURO	155,44		Import TARIFA .		3.588,28		
Imp.Origen liq.	23	EURO	155,44		Imp.Tarifa orig		3.588,28		
Imp.Moneda cobr	23	EURO	155,44		Import cobrat .		155,44		
Cobrament . . .	2024	46399	1		Data cobrament.	1/05/24			
Forma Cobrament	DM	Domiciliació							
Codi banc . . .	05	MORABANC			N.Tramesa cobr.	2024 FL 2024		4	
F1=Ajuda F3=Fi F4=Consulta F10=Actions F12=Pant. Ant. F14=Missatges									


```
Consulta moviment liquidació
Núm.Liquidació. 2024 11936 1 Exer.Origen 2021 Data liquidació 1/02/24
Complement Desc
Ultima comptab. Número . . . . . 17 Data . . . . . 25/01/21
Traspàs ECOFIN. 8/05/24
Liq.anterior. . 2023 10817 1 Liq.reconducció
Facturació . . 2024 FL 04 FACTURACIÓ INGRESSOS ABRIL
Núm. factura. . 000020 0001 (Aut) Data facturació 1/05/24
Data venciment. 1/02/22 Data fi recapt. 0/00/00
Data inici int. 0/00/00 Data prescrip.. 0/00/00
Obj.impositiu . Liquidació ITP GOVERN
Tipus obj.imp.. LQ Liquidacions
```

Núm.	Tp	Dep	Srv				Data	Data	Data	
Op	Ord.	Op	Exe	Exe	Tarifa	Import	moviment	Liquid.	Anul.lac	Cobramt.
—	1	00	420	424	20000 01		155,44	1/02/24	0/00/00	1/05/24
—	2	00	420	424	20000 01		3,84	1/02/24	0/00/00	1/06/24
—	3	11	420	424	20000 01		12,87	1/02/24	0/00/00	1/07/24
—	4	11	420	424	20000 01		140,10	1/02/24	0/00/00	1/07/24
—	5	11	420	424	20000 01		143,38	1/02/24	0/00/00	1/09/24
—	6	11	420	424	20000 01		146,38	1/02/24	0/00/00	1/11/24
—	14	11	420	424	20000 01		85,07	1/02/24	0/00/00	1/12/24
—	15	11	420	424	20000 01		294,45	1/02/24	31/01/25	0/00/ +

Gestió moviments liquidació									
						Total Liquid. .	1.712,36		
Núm.Liquidació. 2024 11936						Total Cobrat. .	1.712,36		
A partir de..... _ _ _ _									
Indiqueu les opcions i premeu Entree :									
5=Consultar 10=Factures 18=Canvi data 19=Fraccionamnt 21=Id.client									
22=Canvi venc. 25=Inf.Id.Cpl. 30=Compl.desc. 35=Canvi Import 45=Hist.Liq									
Núm.	Tp	Dep	Srv			Import	Data	Data	Data
Op	Ord.	Op	Exe	Exe	Tarifa	moviment	Liquid.	Anul.lac	Cobramt.
—		01	420	424	20000 01	294,45-	31/01/25	31/01/25	0/00/00
—	17	11	420	424	20000 01	151,60	1/02/24	0/00/00	1/06/24
—	18	11	420	424	20000 01	2,47	1/02/24	0/00/00	1/07/24
—	19	11	420	424	20000 01	155,44	1/02/24	0/00/00	1/08/24
—	20	11	420	424	20000 01	12,06	1/02/24	0/00/00	1/09/24
—	21	11	420	424	20000 01	155,44	1/02/24	0/00/00	1/10/24
—	22	11	420	424	20000 01	9,06	1/02/24	0/00/00	1/11/24
—	23	11	420	424	20000 01	70,37	1/02/24	0/00/00	1/12/ -

Gestió moviments liquidació									
						Total Liquid. .	1.712,36		
Núm.Liquidació. 2024 11936						Total Cobrat. .	1.712,36		
A partir de..... _ _ _ _									
Indiqueu les opcions i premeu Entree :									
5=Consultar 10=Factures 18=Canvi data 19=Fraccionamnt 21=Id.client									
22=Canvi venc. 25=Inf.Id.Cpl. 30=Compl.desc. 35=Canvi Import 45=Hist.Liq									
Núm.	Tp	Dep	Srv			Import	Data	Data	Data
Op	Ord.	Op	Exe	Exe	Tarifa	moviment	Liquid.	Anul.lac	Cobramt.
—	24	11	420	424	20000 01	155,44	1/02/24	0/00/00	1/01/25
—	25	11	420	424	20000 01	59,97	1/02/24	31/01/25	0/00/00
—		01	420	424	20000 01	59,97-	31/01/25	31/01/25	0/00/00
—	7	00	420	424	20000 02	91,40	1/02/24	31/01/25	0/00/00
—		01	420	424	20000 02	91,40-	31/01/25	31/01/25	0/00/00
—	8	11	420	424	20000 02	308,43	1/02/24	31/01/25	0/00/00
—		01	420	424	20000 02	308,43-	31/01/25	31/01/25	0/00/00
—	9	11	420	424	20000 02	310,63	1/02/24	31/01/25	0/00/ +

Gestió moviments liquidació									
						Total Liquid. .	1.712,36		
Núm.Liquidació. 2024 11936						Total Cobrat. .	1.712,36		
A partir de.....									
Indiqueu les opcions i premeu Entree :									
5=Consultar 10=Factures 18=Canvi data 19=Fraccionamnt 21=Id.client									
22=Canvi venc. 25=Inf.Id.Cpl. 30=Compl.desc. 35=Canvi Import 45=Hist.Liq									
Núm.	Tp	Dep	Srv			Import moviment	Data	Data	Data
Op	Ord.	Op	Exe	Exe	Tarifa		Liquid.	Anul.lac	Cobramt.
—		01	420	424	20000 02	310,63-	31/01/25	31/01/25	0/00/00
—	10	11	420	424	20000 02	313,40	1/02/24	0/00/00	1/02/24
—	13	11	420	424	20000 02	4.766,08	1/02/24	31/01/25	0/00/00
—		01	420	424	20000 02	4.766,08-	31/01/25	31/01/25	0/00/00
—	11	00	420	424	20000 05	292,78	1/02/24	31/01/25	0/00/00
—		01	420	424	20000 05	292,78-	31/01/25	31/01/25	0/00/00
—	12	12	420	423	34000 08	311,12	1/02/24	31/01/25	0/00/00
—		01	420	423	34000 08	311,12-	31/01/25	31/01/25	0/00/00

Gestió moviments liquidació									
						Total Liquid. .	1.712,36		
Núm.Liquidació. 2024 11936						Total Cobrat. .	1.712,36		
A partir de..... _ _ _									
Indiqueu les opcions i premeu Entree :									
5=Consultar 10=Factures 18=Canvi data 19=Fraccionamnt 21=Id.client									
22=Canvi venc. 25=Inf.Id.Cpl. 30=Compl.desc. 35=Canvi Import 45=Hist.Liq									
Núm.	Tp	Dep	Srv			Import moviment	Data	Data	Data
Op	Ord.	Op	Exe	Exe	Tarifa		Liquid.	Anul.lac	Cobramt.
—	16	12	420	423	34000 08	248,98	18/04/24	31/01/25	0/00/00
		01	420	423	34000 08	248,98-	31/01/25	31/01/25	0/00/00

Despeses de personal (2.2.5)

12. Enregistrament comptable de les fases de despesa (pàg. 20)

Les despeses del personal al servei del Govern es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP.

La pràctica seguida, a més de ser contrària al disposat a l'article 31 de la DLTRLGFP, provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

Resposta

Es fa avinent que en la configuració i la parametrització de la comptabilització de la nòmina del nou sistema economicofinancer del Govern que va entrar en funcionament l'1 de gener del 2022 es va valorar la solució de registrar les despeses del capítol 1 per fases i no acumular-les en un sol acte. Es va concloure que el desplegament tècnic del procediment administratiu d'ordenació de despeses de nòmina per fases representa més cost burocràtic –comporta unes funcionalitats més complexes– i no garanteix el pagament de les nòmines en els terminis deguts.

L'any 2024 aquesta observació del Tribunal de Comptes queda esmenada atenent la disposició final segona de la Llei 1/2024, de l'1 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2024, que modifica els articles 15 i 31 de la Llei general de les finances públiques, del 19-12-1996, i les seves modificacions posteriors. S'addiciona un apartat als articles 15 i 31, el qual preveu –per motius tècnics i funcionals– agrupar les fases de gestió pressupostària de les despeses que autoritzi la Llei del pressupost en un sol acte administratiu, en el supòsit en què els actes administratius que autoritzen la despesa i els actes que en dicten el compromís es produeixin en moments processals molt distants en el temps als de liquidació, ordre de pagament i pagament material de la despesa.

13. Hores extraordinàries (pàg. 20)

En l'exercici 2023, 103 treballadors han excedit el nombre d'hores extres previst pel Reglament de sistemes de compensació, les quals, a més de contràries a la norma esmentada, són indicadors de debilitats i ineficiències organitzatives.

Resposta

El màxim d'hores extraordinàries està regulat a la disposició addicional segona del Decret del 31-12-2003 d'aprovació de la modificació del Reglament de sistemes de compensació, i el punt 3 diu textualment:

“Disposició addicional segona

1. Sense perjudici del que disposa la disposició transitòria primera, el màxim d'hores extraordinàries autoritzades i compensades amb retribució per persona és de 120 hores realitzades per any.
2. El màxim d'hores extraordinàries compensables amb temps no pot sobrepassar les 80 hores de descans per any.
3. Aquests límits no es poden excedir excepte en casos puntuals, degudament justificats, després de l'informe del director del Departament o del secretari d'Estat i amb l'aprovació de la Secretaria d'Estat de Funció Pública.”

Les hores extraordinàries estan motivades i conformades amb les signatures del secretari d'Estat o del director del departament, tal com acrediten els documents que acompanyen cada expedient (vegeu l'annex 2).

14. Registre de personal (pàg. 20)

No ha estat dictat el reglament previst en l'article 30 de la Llei 1/2019 de la funció pública, regulant el registre de personal que s'ha de crear d'acord amb el que determina el mateix article.

Resposta

Per reglament s'han de determinar les dades que han de constar en aquest Registre de la Funció Pública, les quals s'han de referir exclusivament a la vida administrativa.

La Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública, en la secció tercera, article 30, regula el registre de personal. En l'article 30.2 es diu que per reglament el Govern determina les dades personals i de vinculació amb l'Administració que han de constar en el Registre de personal, les quals s'han de referir exclusivament a la vida administrativa, i la relació del personal i els llocs de treball a l'Administració.

Amb la modificació de la llei de la funció pública, 29/2022 s'està adaptant el projecte de nou reglament. Fins a dia d'avui hi ha hagut registres físics, organitzats en expedients de personal, i registres electrònics com AS-400 o en l'actualitat SAP en una gran part de la informació.

De fet, per a cada empleat de l'Administració general hi ha un expedient de personal en què es recullen les diverses dades relacionades amb la seva vida administrativa com ara el contracte, les formacions realitzades, resolucions, etc.

Aquesta documentació i per tant, informació, es de conservació permanent per resolució de la Comissió d'Avaluació de la Documentació (CAD), actualment Comissió Nacional d'Accés i Avaluació de la Documentació (CNAAD). En cas que hi hagi documentació/dades no avaluada per la CNAAD, s'aplica el principi de conservació fins a ser avaluada tal i com estableix el Decret 455/2022, del 9-11-2022, d'aprovació del Reglament d'organització i funcionament de la Comissió Nacional d'Accés i Avaluació de la Documentació (CNAAD).

L'expedient del treballador durant molts anys ha estat la base del registre de personal de l'Administració perquè es venia d'una administració totalment analògica, però poc a poc les bases de dades com AS-400 o programes específics com SAP, van substituint el paper.

Tot i la substitució paulatinament de suports, els expedients de personal hi ha la informació de molts treballadors relativa a la situació administrativa de tots els funcionaris, treballadors públics interins, personal de relació especial de tots els cossos de l'Administració general, com també dels alts càrrecs i nomenaments polític. Concretament, dels cossos especials, el Departament de Funció Pública no en té tota la informació, justament perquè aquests cossos tenen la seva pròpia normativa relativa a recursos humans i han creat els seus propis registres de personal.

La proposta de reglament contempla que pels cossos especials, el Departament de Funció Pública només ha de tenir aquelles dades imprescindibles per poder desenvolupar les competències, i respectarà l'autonomia dels diferents cossos segons la seva competència.

Aquest projecte de reglament del Registre de la Funció Pública s'està treballant en paral·lel al disseny i la implantació del sistema informàtic SAP, amb els mòduls corresponents. Com també, mantenint l'AS-400 fins que les dades d'aquest sistema no migrin en un sistema actual i que s'integri en SAP.

Aquests sistemes mantenen les dades del registre de personal, en excepció d'alguna dada continguda en un document.

De totes maneres, cal dir que la inexistència del reglament pròpiament dit no afecta de cap manera la gestió pròpia de les dades dels empleats de l'Administració general que es custodien en els expedients de personal físic de la Funció Pública en relació amb la seguretat, la confidencialitat i el rigor professional.

Qualsevol empleat es pot adreçar lliurement a la Secretaria d'Estat de Funció Pública i sol·licitar vista i còpia del seu dossier personal, així com demanar la inclusió de les dades que cregui oportunes. L'actual projecte de reglament defineix el procés per homogeneïtzar les sol·licituds i qui i com s'ha de donar resposta a la demanda.

La gestió de l'expedient físic de la Funció Pública està subjecta a la normativa qualificada sobre protecció de dades personals vigent.

En tot cas, els empleats de l'Administració general poden exercir els drets segons la Llei 29/2021, del 28 d'octubre, qualificada de dades personals fent la demanda a la Secretaria d'Estat de Funció Pública.

15. Cobertures de funcions estructurals i periòdiques (pàg.21)

L'article 109.c) de la LFP contempla el nomenament de personal interí per a la cobertura de funcions estructurals i periòdiques. De la revisió realitzada, s'observen, en el marc del precepte esmentat, nomenaments de personal interí fins el 31 de desembre de 2023 i que torna a ser nomenat, per via d'urgència, l'1 de gener de l'any següent fins el 31 de desembre. Aquesta pràctica qüestiona el caràcter periòdic de les funcions estructurals que requereix l'article 109.c) de la LFP.

Resposta

Entenem per funcions estructurals les que estan definides i consolidades, amb una permanència estable i duradora en el temps, i les periòdiques les que estan considerades temporals, per un període determinat o en uns períodes concrets de l'exercici, les temporades hivernals o d'estiu.

El fet d'haver de tornar a nomenar cada any aquest personal interí ve causat per la necessitat dels departaments de donar continuïtat als serveis prestats, fonamentats en les càrregues de treball i els recursos existents.

Les lleis dels pressupostos han d'anar amortitzant aquestes places amb caràcter interí i consolidant-les amb caràcter fix.

16. Oferta pública d'ocupació (pàg. 21)

L'article 28 de la LFP estableix que una vegada aprovat el Pressupost General, el Departament de Funció Pública publica a la seu electrònica del Govern l'oferta d'ocupació de l'exercici. El Departament de Funció Pública no ha publicat l'oferta d'ocupació per a l'exercici 2023.

Resposta

Tot i que el Departament de Funció Pública no ha publicat l'oferta d'ocupació pública per als exercicis del 2023 i el 2024, tal com estableix l'article 28 de l'LFP, degut al fet que s'estava fent la revisió dels llocs de treball del Cos General amb l'empresa PricewaterhouseCoopers Serveis Professionals Andorra SLU, i fins al mes de juny del 2024 no s'han tingut actualitzats els mapes de llocs de treball, ja que alguns llocs de treball han patit una revisió del seu nivell de classificació, cal mencionar que en el mes d'octubre del 2024 es va fer una publicació interna de l'oferta d'ocupació amb les places vacants.

D'altra banda, també cal posar de manifest que, amb les bases de dades de SAP, amb les descripcions i amb els mapes dels llocs de treball actualitzats, el Departament de Funció Pública, un cop aprovat el pressupost per a l'exercici del 2025 al mes de març del 2025, ha publicat al seu web l'oferta d'ocupació pública per a l'any 2025 de les places vacants no ocupades i les places de nova creació del 2025.

A continuació transcrivim el text publicat al web de Funció Pública:

"La Secretaria d'Estat de Funció Pública, seguint l'article 21 de la Llei 29/2022, del 21 de juliol, de modificació de l'article 28 de la Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública, publica l'oferta d'ocupació pública de les places vacants no ocupades i les places de nova creació del 2025.

Oferta d'ocupació

1. L'oferta d'ocupació és l'instrument concret de planificació i de gestió de les necessitats de recursos humans, d'acord amb l'anàlisi de les estructures organitzatives de cada departament i el Pla Estratègic de recursos humans.
2. L'oferta d'ocupació és la relació anual de totes les places vacants o de nova creació de l'Administració general amb assignació pressupostària, agrupades per cossos, grups funcionals, nivells de classificació i llocs de treball.
3. Una vegada aprovat el Pressupost general, la memòria del qual inclou de forma clara la relació de totes les places de nova creació, el Departament de Funció Pública publica a la seu electrònica del Govern l'oferta d'ocupació de l'exercici.

La provisió de les places vacants i de nova creació es realitzarà seguint la prelación establerta a l'article 26 de la Llei 29/2022, del 21 de juliol, de modificació de l'article 36 de la Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública.

Criteris de provisió de places

La provisió de places vacants o de nova creació es fa d'acord amb l'ordre de prelación següent:

- Reubicació.
- Trasl·lat.
- Reingrés d'excedència sense reserva de plaça.
- Concurs de mobilitat.
- Procés selectiu d'ingrés en primera convocatòria.
- Procés selectiu d'ingrés en segona convocatòria, i següents si escau

L'enllaç és el següent: <https://www.govern.ad/ca/tematiques/ocupacio-i-treball/ocupacio-publica-ofertes-i-oposicions/treballar-a-l-administracio/oferta-ocupacio-publica>.

S'adjunta en l'annex 3 el detall de places i llocs de treball de l'oferta d'ocupació pública 2025."

Transferències i subvencions atorgades (2.2.7)

17. Transferències procedents de l'Administració general segons el DLTCLQTC (pàg. 25)

El DLTCLQTC preveu, en el seu article 14 ii c) que s'aplicarà un percentatge d'un punt per als comuns que disposin en l'exercici precedent d'una societat pública participada únicament pel Comú, amb una despesa superior a la despesa liquidada pel Comú en el mateix exercici; pel que fa al càlcul de la partida de solidaritat i particularitats comunals previst en l'article indicat anteriorment.

S'ha evidenciat que el Comú de la Massana no disposava en l'exercici 2022 (exercici base de càlcul), d'una societat pública participada únicament pel Comú, amb una despesa superior a la despesa liquidada pel Comú en el mateix exercici. Aquest fet comporta que el càlcul i pagament de la transferència prevista pel DLTCLQTC hagi estat superior a la que pertocaria. S'ha quantificat aquest excés de transferència a favor del Comú de la Massana en 206 milers d'euros.

Resposta

Pel que fa a aquesta observació, es manifesta que la corporació comunal no va posar en coneixement del Govern l'alteració de la seva situació en relació amb el compliment del paràmetre establert a la Llei de transferències comunals per determinar la partida de solidaritat i particularitats comunal. Per aquest motiu les transferències comunals del 2023 s'han de revisar. Així mateix, aquesta circumstància es dona també en les transferències comunals del 2024.

En aquest sentit, i una vegada el Govern ha tingut coneixement del canvi d'aquest paràmetre, en les transferències comunals del 2025, més enllà d'aplicar correctament el

paràmetre objecte d'esmena per al 2025, també s'han revisat i esmenat les transferències comunals del 2023 i el 2024 per als diferents comuns, de manera que s'han deduït els imports en excés rebuts en els anys 2023 i 2024 al Comú de la Massana, i alhora també s'ha compensat la resta de comuns amb l'import equivalent.

S'adjunta en l'annex 4 l'informe del Departament de Pressupost i Patrimoni relatiu a les transferències comunals del 2025 en què es reformulen les transferències comunals dels exercicis del 2023 i el 2024 esmenant els imports liquidats als comuns en concepte de transferències comunals en els anys 2023 i 2024.

Per tant, estem d'acord amb l'observació del Tribunal de Comptes, però també posem en coneixement seu que, posteriorment, en el mes d'abril de l'any 2025, aquesta observació quedaria esmenada i els imports que correspondrien a cadascun dels comuns s'haurien regularitzat.

18. Control financer de les subvencions (pàg. 25)

El reglament de control pressupostari per a l'exercici 2023 limita la fiscalització de les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost, als supòsits que la intervenció consideri oportú, i no de forma sistemàtica. A la pràctica, es constata que no està implantat el mecanisme de control que preveu el DLTRLGFP, el control financer, el qual permet garantir que les subvencions i ajuts atorgats s'han obtingut de forma adequada i correcta, que s'ha donat acompliment a les obligacions de gestió i aplicació dels mateixos per part dels beneficiaris, l'adequat i correcte finançament de les activitats subvencionades i la realitat i regularitat de les operacions que s'han finançat amb els ajuts.

Resposta

En relació amb aquest punt pensem que l'afirmació del Tribunal de Comptes és subjectiva, pel fet que s'emet una opinió molt genèrica que manca del detall dels expedients, i a més, no té en consideració els controls que s'estan efectuant per part dels departaments gestors de les subvencions i dels controls que efectua el Departament d'Intervenció amb les liquidacions que donen lloc posteriorment als pagaments de les subvencions.

La Intervenció informa que els controls financers de les subvencions no són exclusius de la Intervenció General, sinó que els departaments també realitzen revisions exhaustives tant en el moment d'atorgar les subvencions, com en el moment de revisar-ne l'execució. Per aquest motiu, tot i que s'emeten informes puntuals de fiscalització de les subvencions, els documents i els expedients justificatius de totes les subvencions es troben als departaments corresponents, i el seu seguiment està documentalment justificat, d'acord amb l'article 28 del Decret del 3-04-2019 d'aprovació del Reglament regulador de la Intervenció General i de l'exercici del control pressupostari.

Per tant, el fet que no s'emetin informes de control financer per a la totalitat de les ajudes atorgades no significa que no existeixin controls: pel que fa a les ajudes atorgades per convocatòria pública, les bases preveuen la documentació que ha de rebre el departament en el moment de la presentació de la sol·licitud, i en el moment dels diferents pagaments. (En el cas de les adjudicacions directes també s'especifiquen

aquests requeriments amb la formalització d'un contracte o d'un conveni entre el Govern i l'entitat beneficiària.)

Aquests controls es fan: en el moment en què els diferents departaments reben la documentació, que efectuen el control sobre la recepció correcta de la documentació i analitzen si la justificació que se'n desprèn s'adequa al motiu pel qual es va atorgar la subvenció; i en el moment en què es trameta el document de liquidació de la subvenció al Departament d'Intervenció General, juntament amb la documentació justificativa.

En el cas que manqui algun document justificatiu o bé hi hagi algun import no justificat o que la justificació no correspongui amb la finalitat de la subvenció, el Departament d'Intervenció General retorna la liquidació al departament per tal que s'esmeni la incidència o bé perquè es redueixi la subvenció per tal que l'import liquidat correspongui amb l'import degudament justificat. Per completar l'expedient, a partir de l'exercici del 2019 els departaments o els òrgans gestors de les subvencions emeten un informe sobre els resultats dels controls efectuats i a partir de l'exercici del 2021 la Intervenció General posa de manifest, pel que fa a la totalitat dels expedients de subvencions, el resultat de la seva fiscalització en un informe, addicionalment a la conformitat del document pressupostari.

En conseqüència del que s'ha esmentat anteriorment, s'informa que la Intervenció és conscient de la necessitat de control sobre les entitats que reben subvencions des de l'Administració general, i per això té en compte les consideracions del Tribunal de Comptes i continuarà treballant en aquest sentit, però també manifesta que el Tribunal de Comptes no ha tingut en consideració els canvis o les millores que s'estan portant a terme en aquest àmbit.

Passius financers i despeses financeres (2.2.10)

19. Incorrecte registre pressupostari d'interessos meritats no vençuts (pàg.28)

El Govern ha enregistrat pressupostàriament despeses financeres meritades i no vençudes per import de 10.120.397 euros quan, atès que no eren exigibles a l'entitat al tancament de l'exercici, no era procedent fer-ho, contravenint el principi d'annualitat regulat a l'article 14 del DLTRLGFP.

Resposta

La base de registre o base comptable utilitzada en l'elaboració i l'execució de l'estat de despeses del pressupost del Govern està regulada als articles 14 i 15 de l'LGFP.

El principi d'annualitat (article 14 de l'LGFP) té un doble aspecte: d'una banda, es refereix a l'aprovació del pressupost, i de l'altra, a l'execució. En el primer aspecte, l'annualitat significa que la Llei del pressupost té limitada la vigència a un any, i, per tant, l'òrgan legislatiu ha d'aprovar el pressupost cada any. En el segon aspecte, l'annualitat significa que les operacions d'execució del pressupost s'han de realitzar dintre del període anual, i s'imputen als seus comptes només els que compleixin aquesta condició.

El principi d'especialitat (article 15 de la LGFP) expressa que l'habilitació a l'executiu no té un abast genèric o il·limitat i ofereix tres aspectes: qualitatiu, quantitatiu i temporal.

Per tant, d'acord amb el principi d'annualitat, les despeses financeres en concepte d'interessos de deute públic i de préstec per un import de 10.125.439 euros, es pressuposten i es registren a la liquidació del pressupost en el moment que es produeixen o es meriten, independentment del moment en què es produeix el pagament.

Sobre la base de l'article 31.1 d' de l'LGFP, la liquidació d'aquestes despeses és practicada per l'òrgan gestor corresponent (ministeri encarregat de les finances) en compliment d'una obligació legal. Amb relació a la despesa financera, l'obligació legal correspon als diversos decrets d'emissió de deute públic aprovats pel Govern.

Val a dir que aquest criteri de registre, que es basa en el principi d'annualitat –i que és el que s'aplica per a la generalitat de les despeses, principalment– és homogeni amb els criteris de registre de la informació relatius a la comptabilitat financera i a la nacional. El sistema d'informació sobre la comptabilitat nacional que serveix com a base de càlcul de les xifres de dèficit i de deute insta a presentar la liquidació pressupostària d'acord amb criteris SEC 2010, que determina pel que fa amb aquest capítol de despesa que la base de registre és la meritació.

Consegüentment, per tot el que s'ha exposat anteriorment, no podem estar d'acord amb aquesta observació del Tribunal de Comptes.

Estats financers (2.3)

20. Estats financers consolidats (pàg.33)

El Govern no ha presentat els seus estats consolidats definitius tal i com obliga la NICSP 35. L'apartat 5 de la NICSP 35 indica que les entitats controladores presentaran estats financers consolidats. El Govern compleix la definició d'entitat controladora prevista en la NICSP 35, si bé no ha presentat, a data d'aquest informe, els estats financers consolidats definitius corresponents a l'exercici 2023.

Resposta

Es fa avinent que en data 16 d'abril del 2025 el Govern va aprovar, i va trametre al Consell General i al Tribunal de Comptes, els estats financers consolidats i les notes consolidades de l'exercici del 2023 del Govern i les seves entitats dependents, d'acord amb les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic (NICSP), i en concret d'acord amb l'NICSP35, de conformitat amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP segons el Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.

S'adjunten els documents dels comptes anuals consolidats a l'annex 5.

21. Partides conciliatòries (pàg.34)

L'import de les partides conciliatòries incloses en els comptes de la gestió comptable de tresoreria dels darrers quatre exercicis es mostra en el quadre següent:

	2020	2021	2022	2023
Partides conciliatòries	79.964.667	-146.614.476	68.733.272	79.290.598

*Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)*

Tal com estableix l'article 48 del DLTRLGFP, tots els cobraments i pagaments de Govern han de tenir la naturalesa de pressupostaris o extrapressupostaris. El sistema d'informació comptable s'ha de parametritzar perquè el compte de la gestió comptable de tresoreria classifiqui adequadament els cobraments i pagaments.

Resposta

El quadre del compte de tresoreria a 31 de desembre ha d'explicar la variació de la tresoreria inicial i final en el transcurs de l'exercici reflectint la naturalesa de les operacions de tresoreria, pel que fa a cobraments i pagaments, pressupostaris i extrapressupostaris, diferenciant les operacions de pressupostos corrents de les operacions de pressupostos tancats.

Pel que fa al detall de cobraments i pagaments de pressupostos corrents i tancats, el Govern obté les xifres de la comptabilitat pressupostària i, d'altra banda, en el cas dels cobraments i pagaments extrapressupostaris s'han d'aconseguir de la comptabilitat financera. Cal dir que en la comptabilitat pressupostària, en les xifres de cobraments i pagaments, tal com està parametritzat el sistema d'informació, es tenen en compte els períodes d'ampliació del mes de gener d'acord amb el que està establert en la Llei general de les finances públiques.

Així que actualment, tal com estan parametritzats els sistemes d'informació de la comptabilitat pressupostària i financera, tot i disposar de les xifres de pagaments i cobraments, resulta difícil obtenir les xifres per elaborar el compte de tresoreria a data 31 de desembre.

Tenint en compte aquesta observació del Tribunal de Comptes, el Govern valorarà poder fer una millora del sistema econòmicofinancer per tal d'obtenir les xifres de cobraments i pagaments detallats d'acord amb els criteris necessaris per confeccionar el compte de tresoreria.

Comptes a cobrar, vendes i ingressos (2.3.3)

22. Prescripció dels deutes (pàg.37)

Segons la informació que ens ha estat facilitada, el Govern quantifica el deute tributari, a 31 de desembre de 2023 que ha prescrit a 1 d'abril de 2025, en 46 milions d'euros, el que suposa un increment de 3 milions d'euros en relació al deute tributari que estava prescrit a 31 de desembre de 2022, dels quals 2 milions d'euros corresponen a l'IGI.

Del deute tributari prescrit 35,3 milions d'euros corresponen als conceptes de Taxa d'Activitats Econòmiques, Taxa de Vehicles i Impost Servei Indirecte. Així mateix, del deute tributari prescrit, 34,8 milions d'euros són de deutes anteriors a l'entrada en vigor de la Llei de Bases de l'Ordenament Tributari i 9 milions d'euros corresponen a deutes que es van portar a la Batllia.

En base a allò indicat en l'article 56 de la LBOT, el Govern ha d'aplicar la prescripció d'ofici, mitjançant resolució de l'òrgan competent. Cal indicar que la prescripció d'un deute podria donar lloc a l'exigència de responsabilitats pel perjudici patrimonial causat a la tresoreria del Govern, de conformitat amb el que regula l'article 58 b) del DLTRLGFP. L'increment del deute tributari prescrit indicat anteriorment posa de manifest la necessitat de reforçar els procediments de gestió de cobrament dels deutes tributaris per tal de realitzar les actuacions que interrompen el període de prescripció.

D'altra banda, i segons l'article 59 de la LBOT, El Govern ha de declarar extingit, qualsevol dret de cobrament tributari a favor seu, en el cas d'insolvència provada, total o parcial, dels obligats tributaris. No obstant això, els mateixos obligats tributaris poden ser rehabilitats dins del termini de prescripció. Un cop vençut el termini de prescripció sense que s'hagi procedit a la rehabilitació esmentada, l'Administració ha de declarar definitivament extingits els crèdits afectats.

D'acord amb l'anterior, l'òrgan competent corresponent hauria d'adoptar les resolucions per tal de declarar la prescripció dels deutes prescrits o la insolvència dels obligats tributaris i regularitzar els saldos comptables que corresponguin.

Resposta

L'informe del Tribunal de Comptes remet a l'import del deute tributari prescrit i a la necessitat de reforçar els procediments de gestió de cobrament dels deutes tributaris per fer les actuacions que interrompen el període de recaptació, sota pena que aquestes actuacions comportin una responsabilitat pel perjudici patrimonial causat a la tresoreria del Govern. Finalment, remarca que és necessari adoptar les resolucions per declarar la prescripció dels deutes prescrits o la insolvència dels obligats tributaris i regularitzar els saldos comptables que corresponguin.

En primer lloc, cal precisar que l'import del deute que el Govern ha quantificat com a deute prescrit correspon a l'acumulació de tot l'històric de deutes prescrits des de l'any 2005. Una part d'aquest deute prescrit correspon al deute que, en compliment de la Llei de bases de l'ordenament tributari de l'any 1996, s'enviava a la Batllia per fer-ne l'execució. L'any 2014, el 16 d'octubre concretament, el Consell General va aprovar una

nova Llei de bases de l'ordenament tributari i l'Administració tributària va assumir noves prerrogatives en matèria d'execució de deutes. Aquesta Llei va entrar en vigor l'1 de gener del 2015, coincidint amb la implantació, el desplegament i la gestió de nous impostos. Per dur a terme aquestes noves tasques, el Govern va optar per fusionar dos departaments: el Departament de Tributs i el Departament de Duana, amb l'objectiu d'optimitzar els recursos i no augmentar la despesa de personal, assumir noves funcions i nous procediments i implementar la gestió de nous impostos amb noves eines informàtiques. A aquest efecte, el Govern va haver de prioritzar les accions que calia dur a terme i fins l'any 2018 no es va dotar l'Administració tributària d'una eina per automatitzar els embargaments. La implantació d'aquesta nova eina, com tota nova implantació, no va estar exempta d'incidències, incidències que encara avui entorpeixen el sistema d'embargament automatitzat i alenteixen la gestió dels cobraments dels deutes.

La gestió de cobrament dels deutes es va informatitzar en dos fases: la primera fase que es va implementar va permetre informatitzar el procediment de constrenyiment fins a la fase prèvia a l'embargament (generació de la provisió de constrenyiment, generació de recàrrecs, generació d'interessos de demora, generació de l'acord d'embargament, gestió de notificacions, gestió de compensacions i altres) i el 2018 es va desenvolupar la part de l'embargament implantant un sistema automatitzat rel·ligat amb les diferents entitats bancàries del país que permet l'embargament de comptes. Durant la implantació de tots aquests processos, la gestió de cobrament dels deutes s'ha vist afectada per totes les incidències i dificultats que això ha suposat, i s'han acumulat retards. Malgrat haver dut a terme totes les actuacions per interrompre el període de prescripció, cal precisar que, en cap cas, aquest període no pot allargar-se més de quatre anys, contràriament a altres normatives com l'espanyola, en què les actuacions de l'Administració en la gestió de cobrament de deutes permeten iniciar de nou el còmput dels terminis de prescripció. La norma andorrana ha establert que, malgrat que l'Administració dugui accions per interrompre les prescripcions, la prescripció s'aplicarà forçosament passat el termini de quatre anys (art. 55, apartat 7, de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari: "Les interrupcions indicades en els apartats anteriors no poden suposar un allargament del termini de prescripció inicial superior a un any").

Malgrat les contingències tant pel que fa a personal com pel que fa a mitjans tècnics i tecnològics, s'ha donat sempre prioritat a les reclamacions de deutes esgotant sempre els terminis de la prescripció i s'han prioritzat sempre les reclamacions dels deutes per damunt de les declaracions d'insolència. L'article 59 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari preveu que l'Administració pot declarar insolent un obligat tributari:

"Article 59. Insolència provada de l'obligat tributari

1. L'Administració pot declarar provisionalment extingit, en la forma que es determini reglamentàriament, qualsevol dret de cobrament tributari a favor seu, en el cas d'insolència provada, total o parcial, dels obligats tributaris segons s'estableix en la lletra b de l'apartat 1 de l'article 114. No obstant això, els mateixos obligats tributaris poden ser rehabilitats dins del termini de prescripció, segons s'estableix en l'apartat 2 de l'article 114.

2. Un cop vençut el termini de prescripció sense que s'hagi procedit a la rehabilitació esmentada, l'Administració declara definitivament extingits els crèdits afectats."

Cal posar en relleu, però, que aquesta declaració d'insolvència ha d'intervenir dins dels terminis de prescripció i que aquesta declaració tampoc no permetrà allargar el termini de prescripció. En aquest sentit l'Administració dona prioritat, durant aquest període de quatre anys abans no s'aplica la prescripció, a reclamar els deutes tributaris amb els mitjans de què disposa per damunt de la declaració d'insolvència de l'obligat tributari, i és per aquest motiu que en els seus procediments no s'ha dictat cap resolució per insolvència prèvia a la prescripció. El fet que no s'hagi declarat la insolvència d'un obligat tributari no implica que l'Administració tributària no hagi fet la seva feina, sinó que s'ha centrat a prioritzar les seves actuacions en la reclamació del deute tributari amb els mitjans i les prerrogatives que li atorga la llei.

Paral·lelament s'han detectat mancances i situacions que han de ser revisades per permetre millorar i reforçar els procediments de cobrament dels deutes tributaris, com són la integració en una mateixa plataforma de tots els deutes tributaris, ja que alguns deutes s'han de bascular cap a la plataforma SAP perquè s'integrin en els processos de reclamació. També s'ha d'acabar de donar solució a les incidències que encara avui dificulten el correcte funcionament del programa informàtic d'embargaments automatitzat. S'han intensificat els esforços per resoldre les incidències i les disfuncions constatades en els processos de reclamacions, de manera que s'ha permès establir i reforçar més el procés executiu. També s'han iniciat actuacions per prescriure els deutes i així poder declarar-ne la prescripció.

Paral·lelament, s'ha de reformar la Llei de la taxa sobre la tinença de vehicles per poder donar de baixa d'ofici vehicles del Registre de Vehicles els titulars dels quals són difunts o ja no estan censats a Andorra i els vehicles dels quals ja no es troben a Andorra o ja no circulen i que, malgrat tot, continuen inscrits en el Registre i generen any rere any la taxa corresponent. En el cas de les societats, també s'han de fer modificacions legislatives per evitar la generació de la taxa per a les societats que, sense estar donades de baixa, o estant donades de baixa provisional del Registre Tributari, no operen o no tenen activitat però no s'han donat de baixa perquè falta algun dels socis, etc. Aquestes societats segueixen inscrites en el Registre i continuen generant la taxa, sense que darrere d'aquesta inscripció existeixi cap realitat o cap activitat. En el cas dels vehicles o en el cas de les societats, es generen cada any deutes en relació amb vehicles o societats inexistents que estan destinats a no ser cobrats i que tampoc no s'haurien hagut de generar.

Finalment, i respecte a la baixa per prescripció, no solament escau declarar la baixa per prescripció, sinó que també és necessari regularitzar els saldos comptables que corresponguin. Com ja s'ha precisat anteriorment, s'han iniciat els processos per donar de baixa aquests deutes (fent un incís en la dificultat existent per conciliar els deutes prescrits tramesos per la Batllia amb les dades existents en els sistemes del Govern, ja que no estan referenciats de la mateixa manera; cada entitat té una referència pròpia, i la dada única que hi ha és l'NRT de l'obligat tributari).

23. Ingressos meritats de l'Impost sobre Societats (IS) i de l'Impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF) (pàg. 38)

En l'informe de fiscalització de l'any 2022 s'indicava que, a 31 de desembre de l'any indicat, els saldos deutors per ingressos meritats estaven infravalorats en 72.597.070 d'euros (24.516.796 euros en concepte d'IRPF i 48.080.274 euros en concepte d'IS). El Govern ha reexpressat les xifres comparatives de l'any 2022 dels deutors per ingressos meritats, quantificant-los en 82.520.605 euros, per tant, 9.923.535 euros superiors a l'import total infravalorat que s'indicava en l'informe de fiscalització de 2022.

El Govern ha comptabilitzat en l'estat del rendiment financer els ingressos de l'IRPF i de l'IS per l'import meritat que estima en l'any en curs. Aquesta comptabilització comporta que les diferències entre els ingressos meritats a l'exercici precedent liquidats en el pressupost de l'any curs, i les previsions d'aquests ingressos comptabilitzades a 31 de desembre de l'any anterior, no tinguin reflex en l'estat del rendiment financer.

Resposta

El Govern ha comptabilitzat els deutors d'ingressos meritats de l'IRPF i de l'IS i els ingressos meritats de l'IRPF i de l'IS en el tancament de l'exercici del 2023 d'acord amb el que manifestava el Tribunal de Comptes en el seu informe de fiscalització de l'exercici del 2022.

L'observació del Tribunal de Comptes fa referència als saldos de deutors per ingressos meritats de l'exercici del 2022 d'acord amb la informació facilitada per Tributs provinent d'estimacions.

No estem d'acord amb aquesta observació del Tribunal de Comptes, donat que les xifres reexpressades s'han calculat tenint en compte les xifres reals de les quals ja es disposa al tancament de l'exercici del 2023 i no sobre la base d'estimacions, informació de què es disposava al tancament de l'exercici del 2022 i d'acord amb la qual el Tribunal de Comptes inclou l'observació en l'informe de l'exercici del 2022.

Altres actius financers no corrents (2.3.5)

24. Dipòsits constituïts a llarg termini (pàg. 39)

El Govern ha liquidat en el capítol VIII del pressupost de despeses, un import de 2.687.696 euros en concepte de constitució d'un dipòsit corresponent al finançament del compte de compensació. Atès que el dipòsit indicat s'ha constituït en la tresoreria de Govern en l'exercici 2024, la despesa s'hauria d'haver liquidat amb càrrec al pressupost de l'exercici 2024. A banda de l'indicat, considerant el registre comptable efectuat per Govern, l'actiu financer s'hauria d'haver classificat a curt termini.

Resposta

La dotació pressupostària del compte de compensació de l'exercici corrent s'ha de liquidar en el període d'ampliació del pressupost de l'exercici corrent perquè és quan es disposa de les xifres definitives de la base de càlcul (el pressupost de despeses liquidat sense considerar les operacions de refinançament de deute o d'amortitzacions de capital). Pel fet que la liquidació data sempre de finals del mes de gener, el seu pagament sempre s'efectua, com a molt aviat, al mes de febrer, i per tant en l'exercici pressupostari següent.

Igual que la resta de les despeses, d'acord amb el principi d'uniformitat, independentment de quan es genera el pagament d'aquesta obligació, la seva liquidació correspon a l'exercici pressupostari de l'any 2023, d'acord amb l'article 14.2.B.a del DLTRLGFP, perquè és una despesa liquidada el mes de gener del 2024 i efectuada fins al 31 de desembre del 2023.

Per tant, no podem estar d'acord amb aquesta observació del Tribunal de Comptes.

En referència al registre comptable de l'actiu financer, es pren en consideració l'observació del Tribunal de Comptes per tal de reclassificar del llarg al curt termini la comptabilització de l'actiu financer en els exercicis futurs.

Propietat, planta i equipament (2.3.7)

25. Cessió o adscripció d'espais a diferents entitats (pàg.43)

Algunes entitats utilitzen espais propietat de Govern, sense que s'hagin formalitzat en tots els casos les seves condicions de cessió o adscripció i sense que s'hagin registrat, de manera uniforme, en els comptes de Govern, les cessions o adscripcions dels espais indicats. En aquest sentit indicar que la Universitat d'Andorra utilitza per a l'exercici de les seves activitats unes construccions i els terrenys on s'hi ubiquen, els quals són titularitat del Govern i pels quals no consta cap acord de cessió o adscripció.

Resposta

L'observació del Tribunal de Comptes és de caràcter genèric i no detalla a quins casos concrets es refereix, exceptuant el cas dels edificis i els terrenys de la Universitat d'Andorra.

El Govern pren en consideració aquesta observació per tal que, d'una banda, el Departament de Pressupost i Patrimoni faci una anàlisi acurada de totes les operacions de cessió i adscripció per part del Govern cap a entitats dependents i se'n verifiqui la correcta formalització. I, d'altra banda, pel que fa als edificis i els terrenys on s'ubica la Universitat d'Andorra, que són titularitat del Govern, és el Ministeri d'Educació qui ha d'impulsar la regularització de l'acord del conveni de cessió o adscripció amb la Universitat, i actualment, pel que sabem, encara no ha estat possible avançar en aquest sentit. El Departament de Pressupost i Patrimoni disposa de la relació d'actius que cal considerar en el conveni.

26. Dació en pagament i venda de la finca "Hotel Pol" (pàg.43)

El Govern ha registrat la dació en pagament de la finca anomenada "Hotel Pol" en l'epígraf "Propietat, planta i equipament" de l'actiu no corrent amb contrapartida a "ingressos de transferències" de l'estat del rendiment financer per import de 3.077.315 euros. Així mateix, ha registrat la venda de la finca esmentada pel mateix import al Comú de Sant Julià de Lòria, comptabilitzant un ingrés en l'epígraf "altres ingressos" de l'estat del rendiment financer i una despesa en l'epígraf "despeses d'altres pagaments de transferències" de l'estat del rendiment financer. En conseqüència, els ingressos i despeses de l'estat del rendiment financer estan sobrevalorats en 3.077.315 euros.

Resposta

Estem d'acord amb el Tribunal de Comptes en el fet que els resultats de l'immobilitzat han de presentar-se nets; per tant, l'ingrés es compensa amb la baixa de l'immobilitzat venut. Aquesta observació es tindrà en consideració en el proper exercici.

27. Cessió d'ús temporal "Hotel Casamanya i parcel·la annexa" (pàg.43)

En virtut del conveni formalitzat amb el Comú d'Ordino i el Quart d'Ordino, en data 17 de gener de 2023, el Govern ha registrat els béns immobles ubicats al terreny anomenat "Hotel Casamanya" i a la parcel·la annexa, valorats en 4.809.068 euros, amb contrapartida a "ingressos de transferències" de l'estat del rendiment financer. Segons els termes del conveni, el Quart d'Ordino cedeix gratuïtament l'ús temporal dels béns indicats a Govern pel termini de 50 anys, produint-se la presa de possessió efectiva el dia que s'adjudiquin les primeres obres dins del marc del projecte d'interès nacional contemplat en el conveni. Atès que, a 31 de desembre de 2023, les obres no s'havien adjudicat, d'acord amb la NICSP 23, els béns indicats s'haurien d'haver registrat amb contrapartida al passiu. En conseqüència, els ingressos de l'estat del rendiment financer i el resultat de l'exercici estan sobrevalorats en l'import de 4.809.068 euros. A partir del moment en què es produeixi la presa de possessió efectiva, el Govern ha d'amortitzar els béns en el termini de la cessió temporal i registrar l'ingrés i reduir el passiu a mesura que es compleixen les condicions d'ús dels béns indicades en el conveni.

Resposta

Pel que fa al tractament d'aquest bé, el Govern ha donat d'alta l'immoble en el patrimoni del Govern com un actiu en curs. El conveni entra en vigor a partir de la data de signatura, el 17 de gener del 2023.

En tot cas, aquesta observació es tindrà en consideració en el proper exercici.

Provisions a llarg termini (2.3.13)

28. Provisió per retribucions a llarg termini al personal (pàg. 48)

Per la Llei 23/2014 qualificada de creació i regulació del pla de pensions de la funció pública, modificada per la Llei 29/2018, es constitueix un fons de pensions de la funció pública que adopta el sistema d'aportació definida.

No obstant l'anterior, la Llei reconeix prestacions complementàries a càrrec de Govern, al marge del pla de pensions de la funció pública, a favor dels treballadors públics que estaven inclosos dins del sistema de previsió de prestació definida vigent fins l'entrada en vigor de la Llei i en els termes que aquesta regula i reconeix la possibilitat a funcionaris amb uns determinats anys de servei i també a aquells amb una edat propera a la jubilació obligatòria, a sol·licitar i obtenir una prestació de jubilació voluntària.

El valor actual actuarial de les obligacions contraïdes pel Govern amb el personal indicat al paràgraf anterior ha estat quantificat en 341.437.767 euros com a conseqüència d'un estudi de valoració efectuat per un expert independent, amb efectes a 31 de desembre de 2023.

D'acord amb l'estudi, i referint-se exclusivament al personal indicat, els pagaments a càrrec del pressupost general superen els 10 milions d'euros anuals incrementant-se anualment arribant a duplicar-se d'aquí a deu anys.

Per atendre en el futur aquests compromisos, els quals s'han meritat durant els exercicis passats, el Govern no ha generat recursos ni disposa d'actius per atendre'ls pel que s'hauran de suportar amb càrrec als ingressos pressupostaris d'exercicis futurs.

D'altra banda, vista l'evolució dels guanys o pèrdues actuàries en els darrers tres exercicis, derivats de l'actualització de la provisió, i tenint en compte que la base de càlcul es pot considerar estable, el Govern hauria d'analitzar la raonabilitat dels paràmetres utilitzats per actualitzar la provisió així com la correcta aplicació dels mateixos.

L'evolució indicada es mostra en el quadre següent:

Efecte	2020	2021	2022	2023
Guany	-	51.480.455	186.365.515	-
Pèrdua	341.535.239	-	-	9.528.190

*Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)*

Resposta

L'import de 341.437.767 euros correspon a la provisió per atendre les obligacions meritades en data de tancament d'acord amb la Llei 23/2014, del 30 d'octubre, qualificada de creació i de regulació del pla de pensions de la funció pública i les modificacions posteriors, del col·lectiu de funcionaris de l'Administració general, cossos

especials i de carrera judicial. Aquest import comprèn la valoració dels compromisos de jubilació del personal del Cos General, dels cossos especials i del col·lectiu de carrera judicial i s'ha quantificat d'acord amb un estudi de valoració efectuat per un expert independent, tal com indica l'observació del Tribunal de Comptes.

Cal fer avinent que l'annex 3 de l'informe de l'expert independent detalla els pagaments probables a càrrec del Govern per assumir les obligacions esmentades. A continuació es transcriu el contingut de l'annex 3:

*Annex 3. Pagaments probables

Any	Actius	Jubilats obligatoris	Jubilats voluntaris	Total
2024	844.238,86	4.352.291,71	5.391.631,98	10.588.162,55
2025	2.100.954,09	4.368.979,50	5.020.828,82	11.490.762,41
2026	2.915.040,69	4.359.308,39	4.694.249,39	11.968.598,47
2027	4.029.482,79	4.327.069,44	4.253.250,64	12.609.802,87
2028	5.301.631,11	4.297.338,05	3.697.097,13	13.296.066,29
2029	6.649.907,87	4.235.930,76	3.328.984,84	14.214.823,46
2030	7.748.261,89	4.167.909,77	3.263.744,78	15.179.916,44
2031	9.167.655,63	4.092.716,07	3.243.395,10	16.503.766,80
2032	10.320.130,38	4.009.885,18	3.259.973,46	17.589.989,01
2033	11.699.788,81	3.919.092,22	3.229.753,82	18.848.634,85
2034	13.203.221,79	3.820.076,44	3.218.362,90	20.241.661,13
2035	14.285.263,17	3.712.631,04	3.239.892,99	21.237.787,20
2036	15.641.992,89	3.596.573,99	3.253.474,20	22.492.041,08
2037	16.695.056,34	3.471.946,91	3.260.656,72	23.427.659,98
2038	17.476.494,48	3.338.835,79	3.273.272,47	24.088.602,75
2039	17.734.316,51	3.197.480,71	3.281.727,30	24.213.524,52
2040	18.334.676,41	3.048.214,11	3.285.291,04	24.668.181,56
2041	18.545.158,85	2.891.537,94	3.270.997,93	24.707.694,73
2042	18.794.706,25	2.728.193,57	3.240.422,07	24.763.321,89
2043	18.963.174,43	2.559.241,23	3.219.405,03	24.741.820,69
2044	18.903.661,40	2.385.962,68	3.193.938,69	24.483.562,77
2045	18.564.650,98	2.209.840,61	3.158.817,59	23.933.309,18
2046	18.121.987,05	2.032.424,37	3.113.101,27	23.267.512,69
2047	17.675.327,08	1.855.400,89	3.056.009,10	22.586.737,07
2048	17.139.760,06	1.680.331,13	2.987.006,19	21.807.097,38
2049	16.913.900,40	1.508.820,80	2.905.860,94	21.328.582,14
2050	16.649.026,28	1.342.153,05	2.812.666,93	20.803.846,27
2051	16.567.921,80	1.181.662,25	2.707.760,31	20.457.344,36
2052	16.417.597,91	1.028.594,02	2.591.538,97	20.037.730,91

2053	16.342.343,90	884.366,67	2.464.749,34	19.691.459,91
2054	16.050.074,70	750.476,16	2.328.144,83	19.128.695,69
2055	15.825.637,31	628.101,22	2.182.827,79	18.636.566,32
2056	15.567.387,35	517.967,53	2.029.926,77	18.115.281,65
2057	15.249.232,59	420.449,32	1.870.900,09	17.540.582,01
2058	14.844.807,51	335.630,80	1.707.718,84	16.888.157,15
2059	14.439.306,24	263.240,54	1.542.892,72	16.245.439,50
2060	14.039.007,56	202.726,97	1.378.999,76	15.620.734,29
2061	13.590.148,49	153.295,71	1.218.649,26	14.962.093,47
2062	13.093.997,12	113.948,55	1.064.301,16	14.272.246,82
2063	12.552.974,38	83.506,84	918.094,00	13.554.575,21
2064	11.970.503,99	60.644,31	781.807,50	12.812.955,80
2065	11.351.094,91	44.000,25	656.887,57	12.051.982,73
2066	10.700.022,98	32.249,89	544.320,21	11.276.593,08
2067	10.023.282,16	24.114,75	444.710,47	10.492.107,38
2068	9.327.616,99	18.489,16	358.229,78	9.704.335,92
2069	8.620.300,04	14.532,54	284.610,00	8.919.442,58
2070	7.908.884,37	11.626,29	223.144,52	8.143.655,18
2071	7.200.953,07	9.352,60	172.772,24	7.383.077,91
2072	6.504.157,82	7.470,75	132.170,93	6.643.799,50
2073	5.825.674,03	5.860,71	99.866,13	5.931.400,87
2074	5.172.283,41	4.473,83	74.394,21	5.251.151,45
2075	4.549.968,50	3.296,37	54.468,46	4.607.733,33
2076	3.964.020,79	2.325,77	39.056,01	4.005.402,57
2077	3.418.572,89	1.557,47	27.318,36	3.447.448,72
2078	2.916.876,99	979,26	18.550,11	2.936.406,36
2079	2.460.921,09	570,05	12.172,55	2.473.663,69
2080	2.051.827,56	304,5	7.704,42	2.059.836,49
2081	1.689.663,01	148,77	4.696,86	1.694.508,64
2082	1.373.585,28	65,59	2.757,40	1.376.408,26
2083	1.101.666,19	25,46	1.557,97	1.103.249,62
2084	871.251,21	8,41	844,42	872.104,04
2085	679.074,30	2,25	435,54	679.512,09
2086	521.434,38	0,45	212,04	521.646,87
2087	394.321,72	0,06	96,85	394.418,63
2088	293.557,59	0	41,1	293.598,69
2089	215.059,28	0	15,87	215.075,15
2090	154.991,71	0	5,4	154.997,12
2091	109.905,07	0	1,55	109.906,62

2092	76.701,27	0	0,35	76.701,62
2093	52.699,71	0	0,06	52.699,77
2094	35.629,07	0	0,01	35.629,08
2095	23.678,79	0	0	23.678,79
2096	15.430,26	0	0	15.430,26
2097	9.822,69	0	0	9.822,69
2098	6.066,33	0	0	6.066,33
2099	3.593,70	0	0	3.593,70
2100	2.013,76	0	0	2.013,76
2101	1.056,07	0	0	1.056,07
2102	516,11	0	0	516,11
2103	232,45	0	0	232,45
2104	94,62	0	0	94,62
2105	33,9	0	0	33,9
2106	10,32	0	0	10,32
2107	2,54	0	0	2,54
2108	0,47	0	0	0,47
2109	0,06	0	0	0,06

Es fa palès que aquests imports es finançaran amb càrrec als pressupostos dels exercicis següents i, també, amb càrrec a les aportacions anuals en concepte del complement de prestació de jubilació obligatòria a càrrec del Govern. En la data d'emissió d'aquest informe, aquestes aportacions, de 4,5 M d'euros anuals per al període comprès entre el 2016 i 2024, ambdós inclosos, més els rendiments generats, sumen 44.768.426,36 € en total.

Per tant, el Govern, des del 2016, va provisionant una part dels compromisos a futur amb l'objectiu de suavitzar els impactes, però cal fer tres comentaris:

- Encara que no estiguéssim provisionant, l'estimació dels compromisos màxims anuals d'una vintena de milions d'euros és completament assumible amb els pressupostos del Govern.
- Amb el ritme de provisions que estem efectuant, al 2029, a part d'haver pogut anar pagant els compromisos dels anys en curs, tindrem provisionats més de 65 M€ per a compromisos futurs.
- La sensibilitat del Govern per la sostenibilitat de les finances públiques és una evidència i no es pot menystenir. Amb aquesta temàtica al 2014 es va canviar el model del complement de jubilació dels treballadors públics a fi de fer-lo més sostenible. I a partir del 2016 es van començar a provisionar els compromisos a futur del model anterior quan això mai s'havia fet amb anterioritat.
- També, el Govern va decidir desenvolupar l'estudi de l'expert independent per poder valorar i ajustar el nivell de provisions que fem a fi de, justament, suavitzar l'impacte anual del pagament dels complements de jubilació.

D'altra banda, pel que fa a l'últim paràgraf de l'observació, manifestem que les pèrdues i guanys actuaries es defineixen a la normativa internacional de comptabilitat, NIC 19 Beneficis als empleats i sector públic i NICSP 39 Beneficis als empleats, com les variacions en el valor present de l'obligació per beneficis definits degudes a canvis en les hipòtesis actuaries i ajustaments per experiència, i aquestes hipòtesis són les millors estimacions de les variables que determinaran el valor de l'obligació de proporcionar els beneficis postocupació en la data d'elaboració dels estats comptables. El propòsit de la normativa és que les hipòtesis reflecteixin les expectatives en el moment de la valoració comptable.

Per tant, les pèrdues i els guanys actuaries no són el resultat d'hipòtesis incorrectes, sinó de l'evolució de les variables que determinen l'import de l'obligació i que estan subjectes a l'evolució de les variables macroeconòmiques com preveu la normativa mateixa.

En el cas dels compromisos del Govern, la variable que té més impacte en la valoració és la taxa de descompte, que conforme a la normativa comptable serà la millor estimació en la data d'elaboració dels estats comptables prenent com a referència els bons corporatius d'alta qualitat, adaptats a la durada del compromís al final del període sobre el qual s'informa.

En aquest sentit, s'ha pres una referència comunament acceptada al mercat, l'univers de bons corporatius de qualitat creditícia AA (Markit Iboxx € Corporates AA), i s'ha generat la corba final utilitzada.

A continuació, adjuntem l'evolució que ha experimentat la taxa de descompte en les darreres valoracions actuaries:

	Taxa de descompte
Informe 31-12-2018	4,50%
Informe 31-12-2020	0,47%
Informe 31-12-2021	0,91%
Informe 31-12-2022	3,49%
Informe 31-12-2023	3,28%

Les variacions en la taxa de descompte han estat conseqüència de les diferents situacions del mercat en cadascuna de les dates en què es van elaborar els estats comptables i, per tant, la seva raonabilitat està emparada per les normatives de comptabilitat internacional esmentades anteriorment.

Atenent a tot el que hem exposat no podem estar d'acord amb l'observació del Tribunal de comptes.

Actius nets/patrimoni (2.3.15.)

29. Ajustaments no reexpressats (pàg. 51)

El Govern ha comptabilitzat els ajustos per correccions d'exercicis anteriors registrats a Patrimoni que s'indiquen a continuació:

	Deure	Haver	Explicació
Rectificació 1		167.787	Correspon a l'anul·lació i/o correcció de factures registrades en l'exercici anterior com a factures pendents de rebre.
Rectificació 2	179.854		Correspon a devolucions i anul·lacions d'ingressos d'exercicis anteriors.
Rectificació 3		94.672.008	Correcció errors provisió impost societats i IRPF
Rectificació 4	122.042		Regularització actius fixos exercicis anteriors
Rectificació 5		20.441.776	Regularització sobrevaloració passiu exercicis anteriors
Rectificació 6	171.686		Regularització impost consum exercicis anteriors
Rectificació 7		28.390	Altres regularitzacions d'exercicis anteriors.
Total	473.583	115.307.962	
Saldo		(114.834.369)	

Font: Govern
(Imports en euros)

El Govern no ha reexpressat les xifres comparatives de les correccions anteriors, excepte pel que fa a la rectificació 3 (veure nota 2.3.3.). D'acord amb la NICSP 3, la correcció d'errors materials d'exercicis anteriors s'ha de realitzar de forma retroactiva reexpressant la informació comparativa per a l'exercici o exercicis anteriors en els que es va originar.

Resposta

Com bé diu el Tribunal de Comptes en la seva observació, el Govern, en el tancament de l'exercici del 2023, ha reexpressat les xifres comparatives corresponents a la rectificació 3, que fa referència als comptes que s'han de cobrar sense contraprestació, i que és la correcció més significativa i amb més impacte en els comptes anuals d'exercicis anteriors.

Pel que fa a la resta de rectificacions que el Govern ha registrat en l'exercici del 2023 i que tenen impacte significatiu en els comptes d'exercicis anteriors, com és la rectificació núm. 5, prenem en consideració l'observació del Tribunal de Comptes per a exercicis futurs, i presentar els estats financers de l'exercici anterior reexpressats.

Quant a la resta de rectificacions fetes en el 2023 amb impacte en exercicis anteriors, considerem que es tracta d'imports no materials per reexpressar les xifres comparatives anteriors.

Per tant, estem d'acord en part amb l'observació del Tribunal de Comptes.

30. Correcció d'errors provisió impost sobre societats i impost sobre la renda de les persones físiques (pàg. 51)

La correcció d'errors realitzada s'indica en el quadre següent:

Descripció	IRPF	IS	Total
Ingressos meritats en 2022 liquidats en 2023	23.569.385	52.433.943	76.003.328
Correcció del saldo ingressos meritats a 31.12.22	2.979.178	15.689.503	18.668.681
Total	26.548.563	68.123.446	94.672.009

*Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)*

Com s'indica en la nota 2.3.3., els saldos deutors per ingressos meritats de l'IRPF i de l'impost sobre societats, a 31 de desembre de 2022, estaven infravalorats en 72.597.070 d'euros. Per tant, la correcció efectuada per Govern de 94.672.009 euros és 22.074.938 d'euros superior a la que correspondria.

Resposta

El Govern ha comptabilitzat els deutors d'ingressos meritats de l'IRPF i de l'IS i els ingressos meritats de l'IRPF i de l'IS en el tancament de l'exercici del 2023 d'acord amb el que manifestava el Tribunal de Comptes en el seu informe de fiscalització de l'exercici del 2022.

L'observació del Tribunal de Comptes fa referència als saldos de deutors per ingressos meritats de l'exercici del 2022 d'acord amb la informació facilitada per Tributs provinent d'estimacions.

No estem d'acord amb aquesta observació del Tribunal de Comptes, donat que les xifres reexpressades s'han calculat tenint en compte les xifres reals de les quals ja es disposa al tancament de l'exercici del 2023 i no sobre la base d'estimacions, informació de què es disposava al tancament de l'exercici del 2022 i d'acord amb la qual el Tribunal de Comptes inclou l'observació en l'informe de l'exercici del 2022.

31. Regularització actius fixos d'exercicis anteriors (pàg. 51)

La despesa registrada contra resultats d'anys anteriors per import de 122.042 euros correspon al registre comptable efectuat en l'exercici 2023 d'altres i baixes de diferents actius que, tenint en compte els acords dels quals deriven, s'haurien d'haver registrat en els comptes d'anys anteriors. Es recomana reforçar els procediments de control intern de la gestió del patrimoni per tal que el registre comptable de les altes i baixes dels béns que conformen el patrimoni de Govern es realitzi en l'exercici en què s'adopten els acords corresponents.

Resposta

En els procediments de gestió del patrimoni, el Govern ha anat incorporant els mecanismes per tractar aquests tipus d'operacions en el moment en què s'adopten els acords corresponents, i registrar-les així mateix en l'exercici en el qual han tingut lloc.

Tot i ser aquesta la voluntat del Govern, val a dir que en un moment donat el Departament de Pressupost i Patrimoni va considerar convenient revisar la totalitat d'operacions formalitzades provinents de convenis, i fruit d'això hi va haver regularitzacions d'actius donat que es van detectar imports provinents de convenis formalitzats en anys anteriors que no estaven registrats. Aquest fet contribueix a millorar la informació financera i patrimonial del Govern.

Estat del romanent de tresoreria (2.4)

32. Càlcul del romanent de tresoreria (pàg. 53)

El Govern en l'exercici 2020 va constituir pressupostàriament un dipòsit de 81.045.566 euros de recursos provinents de l'endeutament formalitzat per atendre les despeses derivades de la situació d'emergència sanitària i que no s'havien aplicat al 2020. El pressupost d'ingressos de l'exercici 2021 contemplava la previsió inicial corresponent al dipòsit indicat, el qual no es va liquidar en el pressupost.

Així mateix, el Govern en l'exercici 2021 va constituir pressupostàriament un dipòsit de 106.038.036 euros provinents també d'excedents de liquidat, que no va incloure en els fons líquids del romanent de tresoreria.

El pressupost d'ingressos de l'exercici 2022 contempla la previsió inicial de romanent de tresoreria de 132.584.007 dels quals s'han liquidat en el pressupost 26.052.508 euros.

El pressupost d'ingressos de l'exercici 2023 contempla la previsió inicial de romanent de tresoreria de 18.627.684 euros, dels quals s'han liquidat en el pressupost 32.219.926 euros, per l'aplicació al pressupost corrent dels excedents de tresoreria generats en exercicis anteriors i provinents de l'endeutament autoritzat.

D'acord amb l'anterior els fons líquids del romanent de tresoreria estan sobrevalorats en 128.811.168 euros.

Resposta

Pel que fa a l'observació del càlcul del romanent de tresoreria a 31 de desembre del 2023, és cert que en anys anteriors es va constituir pressupostàriament un dipòsit de recursos provinents de l'endeutament i dels excedents de l'import liquidat, així com que els fons líquids del romanent de tresoreria estarien sobrevalorats.

Per tant, estem d'acord amb el Tribunal de Comptes i en el tancament de l'exercici del 2024 aquesta observació s'ha esmenat, atès que la variació positiva del romanent de tresoreria no s'ha registrat en el pressupost.

33. Infravaloració de les obligacions pendents de pagament del pressupost corrent (pàg. 54)

La comparació de l'import de les obligacions pendents de pagament d'operacions del pressupost corrent consignat en el romanent de tresoreria amb els saldos dels comptes comptables, posa de manifest que les primeres estan infravalorades en 10.944.439 d'euros.

Resposta

Estem d'acord amb el Tribunal de Comptes en el fet que l'import total de les obligacions pendents de pagament del pressupost corrent segons els comptes comptables en la data de tancament de l'exercici del 2023 ascendeix a 81.488.595 euros, a diferència de l'import de 92.433.034 euros que reflecteix el quadre de romanent de tresoreria, degut al fet que aquest últim import no corresponia a la xifra definitiva de tancament de l'exercici del 2023 (no incloïa les reclassificacions comptables de tancament entre comptes de creditors, que ascendien a un import total de 10.944.439 euros).

Es pren en consideració aquesta observació del Tribunal de Comptes per a exercicis futurs.

34. Constitució de reserves a l'exterior (pàg. 54)

El Govern, en el marc de la Llei 36/2022, ha constituït unes reserves internacionals a l'exterior de 100.098.138 euros mitjançant un pagament extrapressupostari, les quals no formen part dels fons líquids del romanent de tresoreria. La llei esmentada estableix que les reserves internacionals formen part de la tresoreria de Govern i han d'estar constituïdes per actius líquids o negociables fàcilment realitzables. En conseqüència, els fons líquids del romanent de tresoreria estan infravalorats en l'import indicat anteriorment.

Resposta

El Govern ha registrat en l'epígraf d'altres actius financers de l'estat de situació financera la constitució de les reserves internacionals mitjançant un dipòsit a l'AFA, d'acord amb el Decret 171/2022, del 27-4-2022, relatiu a l'aprovació del Reglament de creació i gestió de les reserves internacionals del Principat d'Andorra.

Aquesta operació no ha tingut reflex pressupostari, atès que es tracta d'una operació financera neutra a efectes del pressupost. No obstant això, estem d'acord amb el Tribunal de Comptes a incloure aquest import en l'estat del romanent de tresoreria com a operacions no pressupostàries, i es tindrà en consideració en el tancament de l'exercici del 2025.

35. Romanent de tresoreria afectat (pàg. 54)

S'inclou en la tresoreria de Govern el certificat de dipòsit en concepte del complement de prestació de jubilació obligatòria a càrrec del Govern, dels funcionaris i agents de l'Administració general de caràcter indefinit que tenen la condició de partícips del pla de pensions de la funció pública d'acord amb el que s'estableix en les disposicions addicionals de la Llei 23/2014, del 30 d'octubre, qualificada de creació i de regulació del pla de pensions de la funció pública, per un import de 33.940.000 euros, el qual en l'exercici anterior constava en el romanent de tresoreria com a obligació pendent de pagament d'operacions no pressupostàries. En conseqüència, aquest certificat de dipòsit s'ha de tractar com a romanent de tresoreria afectat.

Resposta

Estem d'acord amb el Tribunal de Comptes i aquesta observació es tindrà en consideració en el proper exercici.

36. Romanent de tresoreria (pàg. 55)

De les observacions que es detallen en els diferents apartats de l'informe en sorgeixen incidències que afecten el romanent de tresoreria retut. El detall és el següent:

Ajustos romanent de tresoreria	Saldos deutors	Saldos creditors	Fons líquids	Efecte sobre el RT total	Afectat	Efecte sobre el RT no afectat
Sobre valoració liquidacions "Hotel Pol"	-2.942.491			-2.942.491		-2.942.491
Infravaloració obligacions pendents de pagament pressupost corrent		10.944.439		-10.944.439		-10.944.439
Certificat dipòsit complement pensions					33.940.000	-33.940.000
Dipòsit pressupostari constituït en anys anteriors menys import liquidat en 2022			-128.811.168	-128.811.168		-128.811.168
Reserves exteriors			103.350.383	103.350.383		103.350.383
Total	-2.942.491	10.944.439	-25.460.785	-39.347.715	33.940.000	-73.287.715

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

De l'anterior se'n desprèn que el Romanent de tresoreria no afectat del Govern al 31 de desembre de 2023 era negatiu de 15.254.114 euros i el Romanent de Tresoreria afectat era de 34.781.575 euros.

Resposta

Excepte pel que fa als ajustos en concepte de sobrevaloració de liquidacions "Hotel Pol" i d'infravaloració d'obligacions pendents de pagament en el pressupost corrent, dels quals no compartim el criteri del Tribunal de Comptes, es tindran en consideració en els propers exercicis les observacions del Tribunal de Comptes sobre la resta d'ajustos per esmenar-ho.

Contractació pública (2.5)

37. Registre de contractes (pàg. 55)

El Govern no disposa d'un sistema de comprovacions sobre si el registre de contractes recull la integritat dels contractes vigents conciliats amb la comptabilitat pressupostària.

Resposta

El Govern disposa des de l'any 1996 d'un sistema d'informació en què es registren tots els contractes amb la informació bàsica que determina l'LCP. Aquesta informació es fa pública al BOPA, d'acord amb l'article 41.5 de l'LCP i l'article 9 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2023, referent a les licitacions i adjudicacions definitives, així com les modificacions dels contractes.

Així mateix, és palès que l'any 2022 el Govern ha posat en funcionament una plataforma de contractació del sector públic, on hi ha un Registre Oficial de Contractes, l'accés al qual és públic.

D'altra banda, no podem estar d'acord amb l'observació que el Govern no disposa d'un sistema de comprovacions sobre si el registre de contractes recull la integritat dels contractes vigents conciliats amb la comptabilitat pressupostària. El motiu és que, en el sistema econòmicofinancer, per poder registrar compromisos de despesa d'importos superiors al líndar dels contractes menors és obligatori haver creat prèviament un contracte. Aquest control garanteix la integritat dels contractes vigents conciliats amb la comptabilitat pressupostària.

38. Acta de recepció dels subministraments (pàg 55)

L'article 106 de la LCP reclamen que l'Administració manifesti la seva conformitat als béns i serveis rebuts mitjançant la formalització d'una acta de recepció.

En la mostra de contractes seleccionats, s'ha observat la formalització de les actes de recepció. No obstant, l'acta de conformitat del contracte de subministrament número 15080, amb número d'expedient 11464778, es va formalitzar en data 12 de març de 2025, mentre que, segons consta en l'acta indicada, la recepció dels subministraments es va produir el 25 d'octubre del 2023. La formalització de l'acta de recepció ha de ser prèvia a la liquidació de la despesa corresponent.

Resposta

Tal com reflecteix el Tribunal de Comptes en el seu informe de fiscalització, el Govern ha esmenat l'observació d'anys anteriors amb la formalització de l'acta de recepció en el cas de contractes de subministraments.

No obstant això, es tindrà en compte l'observació del Tribunal de Comptes per vetllar perquè la formalització de l'acta de recepció s'efectuï amb caràcter previ a la liquidació de la despesa corresponent.

39. Verificació de la legitimitat per a contractar amb l'entitat (pàg. 55)

Pel que respecta els licitadors, el Govern avalua la legitimitat per a contractar mitjançant l'obtenció d'una declaració genèrica responsable de no trobar-se en cap causa que ho impedeixi; així com dur a terme consultes en registres públics. Aquest procediment pot ser considerat no suficientment eficaç, pel que es recomana que es requereixi una declaració explícita i responsable dels licitadors de manera suplementària, als supòsits regulats al Capítol primer i quart del Títol XXI del Llibre segon, relatiu als delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del codi penal.

Resposta

El contingut d'aquesta declaració genèrica responsable es requereix en el plec de clàusules administratives i prescripcions tècniques generals i, amb la seva signatura, els licitadors manifesten formalment complir les exigències legals (articles 11 i 13 de l'LCP) per poder contractar amb l'Administració pública. L'engany o la falsedat expressada no estan exempts de responsabilitats.

Ni tan sols l'absència, en el document esmentat, d'un advertiment sobre les conseqüències jurídiques de la falsedat en la declaració eximeix de les responsabilitats que podrien derivar-se de la comprovació (la primera de les quals és l'anul·lació del contracte, per aplicació de l'apartat 4 de l'article 13 de l'LCP).

Davant l'evidència que en alguns casos els licitadors havien signat la declaració jurada malgrat l'existència de deutes pendents que els havien d'impedir presentar-se al concurs, el Govern ha resolt contractes.

El Tribunal de Comptes considera poc eficaç el contingut de la declaració jurada que redacta l'Administració general. Creu que s'hauria d'exigir una declaració "més explícita i responsable dels empresaris conforme no es troben en cap dels supòsits tipificats, a més dels que es deriven dels articles 11 i 13 de l'LCP, els regulats al capítol primer i el quart dels delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del Codi penal". La Intervenció no comparteix aquesta opinió, atès que els supòsits inclosos en la declaració jurada recullen tots els supòsits "tipificats", i aquests supòsits que han de signar estan detallats correctament.

Les declaracions que conté la declaració jurada són concretes i explícites. A l'entendre de la Intervenció General, la proposta del Tribunal de Comptes no aportaria cap millora qualitativa ni més garanties quant al compliment dels articles 11 i 13 de l'LCP.

40. Divisió en lots de l'objecte del contracte a l'expedient de contractació

L'article 23.4.g) de la LCP exigeix que en l'expedient de contractació es justifiqui, si s'escau, la decisió de no divisió en lots. De la mostra de contractes seleccionada, no consta justificada la decisió de no divisió en lots dels contractes següents:

- Contracte 14829. Treballs de reforma de la gossera oficial.
- Contracte 15657. Treballs d'ampliació de l'office de l'edifici administratiu de l'Obac.
- Contracte 14481. Treballs de reforma de la sala de premsa de l'edifici administratiu del Govern.

Resposta

La decisió de no dividir en lots els contractes esmentats es justifica pel fet que comporta una dificultat afegida per executar-los correctament des d'un punt de vista tècnic, ja que les prestacions compreses en l'objecte dels contractes executades de forma separada poden causar detriment a la mateixa execució, i la divisió en lots implica la necessitat de coordinar-se entre els adjudicataris. Així, es considera que perd eficiència la prestació que s'ha de dur a terme, així com un increment en els costos de mobilització i desmobilització, ja que cada adjudicatari ha de mobilitzar la seva maquinària, personal i equips al lloc de l'obra per després desmobilitzar-los.

Atès que aquesta justificació no consta de manera explícita en l'expedient, prenem nota d'aquesta observació.

41. Compliment del termini d'execució del contracte

S'ha observat l'incompliment del termini d'execució del contracte següent:

- Contracte 15257, número d'expedient 11800124. Subministrament camió bolquet 4x4. Lot 1.

El contracte formalitzat en data 30 d'octubre de 2023 estableix un termini de lliurament de 10 mesos, comptadors des de la data indicada. L'acta de recepció indica que l'empresa adjudicatària en data 18 de novembre de 2024 ha conclòs en conformitat el contracte adjudicat. Per tant, el termini d'execució ha excedit el termini contractual. Tenint en compte que el contracte estableix com a causa de resolució l'incompliment de termini d'execució, cal justificar en l'expedient si la demora ha estat imputable al contractista o bé a l'administració, per tal de determinar, d'acord amb el pacte cinquè del contracte, si procedeix liquidar despeses de demora a l'adjudicatari.

Resposta

D'acord amb l'òrgan de contractació, aquest vehicle va arribar amb retard degut a un seguit de circumstàncies que no van ser imputables al contractista, motiu pel qual no va ser procedent liquidar despeses de demora a l'adjudicatari. En tot cas, estem d'acord que esqueia posar de manifest aquesta circumstància en l'acta de recepció.

Es tindrà en compte aquesta observació del Tribunal de Comptes en el moment de formalitzar les actes de recepció.

42. Règim jurídic dels contractes

El títol III de la LCP regula les especificitats dels contractes d'obres, de concessió d'obres, de concessió de serveis, de subministraments i de serveis, així com els contractes d'entitats que no tenen la condició d'administracions públiques. Com a mesura per reforçar la seguretat jurídica de l'activitat contractual es recomana que en els plecs de

clàusules administratives s'indiqui expressament el règim jurídic aplicable al contracte, d'acord amb les especificitats regulades en el títol III de la LCP.

Resposta

En data 23 d'agost del 2023 la Intervenció General va emetre i va publicar al lloc web del Ministeri de Finances la instrucció relativa al contingut dels plecs de clàusules administratives i prescripcions tècniques generals per als contractes d'obres, de subministraments i de serveis.

Els plecs de clàusules administratives i prescripcions tècniques generals per a aquests tipus de contractes, i que s'adjunten a la mateixa instrucció, són aplicables als contractes administratius del Govern i de les entitats parapúbliques o de dret públic que en depenguin, i de la resta d'entitats del sector públic de l'Administració de l'Estat no incloses en els supòsits de l'article 4 de la Llei 14/2022, del 12 de maig, de contractació pública.

Es fa avinent que el contingut de cadascun dels plecs és concorde amb el règim jurídic del tipus de contracte respectiu i, per tant, aquesta observació del Tribunal de Comptes quedaria esmenada pel que fa als expedients de contractació iniciats a partir de l'entrada en vigor de la instrucció.

Sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal (2.6)

43. Avaluació del principi d'eficiència en la gestió dels recursos públics (pàg. 57)

El DLTRLSEPF determina l'eficiència com un dels principis bàsics que ha de regir la gestió dels recursos públics.

Per avaluar el grau d'acompliment d'aquest principi, la Llei preveu que l'Administració pública es doti d'un instrument de control, en forma d'auditoria sobre la gestió econòmica realitzada en cadascun dels mandats polítics, preveient que els seus requisits i continguts es fixin de forma reglamentària.

No obstant l'anterior el Tribunal no ha rebut les referides auditories a la conclusió del mandat polític 2020-2023 del Govern, contravenint l'article 8.4 del DLTRLSEPF.

Resposta

L'article 8.4 de la Llei 32/2014, del 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal estableix que l'Administració general i les seves entitats dependents estan sotmeses a una auditoria sobre la gestió econòmica efectuada, a la finalització de cada mandat polític, d'acord amb els requisits i continguts que es determinin reglamentàriament.

En aquest sentit, la instrucció de la Intervenció General del mes de desembre del 2000 relativa als requisits i continguts de l'auditoria sobre la gestió econòmica duta a terme estableix en l'article 6, textualment: "Per altra banda, per tal d'assolir l'optimització dels recursos i evitar duplicitats en les actuacions de control realitzades pels òrgans de control

intern i/o extern, l'auditoria de mandat es realitza una vegada finalitzades totes les actuacions de control referides al tancament de l'exercici de l'últim any del mandat." Vegeu-la al lloc web del Ministeri de Finances: <https://www.govern.ad/ca/ministeris-i-secretaries-d-estat/ministeri-de-finances/intervencio-general/control-pressupostari>.

Per tant, l'informe global sobre la gestió econòmica feta en el mandat polític 2020-2023 que efectua la Intervenció General es tancarà i trametrà una vegada finalitzades totes les actuacions de control –tant de la Intervenció General com del Tribunal de Comptes– referides al tancament de l'exercici del 2023, que és l'últim any del mandat 2019-2023.

Altres aspectes a destacar (2.7)

44. Economicitat i eficiència de la despesa pública (pàg. 59)

L'article 36 del DLTRLGFP estableix com a finalitats de la gestió de la despesa pública, a més dels pretesos en les actuacions que s'impulsen, entre d'altres, els objectius d'economicitat i eficiència, establint per a la seva supervisió i mesura diferents controls. El Govern no disposa dels mecanismes adequats per a dur a terme el control del compliment d'aquests objectius.

Resposta

El Govern disposa d'una aplicació de gestió pressupostària que facilita informació detallada pel que fa a les classificacions econòmica, administrativa i funcional. Concretament, el control d'eficiència es fa a partir dels documents següents que facilita el programa d'elaboració del pressupost de despesa: document en format Word dels objectius, activitats i indicadors per projecte; llista en format Excel de seguiment de l'execució dels objectius i de les activitats dels projectes pressupostaris; i llista en format Excel de la situació pressupostària de l'exercici.

Els mecanismes de què disposa el Govern i que estan condicionats pel sistema informàtic permeten fer el control d'eficiència amb l'objecte de verificar:

D'una banda, la correspondència entre les directrius polítiques per a l'exercici amb les directrius tècniques del Departament i la mesura amb la qual es van reflectir en l'elaboració del pressupost per a l'exercici, mitjançant la definició dels projectes, objectius, activitats i indicadors. Aquest primer estudi es fa sota la premissa que, conceptualment, els projectes corresponen a les finalitats del Departament, les quals s'identifiquen com les seves directrius. Dels projectes es deriven els objectius i dels objectius les activitats. De manera que el compliment de les activitats d'un objectiu comporta el seu assoliment, i amb el compliment dels objectius d'un mateix projecte s'assoleix la finalitat del Departament.

I d'altra banda, l'assoliment de les directrius mitjançant l'anàlisi de l'execució pressupostària de l'exercici i dels indicadors fixats per a cada objectiu que componen cadascun dels projectes del Departament. La valoració de la idoneïtat i dels indicadors fixats es fa sota la premissa que han de permetre mesurar el grau d'assoliment dels objectius.

En conseqüència, el Govern disposa de mecanismes per dur a terme el control del compliment dels objectius d'economicitat i eficiència de la despesa pública.

No obstant això, aquests mecanismes necessiten millores que a la vegada estan condicionades a una millora important del sistema informàtic per tal que el resultat dels controls d'eficiència i eficàcia siguin vinculants i determinin la presa de decisions tant del dia a dia com a mitjà i més llarg termini.

Val a dir que en el transcurs de l'exercici del 2024 la Intervenció General ha dut a terme els treballs corresponents al control d'economicitat i eficiència de la despesa del Govern pel que fa a l'exercici del 2023 i a la data d'aquest informe la Intervenció General està pendent de tancar l'informe d'auditoria operativa associada a aquests controls. Un cop tancat, s'eleva al Govern perquè l'aprovi i posteriorment es trametrà al Consell General i al Tribunal de Comptes.

45. Seguretat dels sistemes informàtics (pàg. 63)

Com a part de l'anàlisi i avaluació del control intern, s'ha sol·licitat al departament d'informàtica de Govern informació sobre aspectes relacionats amb la seguretat de les aplicacions informàtiques de Recursos Humans, del Departament de Tributs i Fronteres, l'AS400 i de tràmits, i la gestió dels seus usuaris.

De la informació obtinguda s'han observat les debilitats següents:

- *No s'ha realitzat una auditoria de seguretat informàtica a efectes d'avaluar la possible existència de debilitats.*
- *No totes les aplicacions informàtiques obliguen a canviar periòdicament les contrasenyes d'accés als usuaris.*
- *Les aplicacions informàtiques no emmagatzemen un històric de contrasenyes que impedeixi repetir les darreres contrasenyes establertes.*
- *No hi ha establerts procediments de revisió periòdica d'usuaris i accessos.*

Resposta

- *No s'ha realitzat una auditoria de seguretat informàtica a efectes d'avaluar la possible existència de debilitats.*

La Llei 22/2022, del 9 de juny, de mesures per a la seguretat de les xarxes d'informació vertebrada l'estratègia nacional en matèria de ciberseguretat. La Llei estableix les mesures necessàries per garantir un alt nivell de seguretat a les xarxes i als sistemes d'informació, especialment per a les entitats que presten serveis essencials i importants. La Llei s'instrumentalitza mitjançant:

- El Reglament de l'Esquema nacional de seguretat (ENS-AD), que regula els mecanismes per garantir un nivell de seguretat suficient per als serveis essencials o importants del país (el [Decret 417/2022](#));
- El Reglament d'infraestructures crítiques (RIC-AD), que regula l'establiment d'instruments de planificació per mesurar i millorar el nivell de protecció i resiliència de les entitats crítiques ([Decret 418/2022](#));
- La Llista de serveis essencials i serveis importants del Principat d'Andorra, que identifica els serveis que són essencials i importants per a la seguretat i el funcionament del país.

En aquest sentit, l'ENS-AD requereix l'establiment d'un sistema de gestió de seguretat de la informació (SGSI), que de forma alineada amb l'estàndard internacional de seguretat de la informació ISO27001 exigeix l'aprovació d'una política de seguretat de la informació. Aquesta política estableix el compromís del Govern per garantir la confidencialitat, la integritat i la disponibilitat de la informació, així com la creació d'un òrgan consultiu i de supervisió, el Comitè Tècnic de Seguretat de la Informació.

El Govern va acordar l'aprovació del Decret 550/2023, del 6-12-2023, d'aprovació de la política de seguretat de la informació del Govern d'Andorra i de creació del Comitè Tècnic de Seguretat de la informació, posteriorment modificat pel Decret 194/2024, del 15-5-2024, amb la finalitat d'incloure en el Comitè Tècnic de Seguretat un representant del Departament de Tributs i de Fronteres, responsable de l'intercanvi automàtic d'informació fiscal.

En aquest context, amb l'escaneig regular dels sistemes del Govern i la coordinació amb l'Agència Nacional de Ciberseguretat s'han articulat els mecanismes necessaris per identificar vulnerabilitats i debilitats en els sistemes del Govern.

- No totes les aplicacions informàtiques obliguen a canviar periòdicament les contrasenyes d'accés als usuaris.

L'aprovació del Decret 550/2023, del 6-12-2023, d'aprovació de la política de seguretat de la informació del Govern d'Andorra i de creació del Comitè Tècnic de Seguretat de la informació preveu l'establiment de procediments per al canvi periòdic de les contrasenyes dels usuaris.

Si bé històricament existeixen aplicacions al Govern que obliguen a canviar de contrasenyes de manera regular, un gran nombre d'aplicacions no preveu aquesta mesura i cal desenvolupaments a mida per adaptar-ho.

Tot i així, l'aplicació massiva de l'autenticació amb certificat digital corporatiu permet introduir el doble factor d'autenticació als entorns del Govern, fet que minimitza el risc en aplicacions més antigues.

Amb tot, malgrat l'existència de mesures tècniques, l'element humà continua sent el vector d'entrada més explotat pels atacants. Per això, és imprescindible prioritzar accions de conscienciació, reforçar la cultura de ciberseguretat i fomentar pràctiques segures en l'ús de les eines digitals dins de l'organització.

Per aquest motiu, durant l'any 2024 s'han iniciat campanyes regulars de prevenció de pesca (*phishing*), que permeten avaluar el grau de maduresa dels usuaris al Govern amb relació a aquest tipus de pràctiques malicioses.

- *Les aplicacions informàtiques no emmagatzemen un històric de contrasenyes que impedeixi repetir les darreres contrasenyes establertes.*

Igualment, l'aprovació del Decret 550/2023, del 6-12-2023, d'aprovació de la política de seguretat de la informació del Govern d'Andorra i de creació del Comitè Tècnic de Seguretat de la informació preveu els mecanismes per incrementar la seguretat en aquest sentit.

- *No hi ha establerts procediments de revisió periòdica d'usuaris i accessos.*

Existeixen mecanismes de coordinació interns entre el Departament de Funció Pública i la resta de departaments del Govern per posar en coneixement del Departament de Transformació Digital els moviments, les altes i les baixes de personal a l'organització que impliquin una revisió d'usuaris i accessos.

Igualment, l'aprovació del Decret 550/2023, del 6-12-2023, d'aprovació de la política de seguretat de la informació del Govern d'Andorra i de creació del Comitè Tècnic de Seguretat de la informació conforma un context favorable per consolidar i millorar els procediments que s'hi vinculen.

Andorra la Vella, 7 de maig del 2025

Signat electrònicament
Mònica Bonell Tuset
Interventora General

Nota del Tribunal:

Els annexos que es citen en les al·legacions, que no s'han reproduït per raons tècniques, consisteixen en fotocòpies de documents en formats diversos i no homogenis. La seva correlació amb la descripció que es fa dins del text de les al·legacions ha estat contrastada pel Tribunal.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

A la vista de les al·legacions presentades i de la documentació aportada en aquesta fase, les observacions que es transcriuen a continuació queden sense efecte:

2.1.2. Modificacions pressupostàries

...

Transferències de crèdit entre diferents ministeris

L'article 26.4.a) del DLTRLGFP estableix que es poden referir només a crèdits inclosos en un mateix ministeri. S'han observat transferències de crèdit entre diferents ministeris per un import total de 2.717.606 euros.

Limitacions a les transferències de crèdits establertes per la 13/2023, del 31 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2023

S'han observat transferències de crèdit que incompleixen l'article 26 del DLTRLGFP en la seva redacció donada per la Llei del pressupost per a l'exercici 2023:

- Transferències de crèdit entre diferents programes per a despeses de capital i actius financers, contravenint l'article 26.1. b) del DLTRLGFP. S'han detectat operacions per un import de 2.717.606 euros.
- Transferències de crèdit, entre diferents programes entre els capítols "Transferències corrents" i "transferències de capital" i Actius financers", contravenint l'article 26.1.c) del DLTRLGFP. S'han detectat operacions per un import de 113.613 euros.

2.3. Estats financers

...

Estats financers consolidats

El Govern no ha presentat els seus estats consolidats definitius tal i com obliga la NICSP 35. L'apartat 5 de la NICSP 35 indica que les entitats controladores presentaran estats financers consolidats. El Govern compleix la definició d'entitat controladora prevista en la NICSP 35, si bé no ha presentat, a data d'aquest informe, els estats financers consolidats definitius corresponents a l'exercici 2023.

2.5. Contractació pública

...

Règim jurídic dels contractes

El títol III de la LCP regula les especificitats dels contractes d'obres, de concessió d'obres, de concessió de serveis, de subministraments i de serveis, així com els contractes d'entitats que no tenen la condició d'administracions públiques. Com a mesura per reforçar la seguretat jurídica de l'activitat contractual es recomana que en els plecs de clàusules administratives s'indiqui expressament el règim jurídic aplicable al contracte, d'acord amb les especificitats regulades en el títol III de la LCP.

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

...

- El Govern no ha presentat els seus estats consolidats definitius tal i com obliga la NICSP 35. (nota 2.3)

...

Relatives a la contractació pública

...

- El títol III de la LCP regula les especificitats dels contractes d'obres, de concessió d'obres, de concessió de serveis, de subministraments i de serveis, així com els contractes d'entitats que no tenen la condició d'administracions públiques. Com a mesura per reforçar la seguretat jurídica de l'activitat contractual es recomana que en els plecs de clàusules administratives s'indiqui expressament el règim jurídic aplicable al contracte, d'acord amb les especificitats regulades en el títol III de la LCP. (nota 2.5)

Així mateix, les observacions que es transcriuen a continuació queden redactades com segueix:

2.1.2. Modificacions pressupostàries

...

Modificacions de pressupost en dates properes al tancament de l'exercici

Durant l'exercici 2023 s'han comptabilitzat i aprovat modificacions pressupostàries en dates properes al tancament de l'exercici les quals han tingut per finalitat donar cobertura pressupostària a despeses per les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre-les, la qual cosa seria contrària al principi d'especialitat regulat en l'article 15.2 del DLTRLGFP.

De les mostres efectuades, s'ha observat que han tingut la finalitat indicada els crèdits ampliables que es relacionen a continuació:

- Crèdits ampliables per un total de 7.905.523 euros, aprovats el 29 de desembre de 2023, per dotar crèdit a diverses partides del capítol I del pressupost de despeses.

Pel que fa a la resta d'al·legacions presentades, que el Tribunal de Comptes ha analitzat, entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.